

Miljöbokslut 2025

Uppföljning av Miljöprogram 2022–2025

Innehåll

<i>Sammanfattning</i>	4
<i>Analys av miljöbokslutet</i>	6
Klimat och Energi	6
Hållbart byggande	14
Vatten	19
Biologisk mångfald och friluftsliv	25
Gifter i miljön	31
Informera och engagera	37
<i>Bilaga A - Redovisning indikatorer</i>	42
Klimat och energi	43
Hållbart byggande	50
Vatten	55
Biologisk mångfald och friluftsliv	62
Gifter i miljön	71
Informera och engagera	80

Läshänvisning

Huddinge kommuns miljöprogram, antaget i kommunfullmäktige den 25 april 2022, pekar ut riktningen för kommunens miljöarbete under perioden 2022 till 2025 för att uppnå globala och nationella miljömål. Programmet följs årligen upp och redovisas i rapportformat, ett miljöbokslut (detta dokument), samt i det digitala verktyget miljöbarometern¹. Beslut om att godkänna den årliga uppföljningsrapporten fattas av kommunfullmäktige.

Uppföljningen redovisas för programmets sex temaområden: klimat och energi, hållbart byggande, vatten, biologisk mångfald och friluftsliv, gifter i miljön samt informera och engagera. Tillhörande varje temaområde finns övergripande mål och delmål med tillhörande indikatorer. Slutsatser för varje temaområde redovisas under respektive tema. I bilaga A redovisas samtliga indikatorer i grafer som visar på vilken utveckling indikatorn haft över tid.

¹ <https://huddinge.miljobarometern.se/>

Sammanfattning

Miljöboks slutet avser 2025 års uppföljning av målen i Miljöprogram för Huddinge kommun 2022–2025 samt en samlad analys och målbedömning av hela programperioden. I de fall målet bedöms som uppnått finns i slutsatsen för temaområdet en rekommendation för det fortsatta arbetet. Bedömning av övergripande måluppfyllelse baseras på delmåluppfyllelse, där samtliga delmål ska vara uppfyllda för att det övergripande målet ska anses vara uppfyllt. Delmålsuppfyllnad bedöms i sin tur utifrån måluppfyllnad för underliggande indikatorer, där målvärdet för samtliga indikatorer ska vara uppfyllda för att delmålet ska anses uppnått. Om en indikator eller delmåls uppfyllelse inte anses ge en rättvisande bild av måluppfyllelsen kan bedömningen behöva justeras upp eller ner en nivå. I de fall har det motiverats så det tydligt framgår på vilka grunder bedömningen är gjord.

Av miljöprogrammets sex övergripande mål bedöms två vara helt uppnådda under programperioden (Hållbart byggande och Biologisk mångfald och friluftsliv). För övriga temaområden är bedömningen att målen inte är helt uppnådda, men trenden är god.

Av miljöprogrammets 16 delmål bedöms sju delmål som helt uppnådda, sex delmål är inte helt uppnådda men trenden är positiv, ett delmål är inte uppnått med en negativ trend och två delmål är svårbedömda. I *Bilaga A - Redovisning indikatorer* finns en fullständig redogörelse kring bedömning av miljöprogrammets mål, delmål och indikatorer.

Huddinge kommun har under programperioden 2022–2025 framgångsrikt arbetat med åtgärder som syftar till att gynna biologisk mångfald, exempelvis genom att ställa om gräsytor till skötsel som gynnar biologisk mångfald och återskapa våtmarker. Kommunen fortsätter även sitt goda arbete inom friluftsliv och är topprankad som friluftskommun i Stockholms län.

Vidare kan man se att vattenstatusen i kommunens sjöar och vattendrag över lag utvecklas i en positiv riktning, men det finns undantag där trenden går åt fel håll och arbetet med åtgärderna i de lokala åtgärdsprogrammen/-planerna behöver intensifieras och ytterligare prioriteras.

Inom området gifter i miljön har målvärdena för indikatorerna avseende inventering och hantering av förorenade områden uppnått. Arbetet med att fasa ut farliga ämnen i inköp och öka andelen miljöcertifierade varor har dock inte nått uppsatta målvärden. Även inom avfallsområdet är utvecklingen blandad. Restavfallet per invånare har inte minskat i förhållande till basåret 2022 och materialåtervinningen utvecklas inte i den takt som krävs, även om initiativ för ökat återbruk och avfallsförebyggande åtgärder har stärkts.

Arbetet med information, utbildning och engagemang har byggts upp successivt under programperioden. Andelen medarbetare som genomgått kommunens miljöutbildning har ökat och kommunen har etablerat strukturer för rådgivning och dialog med invånare och näringsliv. Samtidigt är det svårt att bedöma den faktiska effekten av insatserna på beteendeförändringar och utsläppsminskningar.

Prioriterade områden för kommunens fortsatta arbete

Framöver har kommunen en stor utmaning i att minska klimatutsläppen till nivåer som uppfyller interna, nationella och internationella mål. Eftersom inköp har stor klimatpåverkan och samtidigt är ett område där kommunen har stor rådighet, bör minskade utsläpp från inköp prioriteras. Tydliga och förutsägbara upphandlingskrav kan öka efterfrågan på fossilfria produkter och tjänster. En utmaning är att andelen ekologiska och miljöcertifierade varor fortfarande ligger långt under målet på 50 procent. Dessutom behöver uppföljningen av konsumtionsbaserade utsläpp utvecklas för att bättre kunna följa arbetet inom olika inköpskategorier.

Förändrad markanvändning samt uppförande av nya byggnader och vägar genererar stora växthusgasutsläpp. Därför behövs ett stort fokus på att minska kommunens klimatpåverkan inom fysisk planering. Kommunen behöver tydligare arbeta för en minskad klimatpåverkan i ny- och ombyggnadsprojekt samt fortsätta arbeta med återbruk och ett hållbart resursutnyttjande. Det behöver även i större utsträckning säkerställas att exploatering sker med hänsyn till den biologiska mångfalden genom att värna om höga naturvärden.

Kommunen behöver även öka åtgärdstakten för att stärka den biologiska mångfalden samt för att nå miljökvalitetsnormerna för vatten i enighet med EU:s vattendirektiv. Arbetet med de lokala åtgärdsprogrammen/-planerna för sjöarna behöver prioriteras och utvecklas då det finns stora begränsningar i genomförbara åtgärder inom nuvarande program/-planer, bland annat på grund av platskonflikter, geotekniska svårigheter och kostnadsineffektiv reningsgrad.

Kommunens helägda bolag, Huga Bostäder AB och Huddinge Samhällsfastigheter AB, arbetar metodiskt för att minska påverkan på miljö och klimat i sina projekt. Kommunen å sin sida behöver utveckla arbetet med att mäta och följa upp klimatpåverkan från övriga samhällsbyggnadsprojekt. Det är ett arbete som delvis påbörjats under 2025 och kommer fortsätta framöver.

För att stärka cirkularitet behöver kommunen fokusera på att förebygga avfall och öka återanvändning. Insatser bör rikta sig mot kommunens egen verksamhet genom återbruk, livscykelperspektiv i upphandling och minskad resursanvändning samt mot invånare och verksamheter för att underlätta delning, reparation och återanvändning. Befintliga plattformar kan användas för kunskapsspridning, och kombinationen av praktiska åtgärder, incitament och beteendepåverkan behövs för att underlätta cirkulära val.

Sammanfattningsvis visar programperioden 2022–2025 att Huddinge kommun har stärkt sitt systematiska miljö- och klimatarbete och etablerat flera långsiktiga strukturer för uppföljning, samverkan och genomförande. Inom områden där kommunen har hög rådighet syns tydliga resultat. Samtidigt kvarstår betydande utmaningar, särskilt kopplade till transportutsläpp, konsumtionsbaserad klimatpåverkan, cirkularitet och vattenstatus. Det fortsatta arbetet kräver prioritering av åtgärder samt utvecklad uppföljning och riktade resurser inom de områden där omställningstakten behöver öka. Genom att kombinera strukturella insatser, tydlig styrning och beteendepåverkande åtgärder skapas förutsättningar för långsiktigt hållbara livsmiljöer, effektiv resursanvändning och bevarad biologisk mångfald.

Analys av miljöbokslutet

I denna analys redovisas en helhetsbild över respektive temaområde för år 2025 samt för hela programperioden 2022–2025. Extra fokus har legat på de mål som har varit en utmaning för respektive område samt de mål som anses vara kännetecknande för temaområdet.

Bedömningar som har gjorts kopplat till delmål och övergripande mål utgår från nuläget vid programperiodens start 2022 samt måluppfyllelsen vid programperiodens slut 2025.

Klimat och Energi

Övergripande mål: Under programperioden ska de geografiska växthusgasutsläppen minska med 25 procent jämfört med 2019

Kommunens långsiktiga mål är att vara klimatneutral till 2040. För att nå målet behöver utsläppen av växthusgaser minska drastiskt de närmaste åren. Måluppfyllelsen förutsätter att en hållbar samhällsutveckling säkerställs i hela samhällsbyggnadsprocessen, där kommunen arbetar för ett transportsnålt samhälle, ökar andelen fossilfria resor, har koll på de konsumtionsbaserade utsläppen och underlättar valet av klimatsmarta alternativ. Detta görs genom en långsiktig samhällsplanering, krav vid upphandling och riktade åtgärder.

Senaste data för att följa upp det övergripande målet för temaområdet är från 2023. Mellan 2019 och 2023 har utsläppen minskat med ca 21 procent i Huddinge kommun². Då transporter står för majoriteten av de geografiska utsläppen i kommunen och dessa spås ha ökat fram till 2025 så bedöms det övergripande målet inte vara uppnått.

Vad gäller delmålen så visar två av tre delmål en övervägande positiv utveckling (1.1 och 1.2), även om målvärdena endast har uppnåtts för vissa av dess indikatorer. Måluppfyllelsen kopplat till konsumtionsbaserade utsläpp (1.3) är fortsatt svårbedömd.

Bedömning av övergripande mål: 😊 Målet är inte helt uppnått, men trenden är god

1.1 Delmål: Kommunen och dess helägda fastighetsbolag ska minska växthusgasutsläppen från transporter

Bedömning 2025: 😊 Delmålet är inte helt uppnått, men trenden är god

Utsläppen från transporter står för majoriteten av de geografiska utsläppen i Huddinge, och resor med egen bil dominerar. Kommunens rådighet över invånarnas transporter är begränsad och styrs i hög utsträckning av teknikutveckling och lagstiftning och styrmedel på nationell nivå. Kommunen har dock rådighet över infrastrukturen och kan, genom utbyggnad av infrastruktur och som trafikreglerande myndighet, skapa förutsättningar för överflyttning från bil till mer klimatsmarta trafikslag.

² Kolada; Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO₂-ekv till Huddinge kommun, <https://www.kolada.se>, 2026-03-06

Delmålet följs upp med tre indikatorer: koldioxid från vägtransporter, koldioxidutsläpp från tjänsteresor, samt andel personbilar med förnyelsebara drivmedel i kommunens fordonsflotta.

Statistiken från Nationella emissionsdatabasen avseende koldioxidutsläpp från vägtransporter (indikator 1.1.1) eftersläpar. Den senast tillgängliga statistiken är från 2023, då utsläppen uppgick till 80 967 ton. Jämfört med utgångsvärdet 92 405 ton (2020) innebär detta en minskning med cirka 12 procent under programperioden. Under 2020 och 2021 minskade utsläppen kraftigt jämfört med åren dessförinnan, men då berodde minskningen till stor del av pandemin och de förändrade resmönster som dess restriktioner medförde, till exempel att många arbetade hemifrån i stället för att arbetspendla. Att utsläppen minskat i ungefär samma storleksordning 2022 och sedan fortsatt minska då det inte längre råder pandemirestriktioner, är därför intressant.

En starkt bidragande faktor till att utsläppen från vägtransporter minskade under 2022 är reduktionsplikten³, som genom succesiv ökning medfört en högre grad iblandning⁴ av biodrivmedel i den bensin och diesel som säljs. Reduktionsplikten var som högst under 2022 och 2023, 30,5 procent. År 2024 sänktes reduktionsplikten till 6 procent och år 2025 höjdes den till 10 procent.

Eftersom den indikator som följs upp inom ramen för miljöprogrammet eftersläpar två år har kompletterande underlag inhämtats för att bättre kunna analysera trenden. Google har tagit fram tjänsten Environmental Insights⁵. Tjänsten är kopplad till Google Maps och använder samlad platsinformation från användarresor för att dra slutsatser om trafik, färdstätt och totala körsträckor i en stad. Dessa kombineras sedan med en uppskattning av fordonstyper och genomsnittlig bränsleförbrukning för varje resa. Senaste data är från 2023 och den indikerar inte att det skett någon väsentlig förändring i resmönstren, som minskat resande över lag eller att det skett någon signifikant överflyttning från bil till andra färdmedelsval.

Trafikverket har publicerat preliminär statistik⁶ som visar att utsläppen av växthusgaser från transportsektorn, på nationell nivå, var i princip oförändrade under 2023 jämfört med 2022, och att de ökade kraftigt (18 procent) under 2024 för att sedan minska med 3,6 procent under 2025. Utvecklingen förklaras av att reduktionsplikten ökade något och att elektrifieringen fortsätter. I och med att det inte går att se att det skett förändringar i resvanor och resmönster, samt att förändringar i reduktionsplikten berör även transporter i Huddinge kommun, kan det antas att utsläppen från transporter i Huddinge har följt den nationella trenden.

Ökad elektrifiering är en nyckelfaktor till att utsläppen av växthusgaser från vägtrafiken ska minska. Efter att andelen elbilar minskade under 2024 ökade den igen 2025 – från 35 till 36,5 procent⁷. Elektrifieringen av fordonsflottan har däremot inte skett i den takt den behövt för att få tillräcklig effekt på utsläppen. Och målvärdet för 2025 (65 000 ton) har därmed inte

³ Reduktionsplikten innebär att företag som säljer bensin och diesel måste minska utsläppen av växthusgaser från sina produkter. Detta uppnås främst genom att öka inblandningen av förnybara bränslen.

⁴ https://www.ekonomifakta.se/sakomraden/elfakta/styrmedel/reduktionsplikt_1211453.html

⁵ [Environmental insights Explorer - Huddinge Municipality Transportation activity](#)

⁶ Trafikverkets årsredovisning 2025: [Trafikverkets årsredovisning 2025](#)

⁷ Mobility Sweden: [Svagt fordonsår 2025 – rekordår för laddhybrider Mobility Sweden](#)

uppnåtts under programperioden. Även om fordonsflottan successivt blir mer energieffektiv (inklusive ökad elektrifiering), ökar samtidigt det totala trafikflödet vilket till stor del eliminerar effektiviseringseffekten⁸.

Det är därför viktigt att kommunen fortsätter arbeta aktivt där man har rådighet, och har en tydlig plan för arbetet. Kommunen tog under 2022 fram *Handlingsplan med förslag på åtgärder som syftar till att nå klimat- och energimålen i miljöprogrammet*, som konkretiserar kommunens plan för att nå delmål 1.1, 1.2, 1.3, samt 2.1 i miljöprogrammet. När hela programperioden sammanfattas i detta miljöbokslut märks att kommunkoncernen arbetar aktivt med åtgärder för att bidra till utsläppsminskningar, men att utmaningar samtidigt kvarstår.

Ett viktigt arbete för att öka andelen hållbara transporter är att säkerställa att en stor del av befolkningen har god tillgång till kollektiva färdmedel. Andelen befolkning som bor i icke-kollektivtrafiksna lägen har ökat de senaste åren. Det handlar främst om omvandling av fritidshusområden, där planeringsprocesserna ofta är långa, vilket gör att det tar ett antal år innan nya planeringsprinciper får genomslag. Det är viktigt av många skäl, men även för att utvecklingen av boende i stationsnära lägen ska öka, att planerade områden inom stationsnära lägen genomförs enligt plan. Eftersom en stor del av planerad ny bebyggelse ligger i stationsnära lägen är det viktigt att fortsätta jobba med, och även utveckla, arbetet med mobility management i kommunens exploateringsområden i stationsnära lägen.

Kommunens trafikplanerare lyfter i *Uppföljning av trafikstrategi och åtgärdsplaner 2025* att målen för gångtrafik respektive cykeltrafik om 50 procent respektive 15 procent till år 2030 sannolikt inte kommer att nås. Det krävs ett stort skifte i planeringen för att kunna uppnå kommunens (och regionens) mål. De hållbara färdmedlens konkurrenskraft gentemot bilen måste öka. Huddingeborna är betydligt mer nöjda med möjligheten att resa med bil än att resa med kollektivtrafik. Det behövs både åtgärder för bättre infrastruktur och drift för att förbättra förutsättningarna för gång-, cykel- och kollektivtrafik men även styrmedel för biltrafiken.

Under 2025 har också flera investeringar genomförts, bland annat utbyggnad av gång- och cykelbana längs Stambanvägen samt mindre åtgärder såsom cykelparkering, övergångsställen, tillgänglighetsåtgärder med mera.

Under 2025 har kommunen tagit fram kommunkoncernsgemensamma principer för publik laddning som omfattar hemmaladdning, destinationsladdning, snabbladdning för lätta fordon och laddning för tung trafik. Samtidigt förbereds införandet av publika laddplatser vid infartsparkeringar med planerad etablering 2027. Utöver det planeras mobilitetsåtgärder i majoriteten av pågående detaljplaneprojekt – särskilt i stationsnära lägen. Åtgärderna kan exempelvis bestå av bilpool, låncyklar/-lådcyklar eller särskilda utrymmen för cykelservice i husen. Arbeta med säkra skolvägar pågår och antalet deltagande skolor ökade år 2025 jämfört med föregående år.

⁸ Trafikverket:

https://bransch.trafikverket.se/contentassets/bdc6eacf796497dbf5720a71e607fd1/pm_vagtrafikens-utslapp-2023.pdf

Kommunkoncernen ställer fordons- och bränslekrav i sina upphandlingar enligt den framtagna Södertörnsmallen, där kravställningarna ökar successivt vilket driver på omställningen till mer energieffektiva och fossilfria transporter. I ett avtal har en incitamentsklausul aktiverats, vilket innebär att leverantören får en högre ersättning när de kunnat påvisa att de ökat sin användning av fossilfria drivmedel.

När det gäller koldioxidutsläpp från tjänsteresor (indikator 1.1.2) uppgick utsläppen 2025 till 240 ton, vilket innebär att målvärdet om 285 ton är uppnått. Utsläppen från flygresor uppgick 2025 till 40,6 ton, jämfört med 99 ton 2024 och cirka 150 ton 2023. Minskningen förklaras av ett minskat antal flygresor och framför allt färre långa flygresor. Drivmedelsanvändningen av bensin och diesel minskade, samtidigt som utsläppen från kommunens tjänsteresor med egna fordon ökade något.

Under 2024 genomfördes en kartläggning av utsläppen från kommunens tjänsteresor och de anställdas arbetspendling med hjälp av processledningsmodellen CERO, Climat and Economic Research in Organisations⁹. Kommunen har vid flera tillfällen, första gången 2010, genomfört samma typ av kartläggning. Resultatet visar att utsläppen minskat med 31 procent per capita sedan 2015. Minskningen förklaras främst av att arbetspendlingen har minskat då kommunen tillåter hemarbete och att allt fler möten på distans styrs om till att bli digitala. Andelen fossiloberoende bilar i fordonsflottan har ökat och utsläppen från tjänsteresor har minskat markant med hela 40 procent sedan 2015. I samband med kartläggningen togs en åtgärdsplan fram för hur utsläppen framöver ska kunna minska ytterligare.

Förändringen i fordonsflottan har inte skett i den takt som ursprungligen planerats. Under 2024 pausades inköp av nya fordon på grund av pågående upphandling av standardiserade fordon, vilket är en process som dragit ut på tiden. Upphandling av ett nytt fordonsavtal slutfördes i september 2025. Utfasning av äldre fordon pågår och en stor del av fordonsflottan kommer att bytas ut under 2026. Beställningar är lagda och leveranstiderna bedöms som goda. Målvärdet för 2025 har inte nåtts under programperioden, men kommer troligtvis vara uppnått år 2026.

Sammantaget har kommunen endast nått målvärdet för en av tre indikatorer under programperioden, varför delmålet inte är uppnått.

⁹ www.cero.nu

1.2 Delmål: Kommunen och dess helägda fastighetsbolags energieffektivisering och produktion av förnybar energi bidrar till minskade växthusgasutsläpp

Bedömning 2025: 😊 Delmålet är inte helt uppnått, men trenden är god

Kommunens fastighetsbolag arbetar kontinuerligt med att minska användningen av energi i fastighetsbestånden vilket även framöver, tillsammans med satsningar på produktion av solenergi, kommer att vara prioriterat. Indikatorer som valts till detta delmål följer därmed upp energianvändningen i fastighetsbestånden samt samlad effekt av solceller.

Två av tre indikatorer har uppnått målvärdet för programperioden, energianvändning i Hüge Bostäder AB:s fastighetsbestånd (indikator 1.2.1) och Energianvändningen i Huddinge Samhällsfastigheter AB:s verksamhetslokaler (indikator 1.2.2). Målvärdet för indikator 1.2.3, samlad effekt av solceller i fastighetsbeståndet som ägs av Huddinge Samhällsfastigheter AB, såg ut att kunna nås inför 2025 men med anledning av ett avbrott i installationen har arbete inte kunnat fortskrida som planerat och målvärdet har därmed inte nåtts.

Hüge Bostäder AB minskade sin energianvändning med 2,5 procent under 2025, från 130 kWh/m² 2024 till 127 kWh/m². Det innebär att målvärdet för 2025 är uppnått. Ett exempel på energieffektiviseringsåtgärder är att Hüge Bostäder AB i samband med stamreoveringar har genomfört injustering och installerat nya termostater och snålspolande blandarmunstycken. Därutöver har bolaget gjort flera större åtgärder, som fasadisolering, fönsterbyten och förbättringar av ventilationen. Hüge har även ett dagligt arbete med energieffektivisering som utförs av bolagets driftorganisation tillsammans med en energispecialist.

Huddinge Samhällsfastigheter AB:s energianvändning minskade kraftigt under 2025 och uppgick till 129 kWh/m², vilket är en minskning med 14 procent jämfört med 2024. Därmed understiger Huddinge Samhällsfastigheter AB det uppsatta målet för 2025 (147 kWh/m²) med god marginal. Den största delen av minskningen kommer från bolagets driftoptimeringsarbete, som ensamt står för 10 procent av förbättringen och har gett en besparing på 15 kWh/m². Åtgärder inom löpande underhåll samt förändringar i beståndet har bidragit i mindre omfattning. Resultatet visar att det strukturerade arbetet med driftoptimering haft stor effekt. Samtidigt börjar potentialen minska i takt med att system och anläggningar optimeras fullt ut. För att nå det långsiktiga målet om 120 kWh/m² till 2030 krävs därför att åtgärderna inom Energiutvecklingsprojektet genomförs enligt plan och kompletterar det pågående optimeringsarbetet.

Målvärdet för indikator 1.2.3 om att nå 2 MW samlad effekt solceller till år 2025 har inte nåtts utan landar på 1,5 MW. Etapp 3 som avser att avsluta och uppfylla målet om 2 MW har blivit försenad på grund av att Huddinge Samhällsfastigheter AB, efter branden på Västergården, valde att felsöka alla solcellsanläggningar i beståndet. När inga brister hade konstaterades återupptogs arbetet med etapp 3 med försening som följd. Etapp 3 kommer att bidra med 0,5 MW. Därtill kommer Västergårdens solcellsanläggning som skadades i branden att återuppbyggas (0,3 MW). Dessa anläggningar kommer vara färdigställda senast våren 2026 och den totala installerade effekten kommer då att uppgå till 2,3 MW.

1.3 Delmål: Kommunen och dess helägda fastighetsbolag ska minska de konsumtionsbaserade utsläppen från varor och produkter inom sina verksamheter

Bedömning 2025: Tillståndet är tveksamt, trenden är osäker

Kommunens konsumtionsbaserade utsläpp följs upp genom en så kallad miljöspendanalys. En miljöspendanalys är en inköpsanalys där olika klimatfaktorer har integrerats. Det gör det möjligt att undersöka den klimatpåverkan som uppstår till följd av inköp inom offentlig sektor, men också att undersöka vilken och hur stor klimatpåverkan olika typer av inköp har i relation till andra typer av inköp. Utsläppen beräknas baserat på hur mycket pengar som spenderats inom olika inköpskategorier, så kallad spendanalys.

Miljöspendanalysen ska främst ses som ett analysunderlag för att visa var utsläppen ligger och vilka inköpskategorier olika verksamheter behöver prioritera att jobba med. Resultatet från Miljöspendanalysen visar inte om mer klimativänliga val har gjorts, såsom exempelvis inköp av större andel vegetarisk mat, klimativänliga drivmedel eller begagnade varor i stället för nytt. Måluppföljningen för indikatorn och delmålet baseras på miljöspendanalysen, vilket är problematiskt då resultaten blir missvisande. Miljöspendanalysens resultat ger en siffra för CO₂e per spenderad krona men tar inte hänsyn till skillnader i utsläpp per spenderad krona mellan olika inköpskategorier.

Huddinge kommuns konsumtionsbaserade växthusgasutsläpp från varor och produkter uppgick år 2025 till 35,3 kiloton koldioxidekvivalenter. Det är en ökning med 12 procent i koldioxidekvivalenter (CO₂e) jämfört med föregående år. Ökningen i utsläpp jämfört med föregående år beror framför allt på att kommunen gjort fler inköp och därmed spenderat mer pengar under 2025 än under 2024. Ökningen i CO₂e är däremot större än ökningen i spenderade kronor 2025 jämför med 2024. Det är svårt att veta exakt orsak samtidigt som det inte säger så mycket att jämföra utfallet mellan olika år då inköpsbehovet kan variera. Under 2025 har en större andel inköp skett inom inköpskategorin Entreprenader vilket är en kategorityp som ger höga utsläpp. Sett enbart till måluppfyllelse för indikatorn (1.3.1), och därmed även delmålet, är målvärdet för programperioden inte helt uppnått. Med anledning av bristerna i miljöspendanalysen som underlag görs i stället bedömningen att tillståndet är tveksamt med osäker trend.

Majoriteten (49 procent) av de konsumtionsbaserade utsläppen kommer från entreprenader såsom mark- och anläggningsarbeten, gatu- och parkarbeten samt fastighetsförvaltning och byggtreprenader. Därefter kommer utsläpp från inköp av livsmedel och måltider (16 procent), facility management¹⁰ (9 procent), omsättningsvaror (8 procent), IT och telekom (7 procent), fordon, maskiner och transporter (5 procent) samt utbildning, pedagogik och kultur (5 procent). Administrativa och externa tjänster står för en försumbar del (<1 procent). Ingen större förändring gällande fördelningen av utsläpp inom de olika inköpskategorierna har skett jämfört med tidigare år.

¹⁰ Facility management avser ledning och tillhandahållande av de varor och tjänster som behövs för att en byggnad ska fungera effektivt, såsom lokalvård, rengöringsprodukter, varor och tjänster inom säkerhet och bevakning, avfallstjänster och möbler.

Under programperioden har flera av kommunens förvaltningar fått nulägesanalysen av miljöspendanalysen presenterad för sig och några förvaltningar har börjat arbeta med aktiviteter för att minska utsläppen utifrån resultatet på deras förvaltningar. Likt tidigare år kommer majoriteten av kommunens utsläpp i från inköp av entreprenadtjänster. Fokus bör därför vara att minska klimatpåverkan i alla byggprojekt, exempelvis genom att arbeta med klimatkrav, samordnad masshantering, återbruk och hållbara materialval med låga CO₂-utsläpp.

Exempel på åtgärder kommunen gjort under programperioden för att minska utsläppen kopplat till entreprenadtjänster är:

- Ställt högre krav på fossilfria drivmedel i entreprenader (*Se delmål 2.1 - indikator 2.1.2 för mer information*).
- Övergått till att använda ECO-asfalt, som har cirka 50 procent mindre klimatutsläpp än konventionell asfalt, i allt beläggningsarbete inom kommunens drift. Kommunen har även infört krav på maximala utsläppsnivåer för asfalt som standard i upphandlingsunderlag.

Exempel på ytterligare åtgärder som kommunen har genomfört under året som bidrar till minskade utsläpp från inköp är:

- Nya kommunhuset och huvudbiblioteket är ett stort cirkulärt byggprojekt med fokus på återbruk som påbörjats under 2025. Exempelvis kommer fasadteglet att återbrukas vilket ger 96 procent mindre koldioxidutsläpp jämfört med nytillverkat tegel.
- Efter upphandlingen 2024, som möjliggjorde beställning av begagnade mobiltelefoner, utgjorde dessa 30 procent av alla mobiltelefoninköp under 2025.
- Under 2023 startade projektet Återbruk i kommunkoncernen i syfte att skapa ett effektivt och strukturerat återbruksarbete. Projektet utmynnade 2025 i införandet av ett systematiskt arbetssätt för återbruk inom Huddinge kommun, Huddinge Samhällsfastigheter AB samt Huga Bostäder AB som resulterat i att utsläppen kopplat till produktkategorin facility management har minskat. IT-systemstödet som införts visar att varor för 1,25 miljoner kr och 18 531 kg CO₂-ekvivalenter har återbrukats under hösten 2025.

Inom kategorien livsmedel och måltider arbetar kommunen idag i stor utsträckning för att minska utsläppen. Gymnasieskolans måltidsverksamhet arbetar systematiskt med att beakta miljöpåverkan vid upphandling av livsmedel och det pågår även aktivt arbete med att minska matsvinnet. Vård- och omsorgsnämnden har arbetat aktivt för att minska koldioxidutsläpp från livsmedelinköp genom att servera minskad mängd kött och större andel säsonganpassade råvaror. För att nå ännu längre i arbetet med att minska utsläpp från livsmedel och måltider skulle kommunen behöva satsa på utbildning för enheter som bedriver måltidsverksamhet. Genom ytterligare insatser i måltidsverksamhet kan CO₂-utsläppen sänkas än mer.

Slutsats

Vid utgången av 2025 kan det konstateras att måluppfyllelsen inom temaområdet är blandad. Inom de tre delmålen har delar uppnåtts, samtidigt som andra delar inte nått hela vägen fram under programperioden.

För delmål 1.1, minskade växthusgasutsläpp från transporter, är utvecklingen delvis positiv. Målvärdet för koldioxidutsläpp från tjänsteresor är uppnått, bland annat till följd av ett minskat flygresande och en nationell minskning av utsläpp per capita. Däremot har målvärdet för indikatorn geografiska utsläpp från vägtransporter inte nåtts. Elektrifieringen av fordonsflottan fortsätter och andelen laddbara fordon har ökat, men inte i tillräcklig takt för att kompensera för ett ökat trafikflöde. Kommunens rådighet över de totala transportutsläppen är begränsad och påverkas i hög grad av nationella styrmedel och teknikutveckling. Samtidigt har kommunen intensifierat arbetet med infrastruktur, mobilitetsåtgärder, upphandling och laddningsinfrastruktur, vilket skapar bättre förutsättningar för en fortsatt omställning.

För delmål 1.2, energieffektivisering och produktion av förnybar energi i kommunkoncernens fastighetsbestånd, är bedömningen övervägande positiv. Målvärdena för energianvändning i både Huge Bostäder AB:s och Huddinge Samhällsfastigheter AB:s fastigheter är uppnådda. Särskilt tydlig är effekten av ett strukturerat driftoptimeringsarbete. Däremot har målvärdet för samlad effekt av solceller i fastighetsbeståndet inte fullt ut nåtts under programperioden, till följd av förseningar. Förutsättningarna är dock goda för att den planerade utbyggnaden ska slutföras under 2026, vilket innebär att den totala effekten då överstiger målvärdet för 2025.

För delmål 1.3, minskade konsumtionsbaserade utsläpp från varor och produkter, bedöms att tillståndet för delmålet är tveksamt med osäker trend under programperioden 2022–2025. Resultatet är svårbedömt och indikatorn för att följa upp delmålet kan behöva ses över för att kunna ge en mer rättvis bild av kommunens arbete i frågan. Miljöspendsanalysen visar att utsläppen ökade under 2025, främst till följd av en ökad inköpsvolym och en större andel entreprenader, som är en utsläppsintensiv kategori. Samtidigt har flera strukturella åtgärder vidtagits under programperioden, såsom skärpta klimatkrav i entreprenader, övergång till mer klimatförbättrade materialval, ökad andel begagnade mobiltelefoner samt etablering av ett systematiskt återbrukssystem inom kommunkoncernen.

Sammantaget visar programperioden 2022–2025 att kommunen har stärkt sitt systematiska klimatarbete inom de områden där rådighet finns, särskilt vad gäller tjänsteresor, energieffektivisering och utveckling av arbetssätt för hållbara inköp. Samtidigt kvarstår betydande utmaningar, inte minst kopplat till transportsektorn och de konsumtionsbaserade utsläppen. Ett aktivt arbete med hållbara inköp behöver prioriteras och fortsätta utvecklas kontinuerligt inom kommunens verksamheter. Även förändrade inköpsbeteenden kommer att krävas för att uppnå önskad utsläppsminskning. Riktade insatser kan behövas för att nå större utsläppsminskningar. De åtgärder och strukturer som etablerats under perioden utgör en viktig grund för det fortsatta arbetet mot långsiktigt minskade växthusgasutsläpp.

Hållbart byggande

Övergripande mål: Bebyggelse i Huddinge kommun ska ske på ett hållbart sätt med fokus på minskad klimatpåverkan och återbruk

Bygg- och fastighetssektorn står för en betydande del av samhällets klimatpåverkan och Huddinge är i ett expansivt skede. Måluppfyllelsen förutsätter en hållbar planering och genomförande av byggprojekt utifrån ett helhetsperspektiv, där minskade utsläpp, hållbara byggmaterial och ökad återanvändning av byggmaterial är i fokus. Det är därför av stor vikt att jobba med frågor rörande hållbart byggande redan idag och säkerställa att varje steg i kedjan tas hänsyn till.

Temaområdets delmål med indikatorer visar en positiv trend och samtliga indikatorers målvärden inom delmål 2.1 och 2.2 är uppnådda. Kommunens fastighetsbolag visar på goda resultat, ställer krav och arbetar aktivt med klimatfrågan genom sina projekt. Inom samhällsplaneringen sker också arbeten som bidrar till måluppfyllelsen, bland annat projektet nya kommunhuset och huvudbiblioteket. Bedömningen är att kommunen når det övergripande målet inom hållbart byggande för programperioden 2022–2025, men det är svårt att säga huruvida kommunens sammantaget gör tillräckligt i sina samhällsbyggnadsprojekt. Delmål och indikatorer behöver utvecklas.

För kommunens exploaterings- och investeringsprojekt samt för planeringen av stadsutvecklingen finns utvecklingsmöjligheter inom mät- och uppföljningsmetoder för att följa upp klimatpåverkan och för att kunna bedöma hur väl kommunen som helhet jobbar mot det övergripande målet om en hållbar planering samt för det övergripande målet om ett klimatneutralt Huddinge 2040.

Bedömning övergripande mål: 😊 Målet är uppnått under programperioden

2.1 Delmål: Kommunen och dess helägda fastighetsbolag ska minska klimatpåverkan från egna entreprenader och byggnadsprojekt samt verka för detta hos privata aktörer

Bedömning 2025: 😊 Delmålet är uppnått

Sett ur ett livscykelperspektiv¹¹ står svenska byggnader för en femtedel av Sverige totala utsläpp av växthusgaser, och i Huddinge kommun beräknas bygg- och anläggningssektorn stå för två tredjedelar av de totala utsläppen från den planerade utvecklingen i kommunens översiktsplan.

Huddinges översiktsplan 2050 vann laga kraft under år 2024. Översiktsplanen visar Huddinge kommuns långsiktiga vilja när det gäller hur den fysiska miljön bör utvecklas med bebyggelse, naturområden och infrastruktur för att skapa en hållbar utveckling med goda livsmiljöer. I samband med antagandet av översiktsplanen startades ett projekt för att beräkna klimatpåverkan från den föreslagna utvecklingen av bostäder, infrastruktur och arbetsplatser i

¹¹ Life Cycle Assessment (LCA) är en metod för att beräkna miljöpåverkan under en produkts hela livscykel, från utvinning av naturresurser till slutanvändning.

Huddinges översiktsplan 2050. I projektet ingick att laborera med möjliga scenarion för att uppnå klimatmål samt föreslå strategier/åtgärder för att minimera klimatpåverkan vid genomförande av översiktsplanen, inkluderat programområdet för Loviseberg. Under 2025 har klimatkalkylen genomförts. Enligt klimatkalkylen står bygg- och anläggningssektorn för två tredjedelar av utvecklingens totala utsläpp. Kommunen har även påbörjat ett pilotprojekt för att beräkna klimatpåverkan från enskilda detaljplaner.

Kommunstyrelsen fick i Mål och budget 2026–2028, ett uppdrag att *utreda och ta fram en plan för hur klimatpåverkan från samhällsbyggnadsprojekt kan minska*. Syftet med uppdraget är att ta fram en plan som beskriver hur klimatpåverkan från samhällsbyggnadsprojekt ska minska för att ligga i linje med kommunala, nationella och globala mål. Arbetet påbörjades redan under 2025 och planen ska inkludera både nedbrutna gränsvärden alternativt minskningstrappa för utsläpp samt arbetssätt, åtgärder och metoder för att nå gränsvärdena.

Indikatorerna för delmålet 2.1 följer upp utsläppen från byggprojekt (2.1.1), fossilfria arbetsmaskiner (2.1.2), samt miljöcertifierade nybyggda lokaler (indikator 2.1.3). Indikatorer för delmålet visar på att utvecklingen går åt rätt håll och att målvärdena för 2025 är uppfyllda för samtliga indikatorer inom delmålet 2.1. Indikator 2.1.1 är dock svår att följa upp då byggprojekt över 40 miljoner kronor inte uppförs årligen. Bedömningen om måluppfyllnad är baserad på tillgängligt underlag.

Kommunen verkar för att privata byggaktörer ska minska sin klimatpåverkan genom att uppmuntra till att använda *Checklista för miljöanpassat byggande*, som är ett frivilligt åtagande. I kommunens handlingsplan med förslag på åtgärder som syftar till att nå klimat- och energimålen i miljöprogrammet finns ett förslag på åtgärd att följa upp effekten av checklistan. Att genomföra den åtgärden skulle kunna bidra till underlag för hur kommunen kan utveckla checklistan som pådrivande verktyg och utgöra ett underlag för framtagandet av en ny handlingsplan, vilket genomförs under 2026.

Kommunens fastighetsbolag Hüge Bostäder AB och Huddinge Samhällsfastigheter AB ska vid nybyggnation verka för att högt klassade miljömässiga alternativ väljs. För att kunna ta bra beslut som grundar sig på ett livscykelperspektiv och vilken miljöbelastning olika investeringar har genomförs analyser och klimatberäkningar i tidiga skeden enligt bolagens projekteringsanvisningar som vägs ihop med livscykelkostnader (LCC).

Kommunens fastighetsbolag undertecknade Klimatarena Stockholms ”klimatlöfte” för två år sedan och har därigenom åtagit sig att samarbeta med andra aktörer inom Stockholms län för att accelerera klimatomställningen i länet med ambition att gå före inom olika fokusområden. Målet är att stegvis minska utsläppen av växthusgaser från bygg- och anläggningsprojekt med minst 50 procent mellan 2020 och 2030. Redan nu har Huddinge Samhällsfastigheter ambitionen att uppfylla klimatmålen för 2030, oavsett om byggnaderna färdigställs före eller efter mållåret. Detta innebär bland annat att en skola som ska uppföras kommande år kommer att kravställas på max 190 CO₂e/m² BTA.

Huge Bostäder AB har under 2025 uppdaterat Allmännyttans Klimatinitiativ 2.0, och för varje utsläppspost finns ett nedbrutet mål att uppnå. De nedbrutna målen är både klimatprestandamål och klimatminskningsmål¹².

Huddinge kommun har under senare år generellt sett ställt hårdare krav i upphandlingar än tidigare bland annat genom en höjd andel fossilfritt drivmedel i entreprenader. Under 2025 har Huddinge kommun annonserat tre upphandlingar för entreprenader som klassas som ny- och ombyggnadsprojekt samt drift- och underhållsentreprenader. Av dessa tre har alla haft krav på att en andel av drivmedel ska vara fossilfritt, vilket för år 2025 innebär 100 procent av annonserade upphandlingar. I de utannonserade upphandlingarna varierar kravandelen mellan 30–70 procent vid avtalsstart och ökar med avtalstiden. Generellt kravställer kommunen inte specifikt om fossilfria arbetsmaskiner i upphandlingar utan det ingår i fordon och drivmedel.

Huddinge Samhällsfastigheter AB:s nyproduktion och ombyggnadsprojekt som överstiger 40 mkr i investeringskostnad, certifieras enligt SGBC:s Miljöbyggnad (Sweden Green Buildings Council). Bolagets bestånd består av tre preliminärt certifierade och 13 certifierade byggnader. Målet är att uppnå nivå Silver på byggnadsnivå samt Guld på indikatornivå för energianvändning. Betygsnivå för övriga indikatorer och områden bestäms inom varje projekt.

Under 2025 färdigställdes Huddinge Samhällsfastigheter AB ingen ny byggnad, men fyra preliminärt certifierade byggnader verifierades och dessa är nu certifierade vilket innebär att SGBC (Sweden Green Building Council) säkerställt att byggnaden överensstämmer med det som redovisats vid den preliminära certifieringen.

Huge Bostäder AB certifierar all nyproduktion enligt Miljöbyggnad nivå Silver. Ingen nybyggnation färdigställdes under 2025 för Huge Bostäder AB:s räkning, men bolaget har två nyproduktionsprojekt igång, Bonden 7 och Studenten 1, och båda projekten är preliminärt certifierade.

¹² <https://www.sverigesallmannnytta.se/allmannyttans-klimatinitiativ/>

2.2 Delmål: Kommunens och dess helägda bolags ny- och ombyggnadsprojekt bidrar till minskade avfallsmängder genom återbruk samt till minskade nivåer av skadliga ämnen i varor och kemiska produkter samt verka för detta hos privata aktörer

Bedömning 2025: 😊 Delmålet är uppnått

Genom att återanvända material bidrar kommunen till en cirkulär ekonomi och hållbart nyttjande av resurser. För att återanvändning ska vara möjligt är det nödvändigt med dokumentation över vilka kemiska produkter som använts. Indikatorer som valts till detta delmål följer upp miljöbedömning och dokumentation av kemiska produkter (2.2.1) samt återbrukade produkter och material i byggprojekt (2.2.2).

Indikatorerna för delmålet visar på att utvecklingen går åt rätt håll och målvärden för 2025 är uppnådda för såväl indikatorer 2.2.1 som 2.2.2.

Projektet *Återbruk i kommunkoncernen* som påbörjades 2023 har avslutats under 2025 och sedan implementerats i linjen. IT-systemet ”Palats” har upphandlats för att underlätta att återbruka, samt möjliggöra en systematisk uppföljning. Kommunen hyr även en lokal i Skogås för att lagra och hantera såväl lös egendom som bygg- och markmaterial i väntan på att varorna får en ny plats i kommunkoncernen. *Se mer om återbruksprojektet under delmål 1.3.*

Både Hüge Bostäder AB och Huddinge Samhällsfastigheter AB ställer krav på dokumentation av varor och kemiska produkter i en extern miljödatas i samtliga investeringsprojekt. Därmed uppfylls målvärdet om att 100 procent av varor och kemiska produkter i slutförda ny- och ombyggnadsprojekt är miljöbedömda och dokumenterade.

Huddinge Samhällsfastigheter AB och Hüge Bostäder AB har även som grundkrav att bedömning A och B ska väljas och endast i undantagsfall så väljs varor med sämre bedömning. Huddinge Samhällsfastigheter AB har som mål att 80 procent av dokumenterade varor ska vara bedömda A eller B. Resultatet för 2025 blev 84 procent för stängda projekt. I de öppna projekten så är resultatet 74 procent. För att säkerställa att andelen godkända varor i byggnaderna kontinuerligt ökar genomförs utbildningsinsatser för leverantörer, både vid tecknande av nya ramavtal och löpande i samtliga investeringsprojekt.

Återbruk har skett i kommunen och fastighetsbolagen under långt tid, men en stor förändring i arbetet genomfördes under 2024 då Huddinges fastighetsbolag implementerade en systematisk uppföljning avseende återbruk genom återbrukssystemet CCbuild. Arbetet har sedan fortlöpt kontinuerligt för att säkerställa korrekt inrapportering genom omhändertagande av eftersläpande loggning och uppföljning samt interna rutiner. För vissa byggvaror används schablonvärden då emissionsdata saknas, vilket innebär att resultatet bör tolkas med viss försiktighet.

2025 års resultat för Huddinge Samhällsfastigheter AB visar en total klimatbesparing på 23,5 ton CO₂e. Exempel på återbrukade varor inom organisationen inkluderar ventilationsaggregat, WC-stolar, vitvaror, pentryn och undertakspaltor. För vissa byggvaror saknas emissionsdata

och schablonvärden har därför använts. Totalt för åren 2024 och 2025 innebär det en klimatbesparing på 86,4 ton CO₂e.

Huge Bostäder AB har under 2025 återbrukat bland annat kabelstegar, garderobsdörrar och innerdörrar. I förvaltningen återbrukas främst vitvaror, vilket ger betydande klimatbesparingar då nytillverkade vitvaror har hög klimatpåverkan. Renoveringen av Sjödalskontoret har dessutom haft ett tydligt återbruksfokus där möbler såsom skrivbord, arbetsstolar och förvaringsskåp tagits tillvara och återanvänts. De byggprodukter som varit möjliga att följa upp visar en besparing på 15 ton CO₂e för år 2025. Totalt för åren 2024 och 2025 har Huge en klimatbesparing på 29 ton CO₂e.

Den årliga klimatbesparingen från återbruk inom Huge Bostäder AB och Huddinge Samhällsfastigheter AB når år 2025 inte upp till målvärdet på 60 ton CO₂e. Däremot är den totala beräknade klimatbesparingen 115,4 ton CO₂e för åren 2024 och 2025, vilka är de år där data finns tillgängligt. Klimatbesparingen från återbruk har totalt sett överträffat målvärdet och är nästan dubbelt så högt som målvärdet för programperioden.

Huddinge Samhällsfastigheter AB bygger på uppdrag av Huddinge kommun ett nytt kommunhus och huvudbibliotek vid Paradistorget i Huddinge centrum. Det är ett stort cirkulärt byggprojekt med fokus på återbruk och hållbart byggande. Inom projektet kommer byggnadsdelar återbrukas och hållbara material användas där det är möjligt. Kommunhuset kommer till exempel att få en fasad i återbrukat tegel vilket minskar koldioxidutsläppen med cirka 96 procent jämfört med nytillverkat tegel. Detta ger ett minskat resursslöseri som håller nere klimatavtrycket samtidigt som energieffektivisering sker vid återuppbyggnad av fasaden och byte av fönster.

Slutsats

Kommunens fastighetsbolag jobbar aktivt med att bli mer hållbara i sitt byggande. Bland annat bidrar undertecknandet av Klimatarena Stockholms ”klimatlöfte” till detta och fastighetsbolagens har nått de uppsatta målvärdena för indikatorerna. Inom samhällsplaneringen sker också arbeten som bidrar till måluppfyllelsen och det är positivt att det utförts klimatberäkningar för översiktsplanen.

Delmålen 2.1 och 2.2 bedöms vara helt uppnådda då samtliga indikatorers målvärden är uppnådda. Utifrån valda indikatorer och delmål för uppföljningen av måluppfyllelse, bedöms det övergripande målet för temaområdet ”Hållbart byggande” vara uppfyllt. Däremot finns en viss osäkerhet i huruvida kommunen sammantaget gör tillräckligt i sina samhällsbyggnadsprojekt för det övergripande målet för Hållbart byggande. För att göra den bedömningen kan det framöver behövas mer precisa mätbara delmål och indikatorer i kombination med konkreta åtgärder och sannolikt förändrade arbetssätt.

Vatten

Övergripande mål: Vattenkvaliteten i Huddinges sjöar och vattendrag ska förbättras och uppnå god ekologisk och kemisk status i enlighet med Vattendirektivet. Inget vatten får försämrats. Grundvattnet i kommunen ska vara av god kvalitet.

Övergödning är det största problemet i Huddinges sjöar och vattendrag som framför allt orsakas av höga fosforhalter. Hälften av sjöarna uppfyller inte miljökvalitetsnormen för god ekologisk status. De lokala åtgärdsplanerna/-programmen samt kommunens dagvattenstrategi är grundbultarna i arbetet med att nå god ekologisk och kemisk vattenstatus i kommunens sjöar och vattendrag. Måluppfyllelsen förutsätter att arbetet med de lokala åtgärdsplanerna/-programmen intensifieras samt att en hållbar dagvattenhantering planeras utifrån kommunens dagvattenstrategi i alla planprocesser.

Temaområdet som helhet har en positiv trend, men inget av delmålen 3.1, 3.2 och 3.3 bedöms ha uppnåtts under programperioden.

Bedömning övergripande mål: 😊 Målet är inte helt uppnått, men trenden är god

3.1 Delmål: Näringstillförseln till kommunens sjöar och vattendrag ska minska

Bedömning 2025: 😊 Delmålet är inte helt uppnått, men trenden är god

Enskilda avlopp är en stor källa till näringsläckage och att fler enskilda avlopp blir godkända innebär att näringsämnen som släpps ut till mark och vatten, samt riskerna för att grundvattnet förorenas, minskar.

Indikatorn (3.1.1) följer enbart upp andel enskilda avlopp *utanför* Stockholm Vatten och Avfalls (SVOA) verksamhetsområde. Det finns även cirka 800 fastigheter som fortfarande har enskilt avlopp men ligger *inom* kommunalt VA-område. Det gäller framför allt omvandlingsområden som Glömsta, Gladö kvarn, Vidja med flera. De flesta av dessa kommer att ansluta sig till det kommunala nätet fram till 2029, i och med att VA-utbyggnad i Vidja blir klar (ca 600 fastigheter). Först därefter kan kommunen göra tillsyn på de som inte anslutit sig.

Under 2024 blev kommunens inventering av fastigheter med enskilda avlopp *utanför* SVOA:s verksamhetsområde för vatten och avlopp (VA) klar. Detta inventeringsarbete har pågått under cirka åtta år. Andelen enskilda avlopp som är godkända ligger år 2025 på 100 procent vilket innebär att målvärdet för programperioden 2022–2025 är uppnått. Arbetet har under 2025 därför fortsatt med tillsyn av de enskilda avlopp som i vissa fall finns kvar *inom* VA-området.

Kommunen har lokala åtgärdsplaner/-program (LÅP) för fem prioriterade sjöar som inte uppnår god ekologisk status. Dessa är Trehörningen och Orlången som i sin helhet ligger inom Huddinge kommun, samt Drevviken, Långsjön och Magelungen-Forsån som geografiskt delas med andra kommuner. Åtgärderna i dessa planer/program syftar till att minska mängden fosfor och andelen åtgärder som har genomförts eller är pågående ökar successivt för varje år.

Varje genomförd åtgärd förväntas bidra till en reduktion av fosforhalter och därmed öka vattenkvaliteten i dessa sjöar. Under 2025 har inga ytterligare LÅP-åtgärder *färdigställts* inom Huddinge kommun, även om arbeten pågått och fortsatt pågår.

SVOA tog under 2025 beslut om ny effektstyrning som fokuserar på årlig reduktion av fosfor och koppar. Målet ska nås genom förbättrande åtgärder på avloppsledningsnätet och rening av samlat dagvatten, med målvärdena 120–150 kg fosfor och 1–2 kg koppar totalt per år för samtliga vattenförekomster i SVOA:s verksamhetsområde. SVOA har under 2025 nått sina uppsatta mål för både fosfor och koppar med åtgärder i bland annat Magelungen, Trehörningen och Orlången¹³.

För Orlången och Trehörningen (indikator 3.1.2) är 67 procent av åtgärderna (inklusive löpande åtgärder) genomförda enligt de lokala åtgärdsplanerna. Detta innebär att målvärdet på 100 procent inte är helt uppnått. 2025 års måluppfyllelse är något lägre än 2024 (71 procent) på grund av att åtgärden ”Bevara och återskapa sumpskogar, våtmarker med mera” i LÅP-arna felaktigt rapporterats som genomfört år 2024 fast det i själva verket fortfarande är pågående även år 2025. *Se delmål 3.2 för mer information om våtmarksarbetet.*

Även om inga ytterligare åtgärder i LÅP-arna färdigställts under 2025, har arbetet framskridit. I Orlångens avrinningsområde har SVOA under 2025 åtgärdat en felanslutning som bidragit med 1,1 kg fosfor per år till Flemingsbergsviken, under ca 60 år. Åtgärderna i Ebbadalsdiken är genomförda och uppskattas bidra med en reduktion i fosforbelastningen till Orlången med upp till 60 kg/år. I Trehörningens avrinningsområde har SVOA åtgärdat två felanslutningar som varit felkopplade under 2 respektive 31 år och har under åren de varit felkopplade bidragit med totalt 49,3 kg fosfor till Trehörningen (2,6kg/år). Under 2025 har åtgärderna i Balingsholmsdalgången påbörjats, där cirka 1 ha våtmark skapats och ungefär en tredjedel av de planerade åtgärderna är nu genomförda. LÅP-åtgärden ”*Reningsanläggning på invallningen*” vid sjön Trehörningen är ett pågående planarbete där nuvarande förslag på utformning av reningsanläggningen beräknas reducera fosforbelastningen till Trehörningen med 170 kg fosfor per år. Denna åtgärd är av stor betydelse för att nå fosforbetinget för sjön.

Utmaningarna för Orlången och Trehörningen är framför allt att få till en god rening för befintlig och tillkommande fosforbelastning i samband med kommande exploatering i Storången och Flemingsbergsdalen, samt att hitta platser och tekniska lösningar för de platsspecifika åtgärder som kvarstår för att åtgärda befintlig belastning. Att genomföra denna typ av åtgärder innebär också i många fall långa processer. Målet om 100 procent genomförda åtgärder för sjöarna Orlången och Trehörningen har inte uppnåtts, men viss utveckling har skett från 55 procent genomförda åtgärder 2022 till 67 procent vid programperiodens slut. Måluppfyllelsen korrelerar dock inte med påverkan på vattenkvaliteten i sjöarna, exempelvis är 59 procent av åtgärderna i LÅP Trehörningen genomförda men endast en tredjedel av nödvändig fosforreduktion bedöms vara uppnådd. Under 2026 och 2027 kommer det genomföras ett omtag för LÅP Orlången och LÅP Trehörningen för att hitta andra möjliga åtgärder för att nå betingen för sjöarna.

¹³ [Avrapportering av måluppfyllelse för bolagets LÅP-arbete år 2025](#)

För sjöarna Drevviken, Långsjön och Magelungen (indikator 3.1.3) är 60 procent av åtgärderna inom Huddinge kommun genomförda (inkluderat löpande åtgärder). Detta är en ökning jämfört med 2024 (50 procent) vilket skulle kunna bero på skillnader i beräkningarna då inga ytterligare åtgärder i LÅP-arna färdigställts under 2025. Det kan även vara så att åtgärder har tillkommit eller styrkts under programperioden. Målet om 50 procent genomförda åtgärder för sjöarna Magelungen, Drevviken och Långsjön är uppnått, vilket är en stor förbättring från 3 procent genomförda åtgärder som var nuläget i början av programperioden år 2022. Däremot är det endast cirka 20 procent av utpekade platsspecifika åtgärder som är genomförda och dessa är framför allt mindre gatuåtgärder med låg reningsgrad. Majoriteten av de platsspecifika åtgärderna kring Långsjön, Drevviken och Magelungen är inte genomförbara på grund av geotekniska svårigheter, ineffektiv rening sett till kostnad, platskonflikter, med flera. Att hitta alternativa platser för rening tar tid och är heller inte alltid möjligt. Kommunen ligger även långt ifrån 50 procent om man ser till den fosforreduktionen som krävs för att nå god status i Drevviken, Långsjön och Magelungen.

För LÅP Långsjön, där trenden avseende fosforhalter går åt fel håll (*se delmål 3.3 för fosforhalter i sjöarna*), har en utvärdering påbörjats under 2025 för att hitta andra möjliga åtgärder för att nå fosforbetinget. Under 2025 har även en utvärdering av LÅP Drevviken och Magelungen genomförts, där resultaten bearbetas vidare under 2026.

Under programperioden har aluminiumfällningar genomförts i Drevviken i tre omgångar där sista omgången blev klar 2024. Fällningarna beräknas minska Drevvikens interna fosforbelastning med cirka 3000 kg fosfor/år och de initiala resultaten från uppföljning av fällningarna visar påtagligt reducerade fosforhalter. Magelungen aluminiumbehandlades i slutet på 2021. Fällningarna i Magelungen har haft god effekt, men förhöjda fosfathalter har åter uppmätts vid bottnarna vinter och sommar 2024 samt sommaren 2025. Fortsatt övervakning av vattenkvaliteten i Drevviken och Magelungen är nödvändig för att se hur fällningsåtgärderna står sig över tid.

3.2 Delmål: Kommunens arbete bidrar till att sjöar och vattendrag har naturliga ekosystem med goda livsmiljöer och spridningsvägar för växter och djur

Bedömning 2025: 😊 Delmålet är inte helt uppnått, men trenden är god

En viktig del i kommunens vattenvårdsarbete är återskapande av vattendrag som gynnar det naturliga ekosystemet (indikator 3.2.1). Under 2025 har inga vattendrag återskapats i Huddinge kommun (0 meter). Det innebär att kommunen totalt återskapat 650 meter vattendrag sedan 2016, där utgångspunkten vid miljöprogrammets början år 2022 var 555 meter med ett målvärde för 2025 på 800 meter. Takten för återskapande av vattendrag är låg i kommunen och målvärdet har inte uppnåtts under programperioden. En tydligare prioritering av denna typ av åtgärd är därför nödvändigt i det fortsatta arbetet. Därutöver riskerar våtmarker och vattendrag att försvinna vid exploatering, om detta skett under året syns dock inte i denna miljöuppföljning.

Våtmarker bidrar till flera positiva effekter och tillhandahåller flertalet ekosystemtjänster så som rening och fördröjning av vatten, kolsänkor samt bidrar till den biologiska mångfalden.

Kommunen arbetar aktivt med återskapande av våtmarker och tog under 2024 fram en inventering av potentiella våtmarker, vilket varit ett mycket viktigt underlag som har fått fart på våtmarksarbetet. Under 2025 har totalt 16,5 ha våtmark återskapats; 1 ha i Balingsholmsdalgången och 15,5 ha sammanlagd yta för 16 återvätningsobjekt. Detta innebär att Huddinge kommun mellan åren 2011–2025 återskapat totalt 59 hektar våtmark och därmed nått målvärdet för indikatorn 3.2.2.

Beräkningar av nuläge och målvärde för areal återskapad våtmark sedan 2011 (indikator 3.2.2) genomfördes under 2021 och baserades på tillgängliga data från 2019, vilket innebär att åtgärder mellan 2019–2022 inte kunde inkluderas i det nulägesvärdet. Vidare har ett missförstånd uppstått gällande det beräknade värdet, som endast visade på hektar återskapad våtmark år 2019 och inte total areal återskapad våtmark mellan 2011–2019. Det i sin tur innebär att nulägesvärdet som antogs vid framtagandet av miljöprogrammet (12,5 hektar) var för lågt då det korrekta nulägesvärdet var 30,28 hektar. Målvärdet på 20 hektar återskapad våtmark ligger därför lägre än det korrekta nulägesvärdet. Ingen ändring av indikatorns målvärde har skett i efterhand, men ett uppräknat målvärde baserat på procentuell ökning (60 procent) hamnar på 48,45 hektar återskapad våtmark. Det innebär att kommunen även nått ett justerat målvärde med god marginal.

Våtmarksarbetet har haft stora framgångar under 2025 och under hela miljöprogrammets programperiod. Kommunen har nått målvärdet för indikatorn 3.2.2 med god marginal då 59 hektar våtmark återskapats sedan 2011. För att arbetet ska kunna fortsätta med planerade våtmarker såsom Balingsholmsdalgången och återstående våtmarker från våtmarksinventeringen, krävs det att det finns tillräcklig budget och personella resurser som kan driva arbetet även framöver.

3.3 Delmål: Hantering av dagvatten inom kommunen bidrar till förbättrad ekologisk och kemisk status i kommunens sjöar och vattendrag

Bedömning 2025: 😊 Delmålet är inte helt uppnått, men trenden är god

Ett samarbete mellan kommunen och Stockholm Vatten och Avfall (SVOA) pågår kring revidering av kommunens dagvattenstrategi. Målet är en hållbar dagvattenhantering med tydligare recipientfokus för att kunna uppnå miljökvalitetsnormerna (MKN) i vattenförekomsterna. Dagvattenstrategin ska innefatta kravställning gällande dagvatten i detaljplaneringen samt vid tillsyn av miljöfarlig verksamhet.

I arbetet med framtagande av detaljplaner och planprogram görs dagvattenutredningar och projekten arbetar aktivt med dagvattenhanteringen för att miljökvalitetsnormerna i berörda vattenförekomster ska kunna uppnås. Exempelvis arbetar SVOA och kommunen med förprojektering för ytterligare en dagvattendamm i Flemingsbergsviken reningsanläggning för att förbättra reningen från kommande exploateringar i Flemingsbergsdalen. Invid sjön Trehörningen planeras för en dagvattenreningsanläggning som ska rena dagvatten från hela det tekniska avrinningsområdet som leds till pumpstationen och vid omvandlingen av Storängen invid sjön kommer den planerade dagvattenhanteringen innebära en väsentlig förbättring av föroreningsbelastningen till Trehörningen och nedströms vattenförekomster.

Uppmätta fosforhalter visar att trenden för sjöarna Trehörningen, Magelungen och Drevviken är positiv då treårsmedelvärdena för fosforhalterna sjunker. Den positiva trenden bedöms framför allt bero på aluminiumfällningarna som genomförts i dessa sjöar. För Magelungen och Drevviken har målvärdena för fosforhalter nåtts. För Trehörningen bedöms målvärdet till 2025 inte nås, trots en positiv trend. Sjön Orlången har även den genomgått aluminiumfällning år 2019 som därefter visat goda resultat för fosforhalter, fram till år 2025 då fosforhalterna återigen ökat och därmed inte uppnår målvärdet 2025. Proverna i sjöarna tas vid ett enstaka tillfälle på sommaren så resultaten bör tolkas med viss försiktighet. Däremot indikerar resultaten på att det finns fortsatta problem med en för hög intern och extern näringsbelastning till sjön. Aluminiumfällning har heller inte genomförts i de grunda delarna av Orlången, däribland Flemingsbergsviken, som därför fortsatt kan bidra till den interna övergödningen. En hög näringsbelastning kan i sin tur påverka den långvariga effektiviteten av aluminiumbehandlingen. Även för Långsjön går trenden åt fel håll då fosforhalterna ökar och vid programperiodens slut är mer än dubbelt så höga som målvärdet. Det beror även här främst på en extern belastning som är för stor. För alla sjöar kvarstår en extern fosforbelastning som behöver åtgärdas för att inte fosforhalterna ska börja öka igen längre fram i tiden (se delmål 3.1 för åtgärder som genomförs).

De lokala åtgärdsplanerna/-programmen som kommunen tagit fram syftar till att reducera mängden fosfor som redan existerar och även om alla åtgärder genomförs är det ingen garanti för att sjöarna når upp till miljökvalitetsnormerna. Parallellt med detta arbete behöver kommunen arbeta med att minska tillkommande fosforbelastning från dagvatten i samband med de exploateringar som sker i kommunen.

Dagvatten är den största källan till fosfortillförsel till de tätortsnära sjöarna och hårdgjorda ytor ökar mängden dagvatten som uppkommer. Vid ny bebyggelse finns det lagkrav på att man inte får riskera att försämrade vattenförekomsters vattenkvalitet. För att inte belasta sjöarna med ökade fosforhalter vid ny bebyggelse tas det fram dagvattenutredningar i alla detaljplaner. Under 2025 har även en revidering av kommunens dagvattenstrategi påbörjats.

Vidare behöver kommunen i samverkan med SVOA fortsätta prioritera att identifiera och åtgärda felkopplingar av spillvatten, då det leder till en stor negativ påverkan på sjöarna om det inte upptäcks och åtgärdas i tid. SVOA:s nya målstyrningsstrategi som fokuserar på årlig reduktion av fosfor och koppar i stället för fokus på enskilda LÅP-åtgärder tillsammans med det systematiska åtgärdsarbetet med felkopplingar, är en viktig del i arbetet med att minska näringsbelastningen till kommunens sjöar på ett effektivt sätt.

Slutsats

En framdrift i vattenvårdsarbetet kan ses under 2025 och även under hela miljöprogrammets programperiod 2022–2025 då vattenkvaliteten i kommunens sjöar och vattendrag har förbättrats, vattendrag och våtmarker har återskapats, enskilda avlopp hanteras för att minska dess påverkan och arbetet med de lokala åtgärdsprogrammen/planerna fortlöper.

Vattenvårdsarbetet sker dock inte i den utsträckning att alla mål till 2025 inom temaområdet ”Vatten” uppnåtts och miljökvalitetsnormerna, god ekologisk status till 2027, i enlighet med Vattendirektivet förväntas heller inte kunna uppnås i samtliga av kommunens vattenförekomster. Arbetet för att uppnå god vattenstatus behöver intensifieras och ytterligare prioriteras de kommande åren, både genom att genomföra nödvändiga åtgärder för att hantera effekterna av historiska utsläpp och genom att förhindra nytillförsel av övergödande och miljöskadliga ämnen från avlopp och dagvatten.

Åtgärder enligt de lokala åtgärdsplanerna/-programmen behöver behandlas som en förutsättning i den fortsatta samhällsutvecklingen för att det ska vara möjligt att nå målen om god vattenkvalitet. Framför allt för sjöarna Trehörningen, Långsjön och Orlången kommer det att krävas ytterligare arbete för att förbättra vattenkvaliteten. Kommande omtag av LÅP-arna för Orlången, Trehörningen och Långsjön är viktiga redskap i det fortsatta arbetet.

Kommunens arbete med att återställa våtmarker fortsätter att vara framgångsrikt och det är mycket positivt ur flera aspekter att andelen våtmark i kommunen fortsätter öka. Det bidrar till ökad vattenrening, minskad klimatpåverkan samt ökad rekreation och stärkt biologisk mångfald.

Biologisk mångfald och friluftsliv

Övergripande mål: Bevara, stärka och utveckla den biologiska mångfalden samt vidareutveckla den sammanhängande grönstrukturen som skapar värde för människor, naturen och samhället i stort

Förlusten av biologisk mångfald är ett av de största globala miljöproblemen idag och även i Sverige minskar den biologiska mångfalden i snabb takt. Anpassad naturvårdsskötsel i kommunens naturreservat, parker och gröna områden utgör en viktig del i arbetet med att bevara den biologiska mångfalden. Måluppfyllelsen förutsätter att kommunen säkerställer, utformar, förvaltar och utvecklar dessa områden, i synnerhet de områden som utpekats med höga naturvärden i kommunens naturvärdesinventering.

Två av tre delmål inom temaområdet har en positiv eller oförändrad trend under 2025 och bedöms som helt uppnådda, även om indikatorn 4.1.1 är svårbedömd. Gällande delmål 4.3 bedöms målvärdena för indikatorerna 4.3.2 och 4.3.4 ha uppnåtts. Målvärdena för indikatorerna 4.3.1 och 4.3.3 är ej uppnådda. Däremot är 2025 års resultat för indikatorn 4.3.1 nära målvärdet och för indikatorn 4.3.3 är förutsättningarna för att bibehålla nuvarande areal jordbruksmark som odlas ekologiskt god, men utsikterna för att utöka arealen begränsad.

Det övergripande målet för Biologisk mångfald och friluftsliv bedöms vara uppnått. Denna bedömning görs fastän samtliga delmål inte har uppnåtts, med anledning av att det endast är två av temaområdets nio indikatorer inte uppnått målvärdet för programperioden. Även dessa två indikatorer är mycket nära målvärdet och ligger bra till. Indikatorernas resultat tillsammans med kommunens övriga insatser som bidrar till att stärka, utveckla och bevara biologisk mångfald, natur och grönstruktur ger en god grund för bedömningen.

Även kommunens aktiva arbete med att återställa våtmarker gynnar biologisk mångfald. Våtmarker är bland de mest artrika miljöerna i Sverige och är viktiga för hotade arter. Arbetet med att återställa våtmarker beskrivs under temaområdet Vatten.

Bedömning övergripande mål: 😊 Målet är uppnått

4.1 Kommunen arbetar med att öka spridning av olika arter samt bevarar och utvecklar områden med naturvärdesklass 1, 2 i syfte att stärka den biologiska mångfalden i bebyggd miljö

Bedömning 2025: 😊 Delmålet är uppnått

Delmålet som syftar till att bevara och utveckla områden med naturvärdesklass 1 och 2 är svårbedömt, även om uppföljningen visar samma antal hektar med naturvärdesklass 1 och 2 jämfört med föregående år. Nulägesvärdet från 2022 är problematiskt, dels då det saknas en sammanställning av samtliga genomförda naturvärdesinventeringar i kommunen, dels eftersom nulägesiffran är levande i och med att den förändras när nya naturvärdesinventeringar genomförs. Inom kommunen finns en stor andel mark som inte har inventerats utifrån naturvärdesklass och det innebär att nulägesiffran kan öka samtidigt som

mark med naturvärdesklass 1 eller 2 exploateras, utan att det syns i miljöuppföljningen. Det tar dock oftast lång tid innan marken faktiskt exploateras.

Kommunen hade innan antagandet av miljöprogrammet fattat beslut om områdena Björnkulla och Loviseberg, där en fragmentering av naturmiljöer skulle komma att påverka. Därför är målvärdet för 2025 för indikator 4.1.1 lägre än nuläget 2022. I dagsläget finns utöver dessa områden flertalet pågående planer där områden med naturvärdesklass 2 finns inom planområdet, vilket innebär risk för exploatering. Inom ramen för miljöboks slutet är det dock svårt att kartlägga om och i så fall hur stor yta av dessa områden som kommer att tas i anspråk. Om/när detta sker bör det dock framgå inför beslut till exempel i tjänsteutlåtande och planbeskrivning att exploateringen innebär en målkonflikt i förhållande till miljöprogrammet.

För att kompensera för intrång i naturvärdesklass 2 i Norra Länna har arbetet med ekologiska kompensationsåtgärder fortsatt. Till exempel planeras våtmarker, biotopvård och hävd med bete på flera platser i eller angränsade till naturreservat. Under 2025 har projektet konkretiserat åtgärder och ansökt om tillstånd för vattenverksamhet och andra dispenser för att kunna utföra åtgärder med start 2026. Åtgärder görs även för att inte orsaka förbud enligt artskyddsförordningen avseende hasselsnok.

För Flemingsbergsdalen har en ”guide för ekosystemtjänster” tagits fram som vägledande dokument för hur olika ekosystemtjänster inklusive de kopplade till biologisk mångfald ska kunna integreras i den framtida bebyggelsen.

I detaljplanen för Lönne 5 i Stuvsta har kommunen använt verktyget grönytefaktor för att få till ekologiska funktioner och arbetar även med åtgärder utanför detaljplaneområdet för att mildra påverkan och stärka förutsättningar för groddjur och fladdermöss.

I Storängen planeras åtgärder för groddjur, fåglar och fladdermöss för att inte orsaka förbud enligt artskyddsförordningen och vissa av åtgärderna bedöms kunna bidra till en förbättring av arternas livsmiljöer.

Målvärdet för 2025 för indikatorn 4.1.1 har utifrån tillgänglig information bedömts som uppnått, men indikatorn är svårbedömd med bakgrund av de osäkerhetsfaktorer som finns avseende uppföljningen av indikatorn.

Under programperioden har kommunen arbetat systematiskt med att ställa om traditionellt skötta gräsytor till ängsliknande miljöer som stärker den biologiska mångfalden. Under 2022 uppdaterades kommunens skötselkartor och 17 hektar gräsytor identifierades som möjliga att ställa om till ängsskötsel. Denna typ av omställning gynnar pollinerare och andra viktiga arter, samtidigt som det skapar mer varierade och upplevelserika stadsmiljöer för invånarna. Det är även i linje med både kommunens miljöprogram och nationella mål för ekosystemtjänster och biologisk mångfald. Tidigare stickkontroller av omställda ytor, visar på att insekter snabbt hittar dessa ytor. Arbetet har omfattat både fysisk omställning av ytor, utveckling av skötselrutiner samt ökad samverkan internt och med entreprenörer för att säkerställa långsiktiga effekter.

Kommunen har under 2025 fortsatt arbetet med skötsel av kommunägda gräsytor för att gynna den biologiska mångfalden. Inga nya gräsytor har ställts om avseende skötselmetod under 2025. Sammanlagt har 11 hektar gräsytor ställts om och målvärdet för 2025 för indikatorn 4.1.2 är uppnått.

Framöver kommer kommunen att fokusera på skötseln av de omställda ytorna och vidareutveckla processer och metoder för att säkerställa en långsiktig, hållbar förvaltning av dessa för att stärka spridningskorridorer och ekosystemtjänster. Kommunen kommer även att fortsätta arbetet med att ställa om kvarvarande gräsytor som identifierades som möjliga att ställa om till ängsskötsel, identifiera ytterligare ytor med god potential för omställning samt utvärdera och följa upp effekter på biologisk mångfald.

4.2 Kommunen och dess helägda fastighetsbolag tillgodoser invånarnas behov av gröna miljöer samt tillgängliggör naturen.

Bedömning 2025: 🟢 Delmålet är uppnått

Under 2025 har kommunen arbetat samlat för att stärka invånarnas tillgång till gröna miljöer och tillgänglig natur genom insatser i både fysisk planering och genomförande av offentliga miljöer.

I den fysiska planeringen har naturvärden och samband mellan gröna miljöer beaktats i pågående exploateringsprojekt, med fokus på närhet till parker och naturområden samt möjligheten att röra sig mellan dem. Under året har naturbaserade lösningar fortsatt att utvecklas, exempelvis genom att dagvattenhantering och skyfallsåtgärder integreras i gestaltningen av park- och stadsmiljöer.

Några exempel på investeringar och utvecklingsinsatser är; Skeppsmyreparken som färdigställdes med bland annat trädplanteringar och dagvattenåtgärder, Vårbybadet där tillgänglighetsanpassningar såsom badramp, gångvägar och anpassade vistelsezoner genomfördes samt hundrastgård i Flemingsberg och ett utegym i Långängen naturreservat, vilket bidrar till att fler invånare kan ta del av kommunens natur- och parkmiljöer.

Kommunen har även arbetat med platsutveckling och trygghetsskapande åtgärder i prioriterade stråk, bland annat i Flemingsbergsdalen där nya stigar, sittplatser och belysning stärker både tillgänglighet och orienterbarhet. Bekämpning av invasiva arter samt andra åtgärder för att stärka biologisk mångfald har genomförts parallellt med utvecklingen av rekreativa miljöer, exempelvis vid norra Långsjön. En framgångsrik informationskampanj om invasiva arter genomfördes år 2025. *Se mer om kommunikationsinsatser i temaområde ” Informera och engagera ”.*

Kommunen har under 2025 även påbörjat ett treårigt trädplanteringsprojekt som en del av kommunens mål och budget för åren 2025–2027. Projektet syftar till att motverka klimatförändringar och stärka klimatanpassningen i stadsmiljön samt skapa en grön och levande miljö som ökar trivselen för kommunens invånare. Trädplanteringen kommer att ske på gångstråk, torg och parker och valet av träd anpassas efter platsens behov och förutsättningar.

Priset ”årets friluftskommun” delas årligen ut för att stimulera och uppmuntra kommunernas arbete med friluftsliv. År 2022 fick Huddinge kommun 22.75 p av 34 möjliga och rankades på plats 117 nationellt. Sedan dess har Huddinge kommun klättrat signifikant i rankingen och landar år 2025 som näst bästa friluftskommun i Stockholms län, på tredje plats som storstadskommun och 18:e plats nationellt, med 31,5 poäng av 33 möjliga. Det är tydligt att ett stort arbete har genomförts avseende friluftsliv i Huddinge kommun sedan starten på miljöprogrammet år 2022. Målvärdet för 2025 för indikatorn 4.2.1 är uppnått då Huddinge är rankat topp tre i Stockholms län. Den fina placeringen beror sannolikt på satsningar på tillgänglighet, fler guidningar och föreläsningar för allmänheten.

Huddinge nämns även som gott exempel för att sänka trösklar till friluftslivet i 2025 års rapport. Särskilt lyfts arbetet som genomförts under 2024 då flera riktade aktiviteter mot socioekonomiskt utsatta områden genomfördes. Exempel på genomförda aktiviteter var svampplockning och fågelskådning. Aktiviteterna genomfördes i trygg miljö och med låg tröskel för deltagande och kommunen har samverkat med lokala aktörer som ABF, för att nå nya målgrupper till naturen. Ett särskilt lyckat resultat av samarbetet var även att personer som annars isolerar sig deltog i aktiviteterna.

Det fortsatta arbetet med att utveckla friluftslivet i kommunen är beroende av att den utåtriktade verksamheten fortgår och att tillräckliga medel finns för att upprätthålla tillgänglighet och att hålla friluftsanordningar välskötta. Kommunstyrelsen har under 2025 haft i uppdrag att utreda ett koncept för en mobil naturskola samt förutsättningarna för ett naturrum. Sådana åtgärder kan också bidra till att i framtiden ytterligare förbättra Huddinges ranking som friluftskommun.

Andel invånare som har max 300 meter till mindre grönyta eller park i Huddinge är på en oförändrad nivå jämfört med tidigare år. Tillgängligheten till grönområden är mycket god. Endast marginella förändringar syns sedan föregående mätning då bostadsbyggandet varit relativt lågt under ett antal års tid samtidigt som få nya parker tillkommit. Vidare är det värt att notera att närheten till mindre grönyta eller park minskade från 96,6 procent till 87 procent mellan år 2021 och 2022. Skillnaden beror på att det användes andra parametrar i framtagande av nuläget jämfört med tidigare år. Innan 2022 togs värdet för indikator 4.2.2 närhet till mindre grönyta (0,1 – 5 hektar) fram genom att ytor större än 5 hektar också inkluderades. I värdet för 2022 och senare inkluderas däremot endast ytor i intervallet mellan 0,1–5 hektar. Vid analys av invånare som har max 300 meter till mindre *eller* större grönyta är procentsatsen 99,3 procent. Målvärdet för programperioden är att andelen invånare med max 300 meter till mindre grönyta eller park inte ska minska jämfört med nuläget 2022, målvärdet för 2025 och för programperioden har därmed uppnåtts.

Andel invånare som har närhet till större grönyta är oförändrad jämfört med tidigare år. Historiskt syns en ökning från 88,4 procent 2021 till 94,1 procent 2022. Det beror på att buffertavståndet ändrades från 615 meter till 800 meter. Målvärdet för programperioden är att andelen invånare med max 800 meter till större grönyta inte ska minska jämfört med nuläget 2022, målvärdet för indikatorn 4.2.3 har därmed uppnåtts.

4.3 Förvaltning av kommunägda natur- och jordbruksmarker bidrar till att stärka den biologiska mångfalden.

Bedömning: 😊 Delmålet är inte helt uppnått, men trenden är god

Arealen betad naturbetesmark är fortsatt hög under 2025 och beror på ett aktivt arbete med att få externa djurhållare att beta gräsmarkerna med högst naturvärden. Externa djurhållare har varit avgörande och skapat stabilitet i förvaltningen av naturbetesmarkens biologiska värden. En viktig förutsättning för att ha externa djurhållare i Huddinge har varit att kommunen haft möjlighet att erbjuda daglig tillsyn av djuren under betessäsongen. Det ökade samarbetet med de externa djurhållarna har även bidragit med mervärden såsom lokal matproduktion.

Arealen naturbetesmark visade sig efter miljöbokslutet 2024 vara felaktigt, då arealen för 2024 inte var 365 hektar utan 295 hektar. Under 2025 var arealen betad naturbetesmark 289 hektar. Målvärdet för 2025 för indikatorn 4.3.1 på 300 hektar är därför inte uppnått. Kommunen är dock mycket nära att nå målvärdet och en positiv utveckling har skett under programperioden, då nuläget 2022 var 221 hektar betad naturbetesmark. Ökningen av naturbetesmark har skett trots att tre av fem arrendegårdar stått tomställda. I framtiden finns goda förutsättningar för ett utökat bete i naturbetesmark i och med planerade kompensationsåtgärder, förutsatt att det finns medel till stängsel och personal till djurtillsyn samt djurhållare som vill ha betesdjur i Huddinge.

Kommunens arbete med att slå ängsmarker bedrivs systematiskt sedan flera år tillbaka. 2025 års slåtter genomfördes enligt plan med tillägg av slåtter vid Lövsta på en total area om 30 hektar. Målvärdet 25 hektar för indikatorn 4.3.2 är därmed uppnått.

Avseende areal jordbruksmark som odlas ekologiskt enligt EU:s eller KRAV:s regler anses ingen förändring skett jämfört med tidigare år. Detta eftersom ytor som tidigare sköttes av arrendatorer under 2025 sköts av kommunen som vall eller träda och inga bekämpningsmedel eller konstgödsel har använts. Förutsättningarna för att bibehålla nuvarande areal jordbruksmark som odlas ekologiskt är god, men utsikterna för att utöka arealen är begränsad eftersom Björksättra gård och Balingsholms gård saknar arrendatorer. Utannonsering pågår för tillsättning av arrendator på Balingsholms gård. Målvärdet för indikatorn är att öka arealen utifrån nuläget 2022, varför målvärdet är att anse som ouppnått under programperioden 2022–2025.

Andelen av kommunens yta som är skyddad natur är fortsatt hög med 38,7 procent av den geografiska ytan. Kommunfullmäktige beslutade under 2024 om upphävande av delar av berörda naturreservat enligt vägplan för Tvärförbindelse Södertörn samt att utvidga Orlångens naturreservat som kompensationsåtgärd, vilket sammantaget ökar den totala arealen naturreservat. Kommunfullmäktiges beslut överklagades, men överklagandet avslogs i april 2026, vilket innebär att beslutet nu har vunnit laga kraft. Kommunen har under 2025 även utrett förutsättningarna för att inrätta Kynäsberget som naturreservat. Ett eventuellt beslut om att påbörja reservatsbildning skulle komma att påverka målvärdet positivt på sikt. Sammanfattningsvis är har målvärdet för programperioden uppnåtts då andelen av kommunens yta som är skyddad natur är bibehållen.

Slutsats

Temaområdet som helhet bedöms ha en god måluppfyllelse under programperioden, med två av tre delmål uppfyllda. Kommunen har under många år satsat målmedvetet på att långsiktigt skydda natur för att bevara den biologiska mångfalden och möjligheten till naturupplevelser och friluftsliv även för kommande generationer, och detta arbete fortgår. Den kommunägda natur- och jordbruksmarken förvaltas på ett ambitiöst och professionellt sätt vilket bidrar till att stärka och utveckla den biologiska mångfalden. Kommunägda gräsytor ställs om till ängsskötsel och områden med höga naturvärden bevaras och utvecklas, vilket bidrar till att vidareutveckla den sammanhängande grönstrukturen.

Målen för tillgång till både mindre och större grönytor och parker är uppnått för programperioden och andelen är oförändrad jämfört med föregående år. Tillgången till större grönområden i Huddinge är generellt mycket god, och kommunen ligger år 2025 i topp i länets ranking för friluftskommuner.

Däremot är utsikterna för att utöka arealen jordbruksmark som odlas ekologiskt begränsad eftersom Björksättra gård och Balingsholms gård i nuläget saknar arrendatorer. Utannonsering pågår för tillsättning av arrendator på Balingsholms gård. Delmål 4.1 bedöms som uppnått men det finns risk att det inte efterlevs i framtiden då flertalet pågående planer innefattar områden med naturvärdesklass 2, vilket innebär risk för exploatering. När det sker bör det i ett tidigt skede lyftas som ett avsteg från miljöprogrammet, så att det blir ett tydligt ställningstagande inför politiskt antagande av planprojektet/detaljplan.

Arbetet med biologisk mångfald och friluftsliv genomförs i samverkan mellan flera funktioner och avdelningar inom kommunen samt i dialog med invånare, vilket bidrar till att utveckla miljöer utifrån lokala behov. Sammantaget har insatserna under programperioden bidragit till att stärka tillgången till gröna och tillgängliga miljöer i kommunen och därmed stärkt kommunens långsiktiga arbete med hållbara och attraktiva livsmiljöer.

Gifter i miljön

Övergripande mål: Användningen av farliga ämnen i samhället ska minska samt spridning av miljögifter som har negativ inverkan på miljö och människor ska minimeras. Luften i Huddinge ska fortsatt vara ren och inte skadlig för människor, djur och växter

Användning och spridning av farliga ämnen är en risk för hälsan för både kommunens invånare och anställda. Kommunens värdefulla resurser i form av vatten, mark och luft riskerar också att försämrats. Kommunens handlingsplaner för gifter i miljön, förorenade områden samt avfallsplan utgör viktiga delar i arbetet med att minska spridningen av miljögifter. Måluppfyllelsen förutsätter att kommunens nämnder och bolag har ett strukturerat kemikaliearbete.

För temaområdet Gifter i miljön bedöms två av tre delmål ha uppnåtts. Luftkvaliteten (delmål 5.1) ligger under miljökvalitetsnormerna med undantag för de mest trafikerade vägarna i kommunen, där få människor stadigvarande vistas. För delmål 5.2 som syftar till att fasa ut farliga ämnen och minimera spridning av miljögifter syns en positiv trend även om måluppfyllelsen inte är fullständig. Särskilt positivt är det systematiska och framgångsrika arbetet med inventering, riskklassning och markundersökningar av förorenade områden, där uppsatta mål för programperioden är uppnått.

För delmål 5.3, minskad avfallsmängd och ökad cirkularitet, är bedömningen att delmålet är uppfyllt. Utvecklingen mot ökad materialåtervinning har inte gått i den takt som krävs enligt avfallsplanen, och förändrade uppföljningsmetoder påverkar jämförbarheten över tid. Samtidigt finns tecken på minskade avfallsmängder inom flera fraktioner och ett ökat fokus på återbruk, vilket är positiva inslag.

Bedömning övergripande mål: 😊 Målet är inte helt uppnått, men trenden är god

5.1 Delmål: Kommunen arbetar för att luften där människor stadigvarande vistas inte överstiger farliga nivåer

Bedömning 2025: 😊 Delmålet är uppnått

Luftkvaliteten i Huddinge påverkas i stor utsträckning av avgaser som genereras av transporter som sker inom kommunens gränser. Med trafikbelastning ökar halterna av skadliga partiklar och kväveoxider. Indikatorerna 5.1.1 och 5.1.2 följer därmed upp årsmedelvärdet av partiklar (PM10) och kväveoxider (NO²). Årsmedelvärdet mäts var femte år, senaste värdet är från 2025.

Luftkvaliteten i Huddinge ligger stadigt under miljökvalitetsnormerna och når kommunens målvärden för luft (årsmedelvärden för PM10 och NO²) i större delen av kommunen samt på de platser där människor stadigvarande vistas¹⁴. Målvärdena för indikatorerna 5.1.1 och 5.1.2 bedöms därför vara uppnådda. Miljökvalitetsnormerna för både partiklar och kväveoxider överskrids dock på de mest trafikerade vägarna. Mål och åtgärder som syftar till minskade

¹⁴ Luftföroreningskartor, Stockholms och Uppsala län 2025, www.slb.nu/slbanalys/luftfororeningskartor/

växthusgasutsläpp från transporter genom satsningar på hållbara resor där gång, cykel, kollektivresor och fossiloberoende fordon bör prioriteras för att förbättra luftkvaliteten utmed kommunens vägar och kommunen i stort.

5.2 Delmål: Kommunen och dess helägda bolag ska fasa ut farliga ämnen och minimera spridningen av miljögifter som kan skada människor och natur

Bedömning 2025: 😊 Delmålet är inte helt uppnått, men trenden är god

Vardagsprodukter som leksaker, elektronik, textil och rengöringsmedel kan innehålla kemiska ämnen med egenskaper som ökar riskerna för negativa hälso- och miljöeffekter. Kommunen kan minimera spridningen av miljögifter genom att bland annat fokusera på miljömärkning och miljöcertifiering vid inköp.

I kommunen finns flera förorenade områden som riskerar att påverka människor och miljö och som oftast är historiska skulder men som likväl behöver åtgärdas. Indikatorer som valts till detta delmål följer upp handlingsplan för gifter i miljön (5.2.1), andel inköp av miljöcertifierade och miljömärkta varor (5.2.2), inventering och riskklassning (5.2.3) samt påbörjad markundersökning (5.2.4) kopplat till förorenade områden.

Delmålets indikatorer visar på en varierat resultat vilket gör det svårt att bedöma delmålet som helhet. De största utmaningarna tycks ligga i att vända den nedåtgående trenden för inköp av miljöcertifierade och miljömärkta varor, samt tillse att samtliga förvaltningar arbetar med att fasa ut farliga ämnen enligt *Handlingsplanen för gifter i miljön*, som även detta år, inte varit möjlig att följa upp fullt ut då samtliga verksamheter inte haft möjlighet att inkomma med underlag. Att trenden bedöms positiv för delmålet beror framför allt på det systematiska arbete som bedrivs av kommunens egen initierade tillsyn och hantering av för förorenande områden samt att många av kommunens verksamheter under året arbetat aktivt med handlingsplanen för gifter i miljön.

För handlingsplanen visar det sammanslagna resultatet från de svarande förvaltningarna och bolagen att 92 procent av åtgärderna är genomförda eller bedömda som ej relevanta i verksamheterna. Resultatet visar på att trenden utvecklas i rätt riktning. Årets uppföljning visar att arbetet med *Handlingsplan Gifter i miljön* utvecklas positivt. Utfallet ligger i nivå med föregående år och bekräftar att handlingsplanen är väl integrerad i det löpande miljöarbetet.

Genomförandegraden är som högst där verksamheterna har rådighet, särskilt inom kemikaliehantering, städ- och hygienrutiner samt elektronik. Områden med lägre genomförandegrad sammanfaller med åtgärder som enheterna anser ligger utanför deras kontroll (exempelvis fastighetsnära materialval, ventilationskontroll (OVK) och vissa livsmedels- och upphandlingsfrågor), samt delar av leksaksutfasningen där arbetet pågår.

Målsättningen om att samtliga åtgärder skulle vara genomförda under 2025 nåddes inte fullt ut, vilket delvis beror på att många av åtgärderna är av löpande karaktär och utvecklas kontinuerligt. Det uppnådda resultatet bedöms därför som gott.

För att nå miljöprogrammets mål om minskad användning och spridning av farliga ämnen krävs fortsatt samordning och uppföljning på förvaltningsövergripande nivå. Samtidigt behöver berörda verksamheter fullfölja pågående åtgärder inom textilier och möbler samt köksrelaterad plast samt säkerställa bemanning av miljöombud och kemikalieansvariga. För 2025 ligger andelen inköp av miljöcertifierade/miljömärkta varor och produkter på 23 procent, vilket är en ökning från 2024 med 7 procentenheter men långt ifrån målet på 50 procent. Anledningen till den procentuella ökningen från 2024 är att hårdvaror upphandlats som TCO-märkta och därmed kan räknas in.

Att välja miljömärkta varor och produkter bygger idag på frivillighet hos verksamheterna och verktygen kommunen har för att öka andelen är informationsspridning och påverkan av beteende. För att vända trenden krävs troligtvis att möjligheten att välja varor och produkter som inte är miljöcertifierade/miljömärkta behöver tas bort inom vissa kategorier. Alternativt att ekonomiska medel behöver skjutas till som incitament. Inom kommunens verksamhet finns skillnader där vissa verksamheter ligger högt och andra lågt i andelen. Riktade utbildningsinsatser och spridning av goda exempel bedöms också kunna bidra till att vända den negativa trenden.

Arbetet med den egeninitierade tillsynen för att inventera, riskklassificera och genomföra markundersökningar på förorenade områden utgår från MIFO (Metodik för inventering av förorenade områden). Arbetet består av två faser där inventering och riskklassning (följs upp i indikator 5.2.3) utgör fas 1 och fas 2 utgörs bland annat av markundersökningar inom områden från fas 1 (följs upp i indikator 5.2.4).

Inventering och riskklassning har utförts på 21 EBH-objekt med branschklass 2 på kommunens mark under programperioden. Totalt har 23 objekt identifierats och det finns pågående inventeringsärenden även på de som kvarstår. Objekten har mestadels bestått av nedlagda kommunala deponier, men andra objektstyper som garveri, verkstadsindustrier och ytbehandlare har också förekommit. Kommunen har arbetat vidare med objekten utifrån en prioriteringsordning efter inventeringen och kommer fortsätta sitt arbete med den egeninitierade tillsynen även efter miljöprogrammets slut. Totalt har 21 inventeringar och riskklassificeringar av förorenade områden som tillhör branschklass 2 utförts under hela programperioden och målvärdet är därmed uppnått.

Åtta markundersökningar har utförts på redan riskklassificerade områden på kommunal mark under programperioden. Samarbete sker över förvaltningsgränser för att uppnå indikatormålet. Utifrån de inventeringar som utförts har de mest prioriterade förorenade områdena valts ut för markundersökningar, där fokus legat på nedlagda handelsträdgårdar och deponier. Föroreningar har noterats på samtliga platser som markundersökts, varvid vissa krävt direkt uppföljning för att skydda människors hälsa och miljön. Uppföljningen av de förorenade områdena fortsätter även efter att indikatormålet har uppfyllts. Sammantaget har åtta markundersökningar genomförts under hela programperioden och därmed är målvärdet om åtta markundersökningar under programperioden uppnått.

5.3 Delmål: Kommunkoncernen arbetar med att minska mängden uppkommen avfall i kommunen som en geografisk plats genom cirkulära flöden

Bedömning 2025: 😊 Delmålet är uppnått

Med utgångspunkt i EU:s avfallshierarki ligger tyngdpunkten i kommunens mål för avfall att bidra till att cirkulär ekonomi får större utrymme genom att förebygga uppkomsten av avfall och att främja återanvändning. Det avfall som ändå uppstår ska tas tillvara på bästa sätt, vilket bland annat tar sig uttryck i ökad materialåtervinning. För att komma högre upp i avfallstrappan behövs vidareutveckling av insamlingssystem som leder till högre sorteringsgrad samt riktade åtgärder som leder till beteendeförändringar. Delmålets indikatorer följer upp mängden insamlat avfall inom tre fraktioner. Inrapporteringen av avfallsstatistik sker i efterhand och i bokslut för 2025 presenteras siffror för 2024.

Sett till mängden avfall för samtliga ägarkommuner för bolaget SRV återvinning AB, har de totala avfallsmängderna minskat. Andelen av hushållsavfallet som består av mat- och restavfall har dock ökat¹⁵.

Från 1 januari 2024 började ett antal nya regler gälla rörande den kommunala avfallshanteringen. Lagändringarna är en implementering av EU-direktiv och fler ändringar är att komma de närmaste åren, med syfte att styra mot de högre stegen i avfallshierarkin. Det vill säga förebygga uppkomst av avfall och främja återbruk.

Efter en period av minskande mängd restavfall per invånare bröts den positiva trenden 2023, då mängden ökade till 170 kg per invånare, vilket var cirka 3 kg mer än 2022. Under 2024 uppgick mängden till 168 kg per invånare i Huddinge, vilket innebär en minskning jämfört med föregående år. Jämfört med basåret 2022 (166 kg per invånare) motsvarar 2024 års nivå dock en ökning med cirka 1,2 procent för hela programperioden. Målet om 10 procents minskning under hela programperioden har därmed inte uppnåtts.

Under 2024 tecknade SRV återvinning AB ett avtal med Stockholm Vatten och Avfall AB, som ansvarar för återvinningscentralerna inom Stockholms stad. Avtalet möjliggör för invånare att i större utsträckning lämna avfall över kommungränserna men har inneburit ändringar i uppföljningen av avfallsstatistik. Från 2024 inkluderas schablonberäknade mängder grovavfall som lämnas vid Stockholm Vatten och Avfall AB:s återvinningscentraler i SRV:s kommuners uppföljning.

Stängningen av återvinningscentralen i Flemingsberg vid årsskiftet 2022–2023 har också medfört förändringar i uppföljningen av grovavfallsmängder. Tidigare redovisade indikator 5.3.2 den mängd grovavfall som samlades in vid återvinningscentralen i Flemingsberg. Från och med 2024 används en ny beräkningsmodell som inkluderar en justerad fördelning mellan kommunerna av de mängder som lämnas vid SRV:s övriga återvinningscentraler.

Den förändrade uppföljningsmetoden innebär att den totala mängden grovavfall inom SRV:s verksamhetsområde har minskat något. Eftersom fördelningen mellan kommunerna samtidigt

¹⁵ Uppföljningsrapport 2024 för avfallsplan 2021–2030, SRV återvinning AB

har ändrats kan detta ha påverkat Huddinge kommuns redovisade siffror. Jämförelser av resultaten för indikator 5.3.2 mellan åren 2022–2025 bör därför göras med försiktighet. Resultatet för 2024 års uppföljning visar att insamlad mängd grovavfall i Huddinge uppgår till 107 kg/invånare, vilket kan jämföras med snittet för SRV:s ägarkommuner som ligger på 118 kg/invånare. Jämfört med tidigare år visar trenden på en positiv utveckling för SRV-kommunerna med minskade mängder grovavfall. Rådande konjunktur och en förmodad ökad trend av återbruk kan förklara minskningen.

Insamlad mängd farligt avfall inklusive elavfall uppgick till 16 kg/invånare för år 2024, vilket är en minskning med 2 kg/invånare jämfört med år 2023. Minskningen kan förklaras av rådande konjunktur med minskade inköp av ny elektronik samt att andrahandsmarknaden för elektronik ökar.

Slutsats

Vid utgången av 2025 kan konstateras att delmål 5.1 om luftkvalitet är uppnått under programperioden. Luftkvaliteten ligger i huvudsak under gällande miljökvalitetsnormer på de platser där människor stadigvarande vistas, även om överskridanden fortsatt förekommer längs de mest trafikerade vägarna. Åtgärder kopplade till omställningen av transportsektorn bidrar till förbättrad luftkvalitet och utgör en viktig del av det långsiktiga arbetet.

För delmål 5.2, utfasning av farliga ämnen och minskad spridning av miljögifter, är utvecklingen sammantaget positiv men måluppfyllelsen är inte fullständig. Målvärdet för inventering, riskklassning och markundersökningar av förorenade områden (indikator 5.2.3) är uppnått och arbetet har bedrivits med stor framgång i samverkan mellan berörda förvaltningar. Genomförandet av *Handlingsplanen för Gifter i miljön* visar en hög åtgärdsgrad, men uppföljningen är inte heltäckande och andelen inköp av miljöcertifierade och miljömärkta varor ligger fortsatt på en låg nivå i förhållande till målsättningen. Ytterligare styrning, samordning och riktade insatser bedöms därför vara nödvändiga i det fortsatta arbetet.

För delmål 5.3, minskad avfallsmängd och ökad cirkularitet, är måluppfyllelsen svårbedömd. Restavfallet per invånare har minskat något jämfört med föregående år, men har ökat i förhållande till basåret 2022, vilket innebär att målet om en samlad minskning under programperioden inte är uppnått. Andelen hushållsavfall som materialåtervinns har inte utvecklats i den riktning som krävs enligt avfallsplanen. Samtidigt har förändrade regelverk, nya samarbetsavtal och ändrade uppföljningsmetoder påverkat jämförbarheten över tid. Minskade avfallsmängder inom flera fraktioner samt en utveckling mot ökat återbruk är positiva signaler, men ytterligare åtgärder krävs för att stärka materialåtervinningen och förebygga avfall.

Sammantaget visar uppföljningen för perioden 2022–2025 att kommunen har nått målet om god luftkvalitet och uppfyllt flera centrala åtaganden inom arbetet med förorenade områden, medan utfasning av farliga ämnen i inköp samt omställningen mot en mer cirkulär avfallshantering kvarstår som utvecklingsområden. Att använda befintliga plattformar/kontaktytor i kommunens verksamheter med invånarna för att sprida information om bland annat avfallsförebyggande arbete kan utvecklas. Exempelvis kan gröna bibliotek som är en etablerad plattform inom Huddinges bibliotek vidareutveckla sitt koncept för att sprida kunskap om avfallsförebyggande, återanvändning och återvinning till invånarna. Det fortsatta arbetet behöver präglas av ökad styrning, samordning och beteendepåverkande insatser för att nå en mer långsiktigt hållbar utveckling.

Informera och engagera

Övergripande mål: Huddinge kommuns anställda, invånare och verksamma ska ha god kännedom om miljöproblem och hur deras val till vardags bidrar till hållbar utveckling

Genom att arbeta med informationskampanjer och lyfta goda exempel som både invånare och verksamma kan relatera till visar kommunen att omställningen inte är en omöjlighet. God samverkan och engagemang mellan kommun, näringsliv, föreningsliv och invånare är en förutsättning för att tackla de miljö- och klimatutmaningar vårt samhälle står inför och bidra till att nå miljömålen för Huddinge som geografisk plats.

Temaområdet har två delmål kopplat till sig varav 6.1 *Ökad medvetenhet om miljöarbetet*, inte är uppnått under programperioden 2022–2025. Det andra delmålet; 6.2 *Informerade och engagerade medborgare* har en osäker måluppfyllelse då det inte går att göra en bedömning av måluppfyllelse för indikatorn 6.2.2 på grund av brister i underlaget, medan indikatorn 6.2.1 inte uppnår målvärdet för programperioden men är nära.

Kommunen jobbar aktivt med att nå ut med information till invånare och företag som ska leda till ökad miljömedvetenhet och engagemang i miljöfrågor genom sitt miljötillsynsarbete, det pedagogiska uppdraget och genom energi- och klimatrådgivningen. Flera av målen som syftar till att nå ut till kommuninvånarna ingår som ordinarie arbetsuppgifter hos dessa verksamheter. Internt lyfter kommunen goda exempel och kompetensutvecklar inom specifika områden och genom den grundläggande miljöutbildning kommunen har.

Bedömning av övergripande mål: 😊 Målet är inte helt uppnått, men trenden är positiv

6.1 Delmål: Kommunen och dess helägda fastighetsbolag arbetar för att höja medvetenheten och kunskapen om både miljöproblem och det interna miljöarbetet hos anställda och förtroendevalda

Bedömning 2025: 😞 Målet är inte uppnått

Delmål 6.1, som handlar om att öka medvetenheten och kunskapen om både miljöproblem och det interna miljöarbetet hos anställda och förtroendevalda, har inte uppnåtts under programperioden. Kommunen tog under 2022 fram och lanserade en grundläggande miljöutbildning i syfte att höja medvetenheten och kunskapen om både miljöproblem och det interna miljöarbetet hos anställda och förtroendevalda inom såväl kommunen som fastighetsbolagen. Lanseringen skedde under andra halvan av 2022. Vid utgången av 2025 hade 3 059 medarbetare som varit anställda i minst nio månader slutfört miljöutbildningen. Det innebär att 61 procent av berörda medarbetare har genomfört utbildningen. Målvärdet på 100 procent har därmed inte nåtts. Antal medarbetare som gått utbildningen har däremot ökat stadigt från 2023, vilket vittnar om att de bedrivits ett gediget arbete för att nå målet. Fler medarbetare än vad som redovisas kan ha genomfört utbildningen då det finns en möjlighet att genomföra den i grupp och att det sedan inte har registrerats korrekt. Därtill kan det finnas medarbetare som har genomfört utbildningen men missat något moment, vilket medför att den i underlaget registreras som icke slutförd.

Huge Bostäder AB och Huddinge Samhällsfastigheter AB omfattas av delmålet, men har hittills valt andra utbildningsinsatser för att bidra till måluppfyllelse. Huddinge Samhällsfastigheter AB har ingen grundläggande miljöutbildning, men genomför anpassade genomgångar med nyanställda. Man jobbar på att ta fram en övergripande hållbarhetsutbildning som alla medarbetare ska genomgå.

Huge Bostäder AB erbjuder samtliga nyanställda en grundläggande miljöutbildning, samt olika anpassade utbildningar under året. Under Huge-dagen fanns möjlighet att delta i föreläsningsspass om mobilitet, återbruk och biologisk mångfald.

6.2 Delmål: Kommunen och dess helägda fastighetsbolag arbetar med att informera och engagera invånare och verksamma i syfte att minska sin miljö- och klimatpåverkan

Bedömning 2025: Svårbedömd måluppfyllelse

Delmålet handlar om att informera och engagera invånare och verksamma i syfte att de ska minska sin miljö- och klimatpåverkan. Det finns flertalet exempel på aktivt arbete inom kommunen för att bidra till måluppfyllelsen. Kommunen har löpande under året, med utgångspunkt i kommunens miljöprogram, genomfört kommunikationsaktiviteter i syfte att informera och engagera Huddingefamiljen i kommunens klimat- och miljöarbete. Exempel på kommunikationsaktiviteter som genomförts under året:

- Kampanj kring dagvattnets betydelse för sjöarnas status
- Kampanj om invasiva arter
- Framtagande av Miljöhandboken om Huddinges natur- och klimatarbete som skickades ut till alla hushåll i kommunen
- Kommunikation kring miljöpriset
- Information på Facebook om hållbarhetstips vid firande av olika högtidsdagar, såsom fars dag, halloween, loppinsens dag, jul och nyår. Informationen har haft särskilt fokus på återbruk.
- Kommunikation om Huddinge kommuns skötsel av lövskog

Kommunens informationskampanj om invasiva arter var mycket lyckad och utnämndes av länsstyrelsen till länets bästa kampanj 2025 och antalet felanmälningar gällande fynd av invasiva arter ökade med 73 procent jämfört med motsvarande period 2024.

Kommunens bibliotek är en mötesplats för kommunens invånare och utgör samtidigt en viktig plattform för kunskapshöjande aktiviteter. Sedan några år tillbaka finns satsningen Gröna bibliotek¹⁶ där man tipsar om böcker och evenemang med fokus på klimat, hållbarhet och cirkulär ekonomi. Evenemang som visas i kalendariet märks upp med vilket Agenda 2030-mål evenemanget stödjer. Gröna bibliotek har en egen sida på bibliotekens webbplats och på flera bibliotek finns en särskild placering/hylla i biblioteket som heter Klimatsmart eller Hållbar utveckling, där biblioteken samlar många olika sorters böcker som visar vägar till omställning och minskad miljö- och klimatpåverkan.

¹⁶ <https://bibliotek.huddinge.se/grprocentC3procentB6na-biblioteket#/>

På biblioteken i Skogås och Flemingsberg erbjuds tillgång till symaskiner och sömnadsverkstäder som besökare kan använda på plats. Verksamheten syftar till att främja återbruk genom att uppmuntra invånare att laga och förändra textilier i stället för att köpa nytt. På Skogås bibliotek finns även en återbruksstation för kläder och skor, där besökare kan lämna in och kostnadsfritt ta del av plagg. I Vårby bibliotek finns en lästrädgård som fungerar som en pedagogisk och kreativ miljö för barn och unga. Där ges möjlighet till läsning, skapande och odling i en grön utemiljö, vilket bidrar till ökad miljömedvetenhet och gemensamt ansvarstagande för natur och hållbar utveckling.

Under 2025 hade Gröna bibliotek flera kunskapshöjande evenemang för allmänheten:

- Odlingsveckor på alla bibliotek, men bland annat fröer och sticklingsbyten, utställningar med böcker om hållbar odling/odlingsinspiration/biologisk mångfald, information om permakultur samt skapande utifrån odlingstemat i bibliotekens verkstäder
- Återbruksstation och sy-hörna
- Föreläsningar om olika teman inom miljö och hållbarhet, exempelvis cirkulär ekonomi, våtmarker, biologisk mångfald och en hållbar modeindustri
- Klädbytdag

Även energi- och klimatrådgivningen vid miljö- och bygglovsförvaltningen har en viktig roll för måluppfyllelsen för delmål 6.2, då de arbetar mycket med olika former av informationskampanjer gentemot invånare och verksamma i kommunen. Under 2025 träffades kommunens nätverk för bostadsrättsföreningar vid tre tillfällen för att möjliggöra erfarenhets- och kunskapsutbyte samt diskutera olika teman.

Energi- och klimatrådgivningen arrangerade i det regionala samarbetet fyra webinarier för småhusägare med olika teman som energieffektivisering och solceller. Dessa hade ca 840 tittare från alla kommuner i länet. Utöver det genomfördes ett webinarium med bostadsrättsföreningar som målgrupp inom ramen för det regionala samarbetet. Under 2025 fick även alla som köpte lagfart i Huddinge kommun ett brev med information om att rådgivningen kan hjälpa dem att sänka sin energianvändning och klimatpåverkan. Under 2025 skickades cirka 790 brev. Ett företagsbesök och fem besök i bostadsrättsföreningar genomfördes också. Under Huddingedagen genomfördes även 102 rådgivningar.

Näringslivssektionen vid kommunstyrelsens förvaltning har direktkontakt med många företag och verksamma i kommunen och har på så sätt möjlighet att bidra till måluppfyllelse. Näringslivssektionen deltar sedan hösten 2024 i projektet Cirkulär transformation, ett projekt för att stödja små och medelstora företag inom bygg- och livsmedelssektorn i Stockholmsregionen. Näringslivssektionens bidrag i projektet är företagskontakter och statistik, bidra med kunskap om företag och företagande, sprida information om projektet, samt ordna möten på temat. Under 2025 arrangerades flera möten och dialoger med olika företag.

Huge Bostäder AB har i sin kundtidning *Värden* gett tips om hur hyresgäster kan bidra till miljöarbetet genom miljövänligare städning och information om hur avfall ska sorteras och slängas.

Under året har även ett miljöpris och föreningsbidrag för miljöförbättrande insatser delats ut, vilka båda syftar till att uppmuntra engagemang och intresse för natur-, klimat- och miljöfrågor.

För att mäta graden av måluppfyllelse finns två indikatorer kopplat till delmålet. Indikator 6.2.1 mäter koldioxidutsläppen per invånare och baseras på nationella data. Senaste data är från 2023 och visar att utsläppen låg på 7,6 ton/invånare. Utsläppen per invånare har minskat med 2,5 procent jämfört med 2022 (2024 års analys). Då statistiken eftersläpar saknas utfall för 2024 och 2025. Växthusgasutsläpp från svensk konsumtion (som inkluderar privat konsumtion, offentlig konsumtion och bruttoinvesteringar) minskade med 9 procent 2023 jämfört med 2022. Utsläpp inbäddade i produkter som Sverige importerar minskade med 13 procent, samtidigt som konsumtionsutsläppen som uppstår i Sverige minskade med 3 procent. Målvärdet på 7 ton/invånare har därmed inte uppnåtts.

Indikator 6.2.2 mäter antalet miljöcertifierade företag där målet var en succesiv ökning under programperioden. Det går däremot inte att dra någon slutsats kring resultatet då underlaget inte är heltäckande. Databasen certifiering.nu har meddelat att de avslutar sin verksamhet under 2026 med anledning av att merparten av utfärdarna valt att inte längre medverka i deras verksamhet. De uppger därför att det med stor sannolikhet finns verksamheter som innehar certifiering men som inte syns i certifiering.nu:s databas. Vid sammanställningen för 2025 hittades 88 företag med miljöcertifiering vilket är märkbart färre än 2024 års resultat på 115 företag. Minskningen i antal förklaras troligtvis av att företag som har certifiering inte är med i certifiering.nu:s databas. För vidare uppföljning av antalet miljöcertifierade och miljödiplomerade företag i Huddinge kommun krävs annan metod för uppföljning.

Slutsats

Sammanfattningsvis visar uppföljningen av målområde 6 att kommunen och de helägda fastighetsbolagen under programperioden har bedrivit ett omfattande arbete för att stärka kunskap, medvetenhet och engagemang i miljö- och klimatfrågor, även om samtliga målvärden inte är uppnått.

När det gäller delmål 6.1 har den grundläggande miljöutbildningen, som lanserades 2022, successivt nått en ökande andel medarbetare. Även om målet om full genomförandegrad inte har nåtts, visar den stadiga ökningen under perioden på ett långsiktigt och strukturerat arbete för att integrera miljöfrågorna i organisationen. Fastighetsbolagen har valt delvis andra former av utbildningsinsatser, vilket bidrar till kunskapshöjning men försvårar en samlad uppföljning mot ett gemensamt målvärde.

För delmål 6.2 har kommunen genomfört ett brett spektrum av informations- och engagemangsinsatser riktade till invånare och verksamma. Kommunikationsinsatser, energi- och klimatrådgivningens arbete samt näringslivets samverkan utgör tillsammans en etablerad struktur för att sprida kunskap och främja hållbara beteenden. Arbetet har varit kontinuerligt och utvecklats under hela programperioden. Samtidigt är det svårt att bedöma den faktiska effekten av insatserna på utsläpp och beteendeförändringar. Utsläppen per invånare har minskat jämfört med föregående år enligt senast tillgängliga statistik, men målvärdet för perioden har inte uppnåtts och statistiken för de två sista åren saknas. Uppföljningen av antalet miljöcertifierade företag är dessutom osäker på grund av bristande datatillgång, vilket försvårar bedömningen av utvecklingen inom näringslivet.

Sammantaget har målområdet präglats av ett aktivt och brett förankrat arbete med kommunikation, utbildning och rådgivning. Strukturer och samverkansformer är på plats och flera initiativ har etablerats som återkommande inslag i verksamheten. För att nå en högre måluppfyllelse framåt krävs dock fortsatt systematik i uppföljning, tydligare styrning mot ökad genomförandegrad av utbildningsinsatser samt utvecklade metoder för att följa upp effekter hos invånare och företag.

Bilaga A - Redovisning indikatorer

Teckenförklaring

Bedömningen av måluppfyllelsen görs utifrån de målvärden som indikatorerna har och hur nuläge samt trenderna för indikatorer som är kopplade till respektive mål ser ut. Osäkert eller tveksamt tillstånd eller trend orsakas av brister i underlag som hindrar eller påverkar bedömning av måluppfyllelse för indikatorn/delmål och påverkar även bedömningen av måluppfyllelse av det övergripande målet under respektive temaområde. Information om orsak till bristande underlag beskrivs i texten där så är relevant.

Trend:

Utvecklingen går åt rätt håll

Ingen uppmätt förändring

Utvecklingen går åt fel håll

Osäker trend

Status:

Tillståndet är gott

Tillståndet är ganska bra

Tillståndet är dåligt

Tillståndet är tveksamt

Miljöbokslutets material är hämtat ut Miljöbarometern, www.miljobarometern.huddinge.se.

Klimat och energi

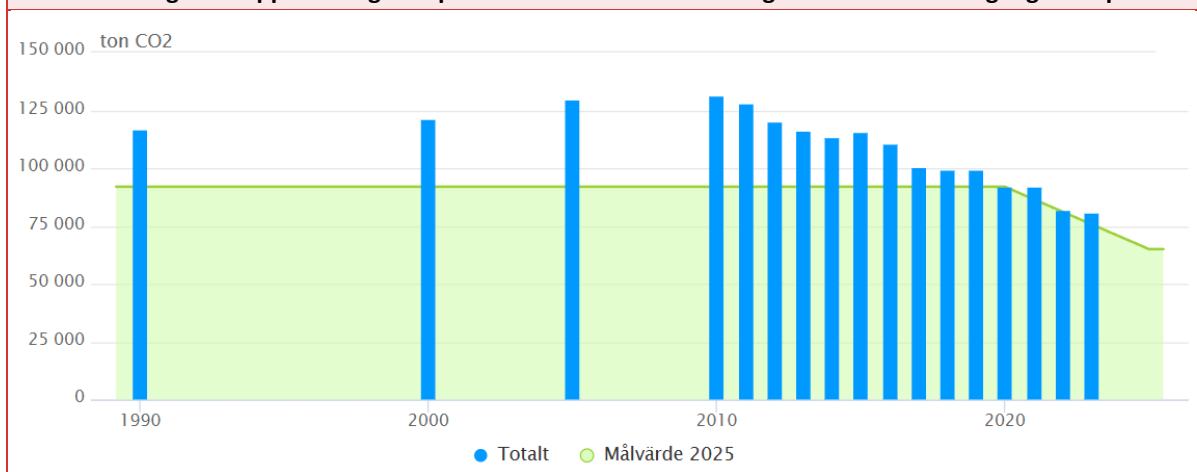
Övergripande mål: Under programperioden ska de geografiska växthusgasutsläppen minska med 25 procent jämfört med 2019.

😊 Minska växthusgasutsläppen från transporter

Delmål 1.1: Kommunen och dess helägda fastighetsbolag ska minska växthusgasutsläppen från transporter.

Indikator 1.1.1 Koldioxidutsläpp från vägtransporter

Avser växthusgasutsläpp från vägtransporter som sker inom Huddinge kommun som en geografisk plats.

Datakälla: Nationella emissionsdatabasen (smhi.se)

Trend: ➡ Utvecklingen går åt rätt håll

Status: 😊 Tillståndet är ganska bra

Målvärde 2025: 65 000 ton CO₂

Resultat 2025: 80 967 ton CO₂. (2023)

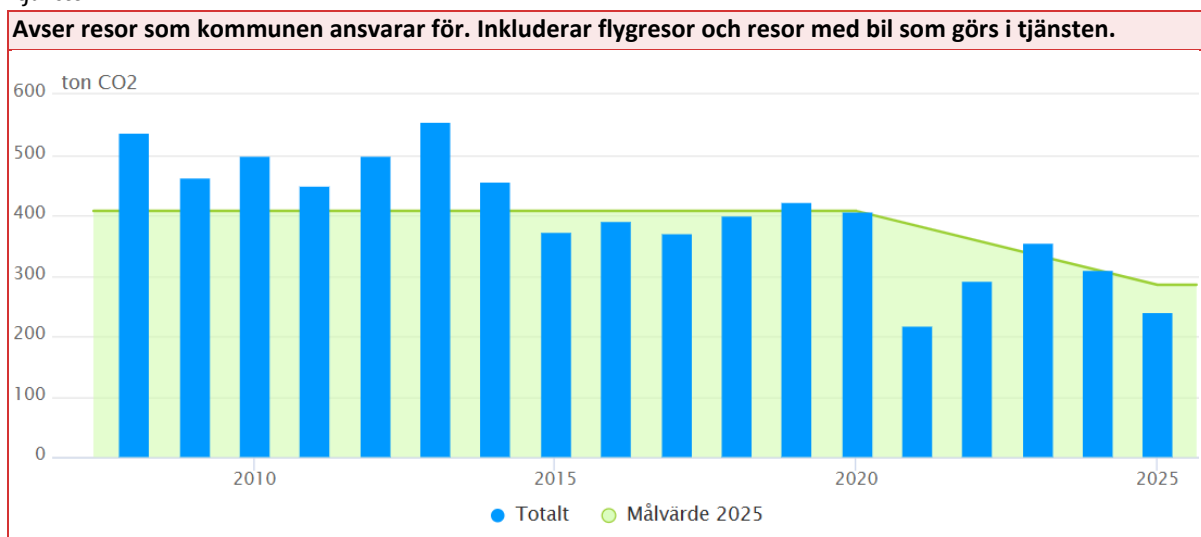
Kommentar:

Statistiken avseende koldioxidutsläpp från vägtransporter (indikator 1.1.1) eftersläpar, varpå den senast tillgängliga statistiken för 2025 är från 2023 då utsläppen var 80 967 ton.

Utgångsvärdet vid programperiodens start var 92 405 ton (2020 års data). Under programperioden har utsläppen minskat med 12 procent och utvecklingen går åt rätt håll.

Målvärdet för 2025 är däremot inte uppnått sett till 2023 års data och Trafikverket prognostiserar att utsläppen kommer öka från 2024. Bedömningen är därför att målvärdet 2025 inte är uppnått under programperioden 2022–2025.

Indikator 1.1.2 Koldioxidutsläpp från resor som kommunen ansvarar för. Inkluderar flygresor och resor med bil som görs i tjänsten

Datakälla: Statistik från kommunens upphandlade resebyrå samt egen statistik för drivmedelsinköp och utbetald milersättning för bruk av privat bil i tjänst.

Indikatorn följer endast upp resor för kommunanställda.

Trend: ➡ Utvecklingen går åt rätt håll

Status: 😊 Tillståndet är gott

Målvärde 2025: 285 ton CO₂

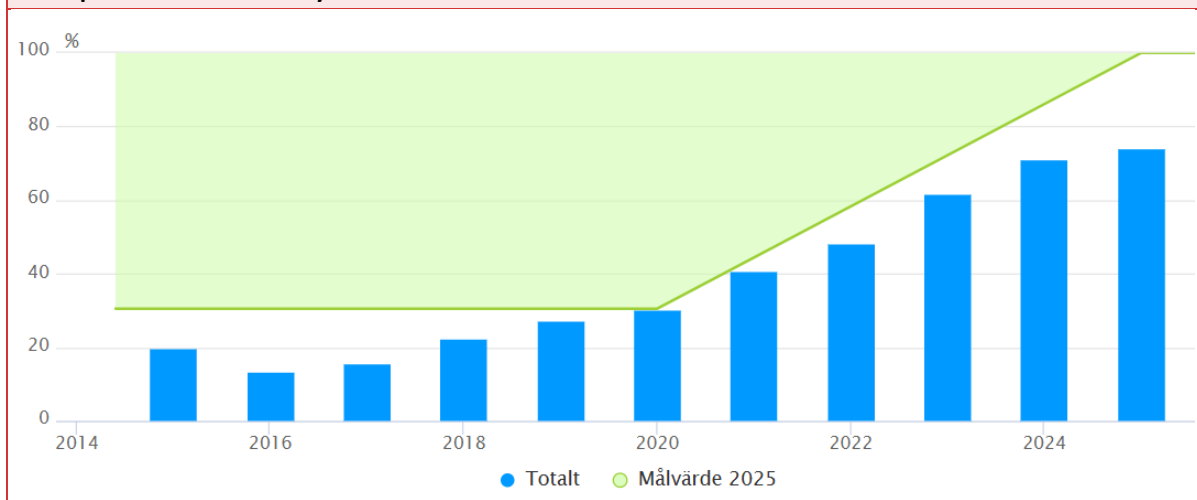
Resultat 2025: 241 ton CO₂

Kommentar:

Huvudförklaringen till minskningen är att det 2025 genomfördes avsevärt färre flygresor. Utsläppen från flygresor var 2025 40,6 ton, jämfört med 99 ton 2024 respektive 150 ton 2023. Målvärdet för 2025 har därmed uppnåtts under programperioden 2022–2025.

Indikator 1.1.3 Andel personbilar med förnyelsebara drivmedel i kommunens fordonsflotta. Mäts årligen (procent).

Avser personbilar med förnyelsebara drivmedel i kommunens fordonsflotta.

Datakälla: Kommunens eget underlag

Trend: ➡ Utvecklingen går åt rätt håll

Status: 😊 Tillståndet är ganska bra

Målvärde 2025: 100 procent

Resultat 2025: 74 procent

Kommentar:

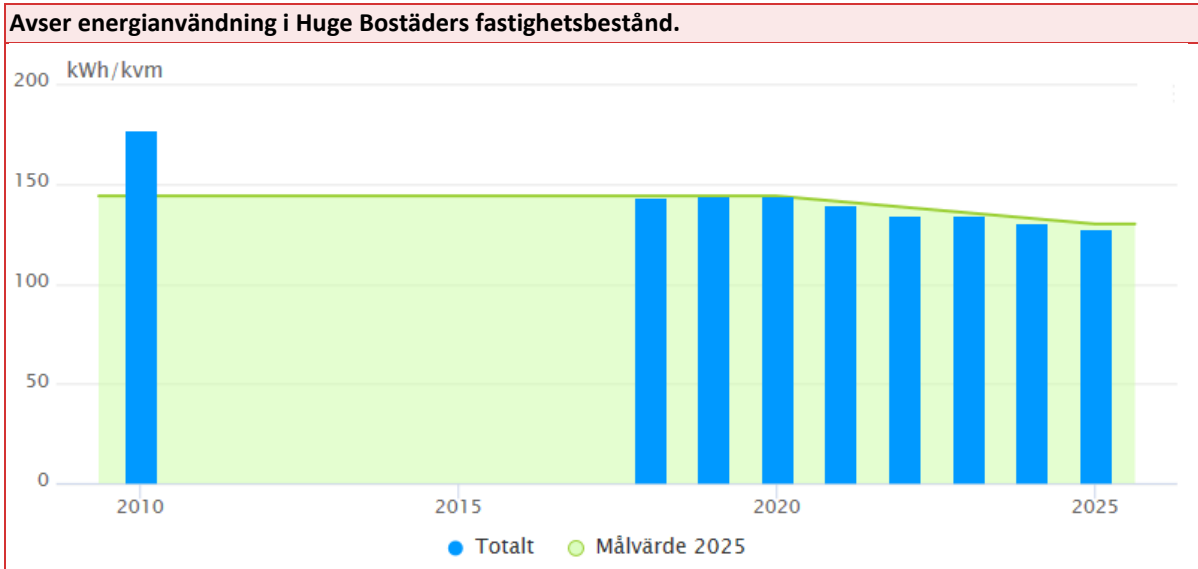
Upphandling av ett nytt fordonsavtal slutfördes i september 2025. Utfasning av äldre fordon pågår och en stor del av fordonsflottan kommer att bytas ut under 2026. Beställningar är lagda och leveranstiderna bedöms som goda. Målvärdet för 2025 har inte nåtts under programperioden, men kommer troligtvis vara uppnått år 2026.

Energieffektivisering och produktion av förnybar energi

Delmål 1.2: Kommunen och dess helägda fastighetsbolags energieffektivisering och produktion av förnybar energi bidrar till minskade växthusgasutsläpp.

Indikator 1.2.1 Energianvändning i Hüge Bostäders fastighetsbestånd. Mäts årligen (kWh/kvm).

Datakälla: Hüge Bostäder AB:s egen statistik

Trend: ➡ Utvecklingen går åt rätt håll

Status: 😊 Tillståndet är gott

Målvärde 2025: 130 kWh/m²

Resultat 2025: 127 kWh/m²

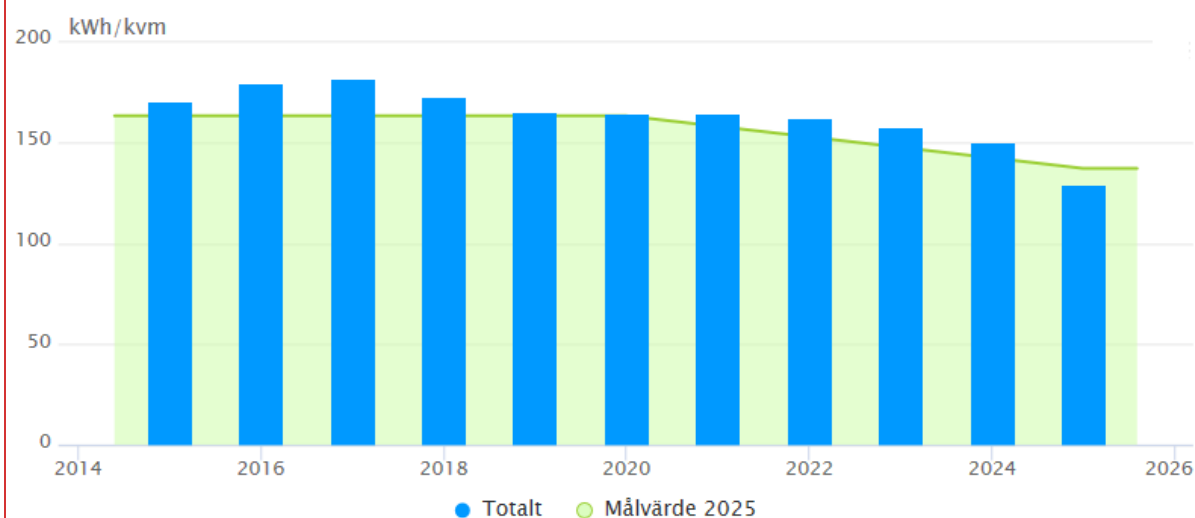
Kommentar:

Nyckeltalet för 2025 är 127 kWh/kvm Atemp, målvärdet för 2025 är uppnått under programperioden. Hüge Bostäder AB:s mål för minskad energianvändning för 2025 var 2 procent och det långsiktiga målet är att minska användningen med 30 procent till år 2030 (från 2008). Utfallet för 2025 blev en minskad energianvändning med 2,5 procent. Det innebär en minskad användningen med 27 procent från 2008.

Besparingen beror på flera faktorer, exempelvis att Hüge Bostäder AB genomfört energieffektiviseringsåtgärder i samband med stamreoveringar exempelvis injustering, nya termostater och snålspolande blandarmunstycken samt större energieffektiviseringsåtgärder som isolering av fasader, fönsterbyten och ventilationsåtgärder. Hüge Bostäder AB:s har även ett dagligt arbete med energieffektivisering som utförs av Hugés driftorganisation tillsammans med energispecialist.

Indikator 1.2.2 Energianvändning inkl. verksamhetsel i verksamhetslokaler (som ägs av Huddinge Samhällsfastigheter AB), dvs exkl. anläggningar. Mäts årligen (kWh/kvm).

Avser energianvändning inkl. verksamhetsel i verksamhetslokaler (som ägs av Huddinge Samhällsfastigheter AB), det vill säga exklusive anläggningar.

Datakälla: Huddinge Samhällsfastigheter AB:s egen statistik

Trend: ➡ Utvecklingen går åt rätt håll

Status: 😊 Tillståndet är gott

Målvärde 2025: 137 kWh/m²

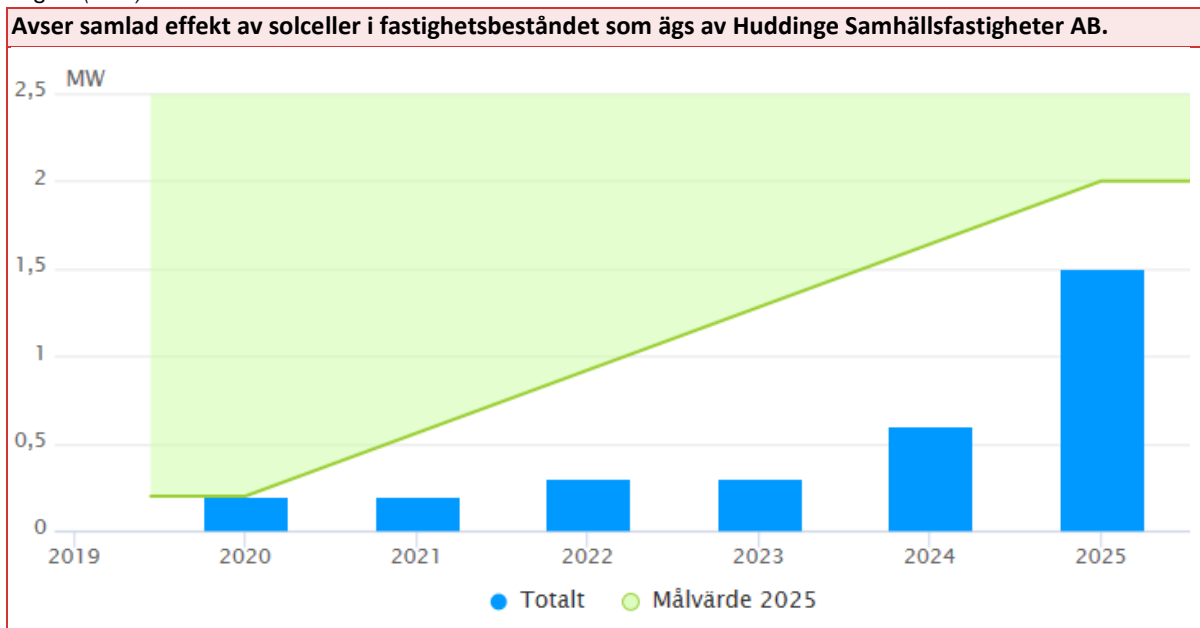
Resultat 2025: 129 kWh/m²

Kommentar:

Huddinge Samhällsfastigheter AB:s energianvändning minskade kraftigt under 2025 och uppgick till 129 kWh/m², vilket är en förbättring med 14 procent jämfört med 2024. Därmed har målvärdet för programperioden 2022–2025 uppnåtts och resultatet understiger det uppsatta målet för 2025 (147 kWh/m²) med god marginal.

Den största delen av minskningen kommer från bolagets driftoptimeringsarbete, som ensamt står för 10 procent av förbättringen och har gett en besparing på 15 kWh/m². Åtgärder inom löpande underhåll samt förändringar i beståndet har bidragit i mindre omfattning. Resultatet visar att det strukturerade arbetet med driftoptimering haft stor effekt. Samtidigt börjar potentialen minska i takt med att system och anläggningar optimeras fullt ut. För att nå det långsiktiga målet om 120 kWh/m² till 2030 krävs därför att åtgärderna inom Energiutvecklingsprojektet genomförs enligt plan och kompletterar det pågående optimeringsarbetet.

Indikator 1.2.3 Samlad effekt av solceller i fastighetsbeståndet som ägs av Huddinge Samhällsfastigheter AB. Mäts årligen. (MW)

Datakälla: Huddinge Samhällsfastigheter AB:s egen statistik

Trend: ➡ Utvecklingen går åt rätt håll

Status: 😊 Tillståndet är ganska bra

Målvärde 2025: 2 MW

Resultat 2025: 1,5 MW

Kommentar:

I beståndet finns nu 1 459 kW (1,5 MW) installerat. Etapp 3 som avser att avsluta och uppfylla målet om 2 MW är försenad på grund av att bolaget efter branden på Västergården valde att felsöka alla andra solcellsanläggningar i beståndet. När inga brister hade konstaterades återupptogs arbetet med etapp 3 med försening som följd. Målet om 2 MW installerad effekt solceller till år 2025 har inte uppnåtts under programperioden 2022–2025.

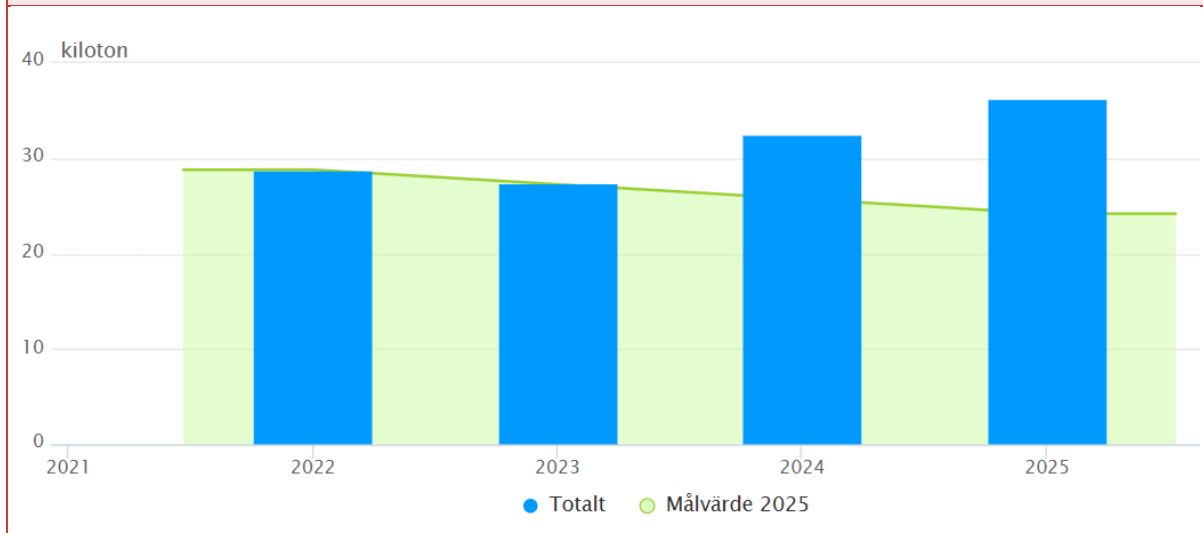
Däremot kommer etapp 3 att bidra med 0,5 MW. Därtill kommer Västergårdens solcellsanläggning som skadades i branden att återuppbyggas (0,3 MW). Dessa anläggningar kommer vara färdigställda senast i maj 2026 och då kommer den installerade effekten att uppgå till 2,3 MW.

? Minska de konsumtionsbaserade utsläppen

Delmål 1.3: Kommunen och dess helägda fastighetsbolag ska minska de konsumtionsbaserade utsläppen från varor och produkter inom sina verksamheter.

Indikator 1.3.1 Konsumtionsbaserade utsläpp från varor och produkter inom kommunens verksamheter. Mäts årligen (Totalt CO₂-utsläpp).

Avser konsumtionsbaserade utsläpp från varor och produkter inom kommunens verksamheter. Inköp som inte klassas som en vara eller produkt är inte inräknade i denna siffra.

Datakälla: Egen statistik från kommunens upphandlade programvara för miljöspendsanalyser.

Trend: ? Osäker trend

Status: ? Tillståndet är tveksamt

Målvärde 2025: 24 200 ton CO₂

Resultat 2025: 36 300 ton CO₂

Kommentar:

Utifrån miljöspendsanalysen har de konsumtionsbaserade utsläppen ökat från 2024 till 2025 med 12 procent. Den totala ökningen under programperioden 2022–2025 beräknas vara 26 procent. Likt tidigare år kommer majoriteten av kommunens utsläpp ifrån inköp av entreprenadstjänster. På grund av brister i miljöspendsanalysen som bedömningsverktyg för konsumtionsbaserade utsläpp är bedömningen att en tillförlitlig bedömning av måluppfyllelse och trend för indikatorn för programperioden inte kan göras.

Hållbart byggande

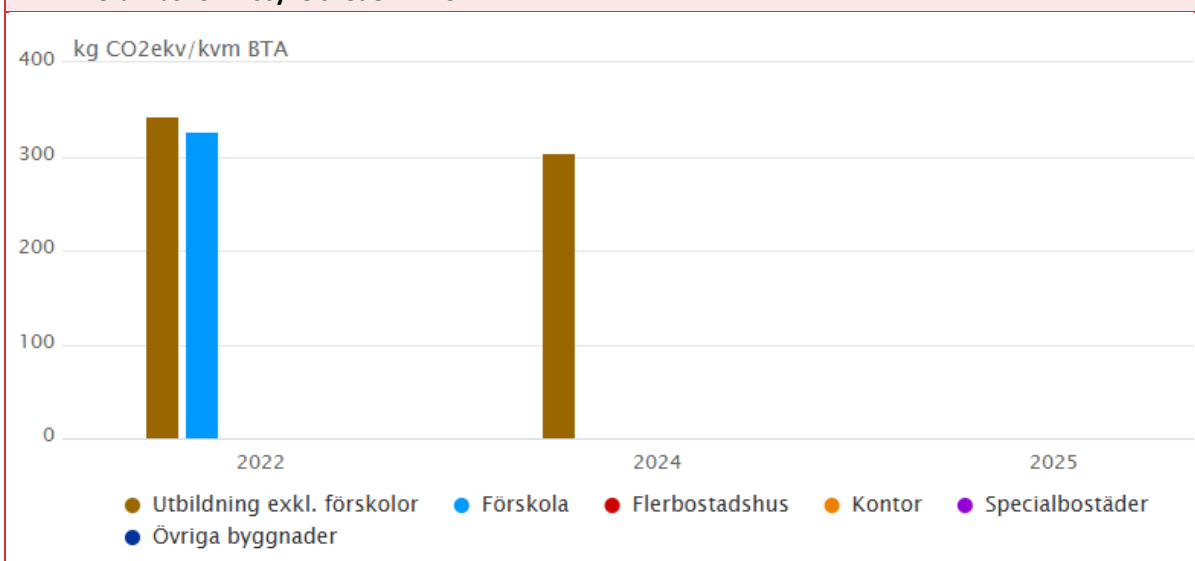
Övergripande mål: Bebyggelse i Huddinge kommun ska ske på ett hållbart sätt med fokus på minskad klimatpåverkan och återbruk.

Minskad klimatpåverkan från egna byggnadsprojekt

Delmål 2.1: Kommunen och dess helägda fastighetsbolag ska minska klimatpåverkan från egna entreprenader och byggnadsprojekt samt verka för detta hos privata aktörer.

Indikator 2.1.1 Medelvärde Klimatpåverkan kg CO₂ ekv/ kvm BTA för färdigställda ny- och ombyggnadsprojekt över 40 mnkr. Beräknas för livscykelkedje A1-A5. Mäts årligen. (kg).

Avser medelvärde klimatpåverkan kg CO₂ ekv/BTA för färdigställda ny- och ombyggnadsprojekt över 40 mnkr. Beräknas för livscykelkedje A1-A5.

Datakälla: Huddinge Samhällsfastigheter AB:s och Huga Bostäder AB:s egen statistik

Trend: Osäker trend

Status: Tillståndet är gott

Målvärde 2025: Flerbostadshus (310), Förskola (285), Kontor (301), Specialbostäder (320), Utbildning exkl. förskolor (303), Övriga byggnader (368)

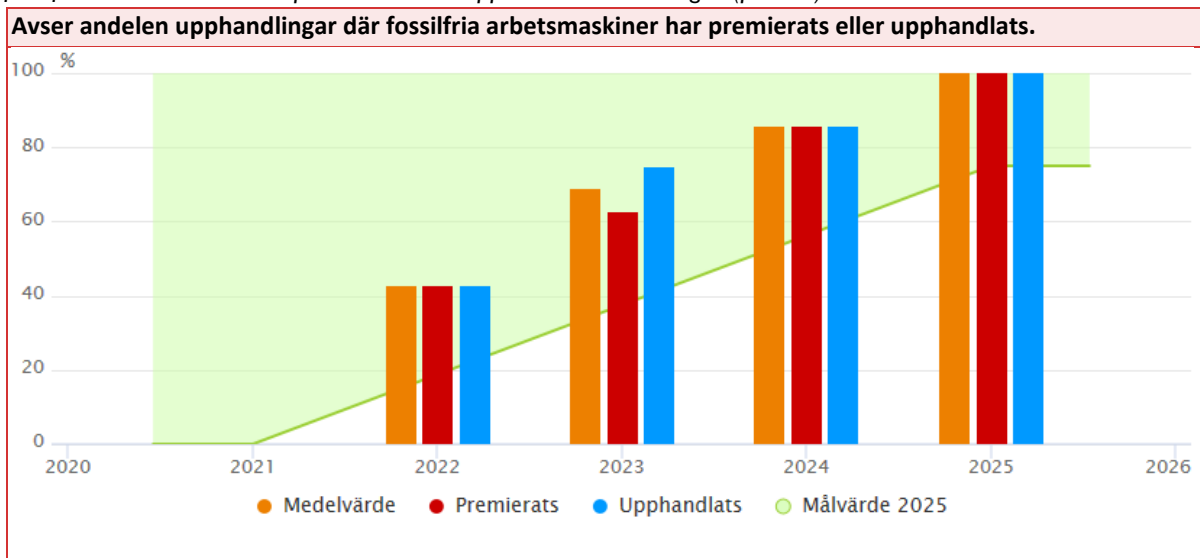
Resultat 2025: Inga byggprojekt färdigställdes under 2025

Kommentar:

Inga byggprojekt färdigställdes under 2025. Under 2024 färdigställdes endast ett byggprojekt, vilket var Utsäljeskolan i Segeltorp där resultatet ligger i linje med målvärde 2025 (utfall 304 kontra målvärde 303). Bolagen arbetar aktivt med att uppföra byggnader som lever upp till miljöprogrammets mål och ingår även i Klimatarena Stockholm med målet att halvera utsläppen av växthusgaser vid byggnation och anläggning till 2030. Bedömningen är därför att målvärdet 2025 har nåtts.

Grafen visar endast de år då ny- eller ombyggnadsprojekt överstigande 40 miljoner kronor färdigställts. År 2023 och 2025 färdigställdes inga sådana projekt.

Indikator 2.1.2 Andelen upphandlingar av ny- och ombyggnadsprojekt samt drift- och underhållsentreprenader där fossilfria arbetsmaskiner har premierats samt upphandlats. Mäts årligen (procent).

Datakälla: Egen statistik från kommunens upphandlingssektion

Trend: ➡ Utvecklingen går åt rätt håll

Status: 😊 Tillståndet är gott

Målvärde 2025: Premierats 100 procent, Upphandlats 50 procent

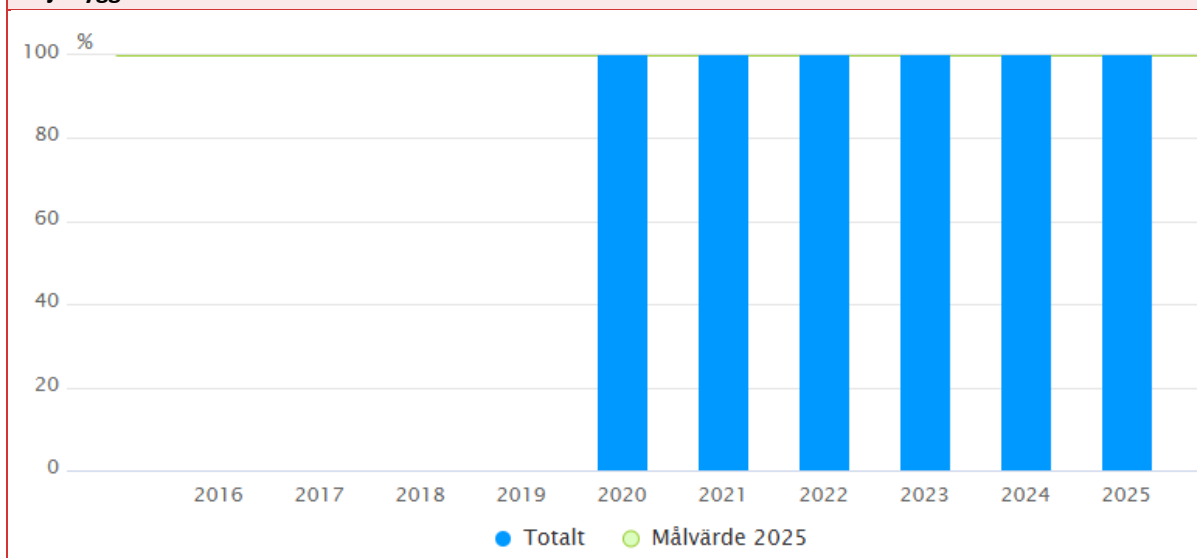
Utfall 2025: Premierats 100 procent, Upphandlats 100 procent.

Kommentar:

Under 2025 har Huddinge kommun annonserat tre upphandlingar för entreprenader som klassas som ny- och ombyggnadsprojekt samt drift- och underhållsentreprenader. Av dessa tre har alla (100 procent) haft krav på att en andel av drivmedel ska vara fossilfritt. I de utannonserade upphandlingarna varierar kravandelen mellan 50–100 procent vid avtalsstart och ökar med avtalstiden. Generellt krävställer kommunen inte specifikt om fossilfria arbetsmaskiner i upphandlingar utan det ingår i fordon och drivmedel.

Indikator 2.1.3 Andel nybyggda lokaler som är miljöcertifierade enligt minst Sweden Green Building Council (SGBC) Miljöbyggnad silver eller liknande. Mäts årligen (procent).

Avser andelen nybyggda lokaler som är miljöcertifierade enligt minst Sweden Green Building Council (SGBC) Miljöbyggnad silver eller liknande.

Datakälla: Huddinge Samhällsfastigheter AB:s samt Huge Bostäder AB:s egen statistik

Trend: 🟡 Ingen uppmätt förändring

Status: 😊 Tillståndet är gott

Målvärde 2025: 100 procent

Resultat 2025: 100 procent

Kommentar:

Huddinge Samhällsfastigheter AB:s nyproduktion och ombyggnadsprojekt som överstiger 40 mkr i investeringskostnad, certifieras enligt SGBC:s Miljöbyggnad (Sweden Green Buildings Council). Beståndet består av tre preliminärt certifierade och 13 certifierade byggnader. Under 2025 färdigställdes ingen ny byggnad men fyra preliminärt certifierade byggnader verifierades och är nu certifierade.

Ingen nybyggnation färdigställdes under 2025 för Huge Bostäder AB:s räkning. Men de båda nyproduktionsprojekten Studenten 1 och Bonden 7 är preliminärt certifierade enligt Miljöbyggnad nivå Silver.

Målvärde 2025 bedöms således ha uppnåtts.

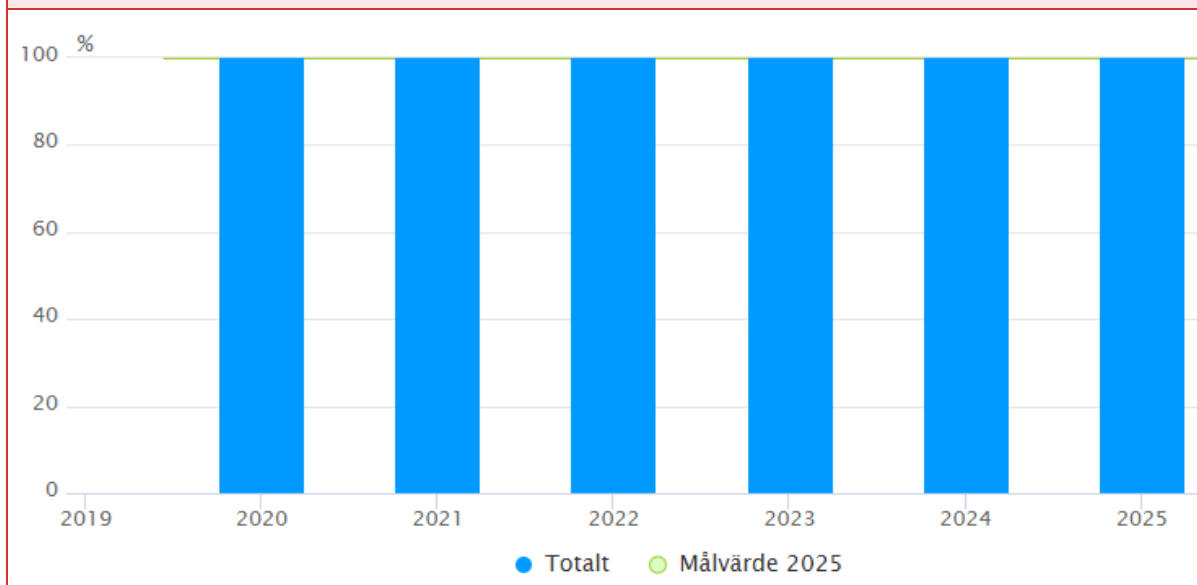

Minskade avfallsmängder och skadliga ämnen

Delmål: 2.2: Kommunens och dess helägda bolags ny- och ombyggnadsprojekt bidrar till minskade avfallsmängder genom återbruk samt till minskade nivåer av skadliga ämnen i varor och kemiska produkter samt verka för detta hos privata aktörer.

Indikator 2.2.1 Andel slutförda ny- och ombyggnadsprojekt där varor och kemiska produkter är miljöbedömda och dokumenterade. Mäts årligen (procent).

Avser andel slutförda ny- och ombyggnadsprojekt där varor och kemiska produkter är miljöbedömda och dokumenterade.

Datakälla: Huddinge Samhällsfastigheter AB:s och Huga Bostäder AB:s egen statistik

Trend: 🟡 Ingen uppmätt förändring

Status: 😊 Tillståndet är gott

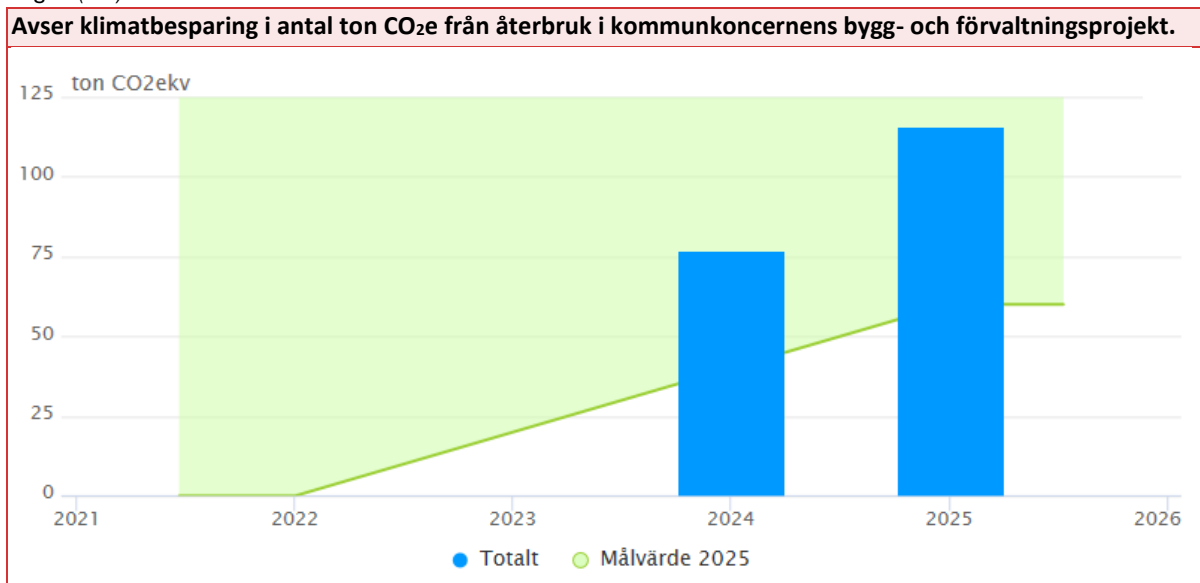
Målvärde 2025: 100 procent

Resultat 2025: 100 procent

Kommentar

Både Huga Bostäder AB och Huddinge Samhällsfastigheter AB ställer krav på dokumentation i en extern miljödatabas i samtliga investeringsprojekt. Därmed är bedömningen att målvärde 2025 uppfylls.

Indikator 2.2.2 Klimatbesparing i antal ton CO₂e från återbruk i kommunkoncernens bygg- och förvaltningsprojekt. Mäts årligen (ton)

Datakälla: Huddinge Samhällsfastigheter AB:s och Hüge Bostäder AB:s egen statistik

Trend: ➡ Utvecklingen går åt rätt håll

Status: 😊 Tillståndet är gott

Målvärde 2025: 60 ton

Resultat 2025: 115,5 ton (38,5 ton för år 2025)

Kommentar:

Återbruk har skett i kommunen och fastighetsbolagen under lång tid, men det är först 2024 som fastighetsbolagen börjat beräkna utsläppsbesparingen i slutförda projekt. Årsresultatet för 2025 på 38,5 ton CO₂e i klimatbesparing från återbruk uppnår i sig inte målvärdet för 2025 på 60 ton CO₂e. Däremot är den totala beräknade klimatbesparingen 115,4 ton CO₂e för åren 2024 och 2025, vilka är de år där data finns tillgängligt. Klimatbesparingen från återbruk har totalt sett överträffat målvärdet och är nästan dubbelt så högt som målvärdet för programperioden.

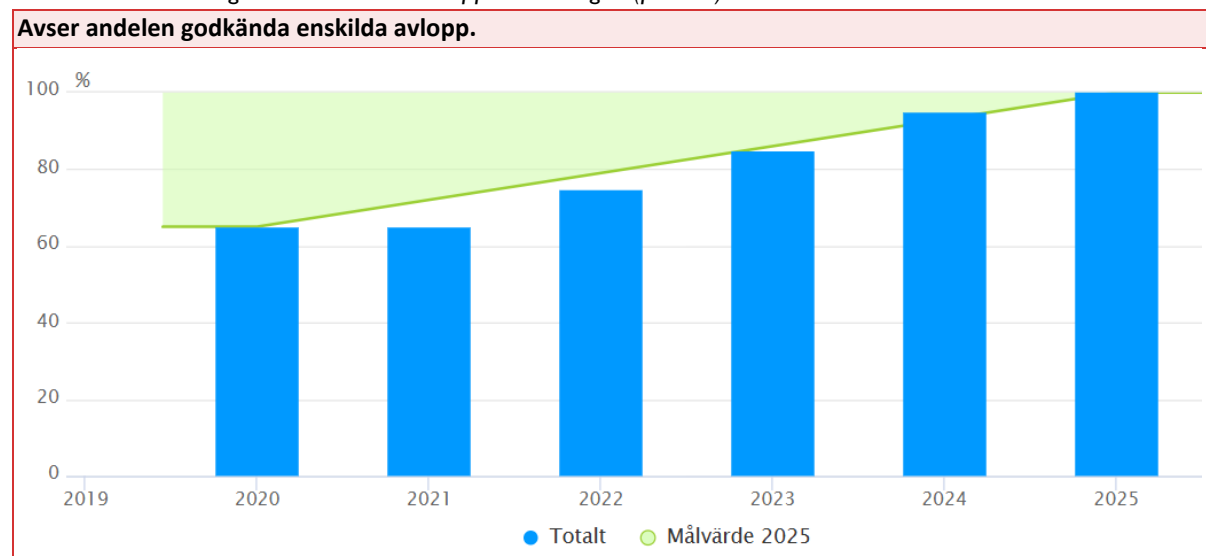
Vatten

Övergripande mål: Vattenkvaliteten i Huddinges sjöar och vattendrag ska förbättras och uppnå god ekologisk och kemisk status i enlighet med Vattendirektivet. Inget vatten får försämrats. Grundvattnet i kommunen ska vara av god kvalitet.

🟡 Minskad näringstillförsel till vattenförekoster

Delmål 3.1: Näringstillförseln till kommunens sjöar och vattendrag ska minska.

Indikator 3.1.1 Andel godkända enskilda avlopp. Mäts årligen (procent).

Datakälla: Kommunens eget underlag från miljötillsynsavdelningen vid miljö- och bygglövsförvaltningen

Trend: ➡ Utvecklingen går åt rätt håll

Status: 😊 Tillståndet är gott

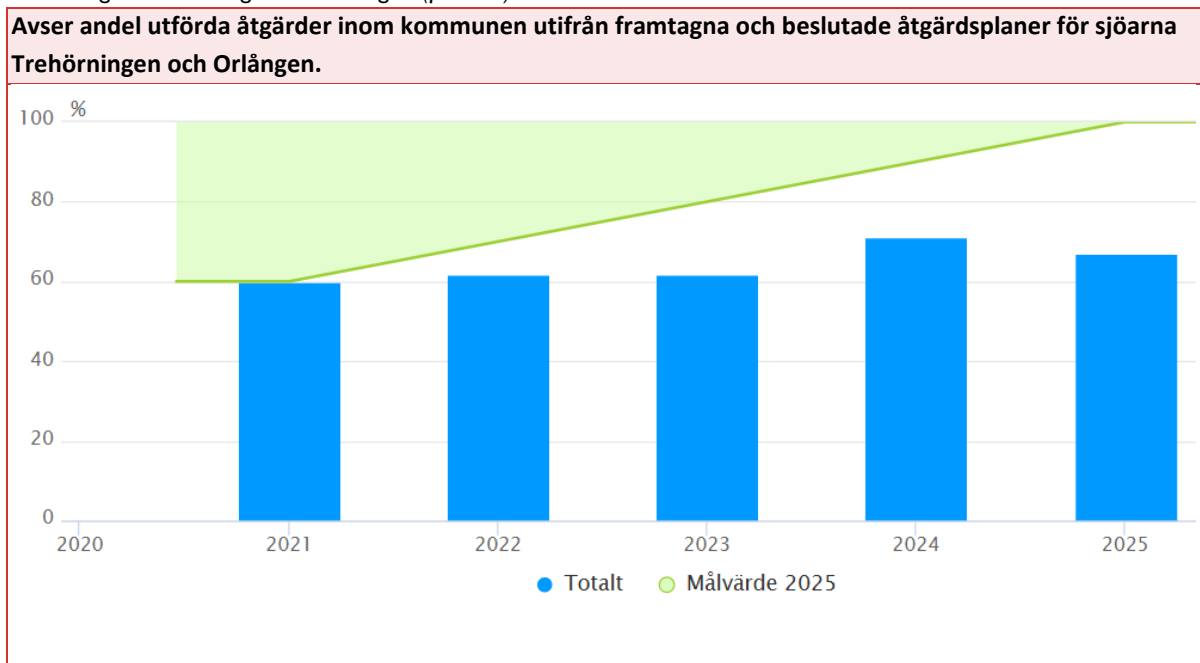
Målvärde 2025: 100 procent

Resultat 2025: 100 procent

Kommentar:

Andelen godkända enskilda avlopp ökade under 2025 med 5 procentenheter jämfört med föregående år. Enskilda avlopp *utanför* SVOA:s verksamhetsområde för vatten och avlopp (VA) är nu inventerade. Därför fortsätter arbetet med tillsyn av de enskilda avlopp som i vissa fall finns kvar *inom* VA-området. Uppföljningsarbetet kan dock sträcka sig fram till 2026. Indikatorn följer inte upp andel enskilda avlopp inom Stockholm Vattens verksamhetsområde (kommunalt VA-område). Det finns dock cirka 800 fastigheter som fortfarande har enskilt avlopp, men ligger inom kommunalt VA-område. Det gäller framför allt omvandlingsområden som Glömsta, Gladö kvarn, Vidja med flera. Även dessa avlopp kommer att behöva inventeras och åtgärdas, det arbetet kommer dock att sträcka sig förbi 2025.

Indikator 3.1.2 Andel utförda åtgärder inom kommunen utifrån framtagna och beslutade åtgärdsplaner för sjöarna Trehörningen och Orlången. Mäts årligen (procent)

Datakälla: Kommunens eget underlag

Trend: ☹ Ingen uppmätt förändring

Status: 😞 Tillståndet är dåligt

Målvärde 2025: 100 procent

Resultat 2025: 67 procent

Kommentar:

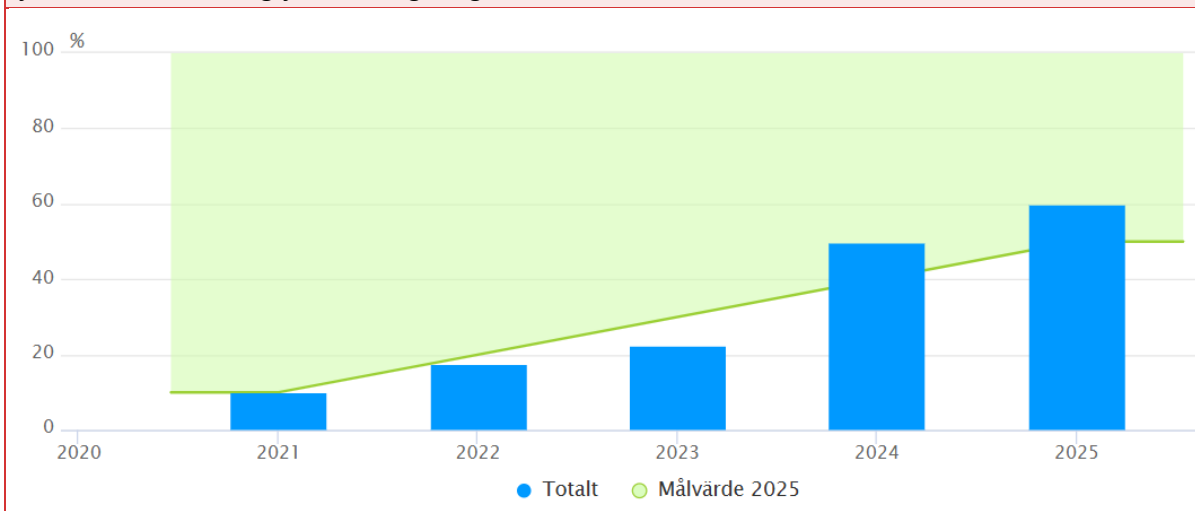
Arbete med de lokala åtgärdsplanerna för Orlången och Trehörningen har pågått sedan 2015 och hittills är 67 procent av åtgärderna genomförda eller klassas som löpande åtgärder. Detta är något lägre än föregående år (71 procent) på grund av att åtgärderna ”*Bevara och återskapa sumpskogar, våtmarker m.m.*” i Trehörningen och Orlången inte längre klassas som färdiga utan pågående, då arbete kvarstår. Utöver dessa kvarstår ett antal andra åtgärder där många är pågående, men det finns även några som inte påbörjats ännu eller som bedömts som ej genomförbara. Längst har arbetet med åtgärderna kommit för Orlången. Där är majoriteten av åtgärderna genomförda och de få som kvarstår är pågående.

I Trehörningen sker fortfarande en stor extern belastning på sjön och flera viktiga åtgärder i avrinningsområdet kvarstår.

Då väldigt liten förändring i antalet genomförda åtgärder kan ses under programperioden, bedöms det varken finnas en positiv eller negativ trend. Målvärdet för programperioden 2022–2025 är inte uppnått.

Indikator 3.1.3 Andel utförda åtgärder inom kommunen utifrån framtagna och beslutade lokala åtgärdsprogram för sjöarna Drevviken, Långsjön och Magelungen-Forsån. Mäts årligen (procent).

Avser andel utförda åtgärder inom kommunen utifrån framtagna och beslutade lokala åtgärdsprogram för sjöarna Drevviken, Långsjön och Magelungen-Forsån.

Datakälla: Kommunens eget underlag

Trend: ➡ Utvecklingen går åt rätt håll

Status: 😊 Tillståndet är gott

Målvärde 2025: 50 procent

Resultat 2025: 60 procent

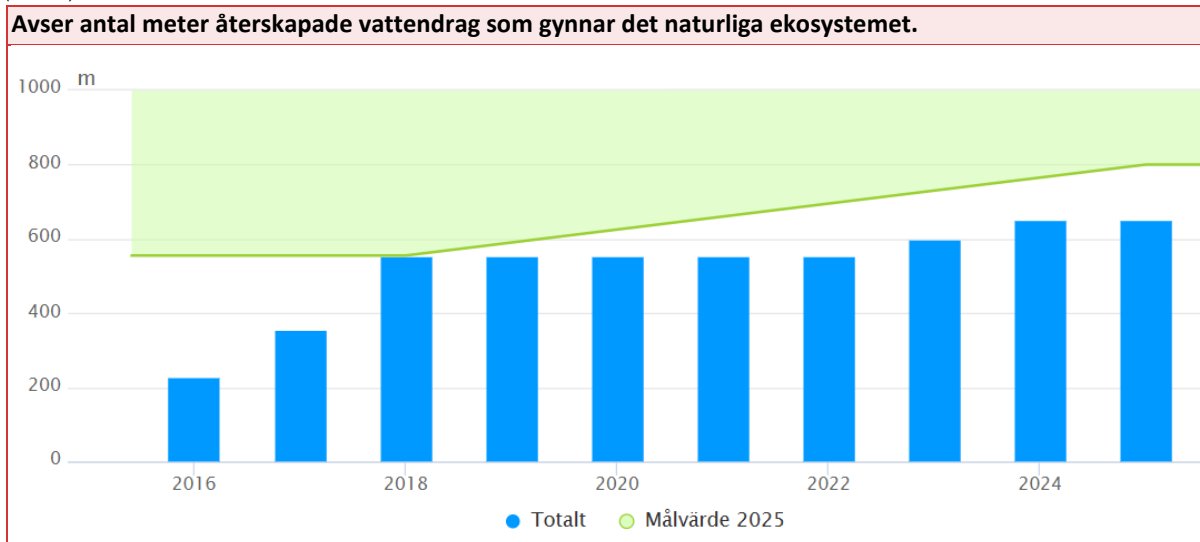
Kommentar:

Under 2025 har inga nya färdigställts. Detta innebär att 60 procent av åtgärderna inom Huddinge kommun är genomförda eller är av löpande karaktär (till exempel tillsyn). Detta ser ut som en ökning från föregående år, men är egentligen orsakat av ändringar i beräkningarna. Målvärdet för 2025 bedöms vara uppfyllt. Utöver fosforfällning i Drevviken och Magelungen är det framför allt mindre gatuåtgärder med låg reningsgrad som genomförts och man ligger fortfarande långt ifrån 50 procent om man ser till den fosforreduktion som krävs. Av utpekade platsspecifika åtgärder är endast 20 procent genomförda.

😊 Naturliga ekosystem med goda livsmiljöer

Delmål 3.2: Kommunens arbete bidrar till att sjöar och vattendrag har naturliga ekosystem med goda livsmiljöer och spridningsvägar för växter och djur.

Indikator 3.2.1 Antal meter återskapade vattendrag som gynnar det naturliga ekosystemet sedan 2016. Mäts årligen (meter)

Datakälla: Kommunens eget underlag

Trend: ➡ Utvecklingen går åt rätt håll

Status: 😊 Tillståndet är ganska bra

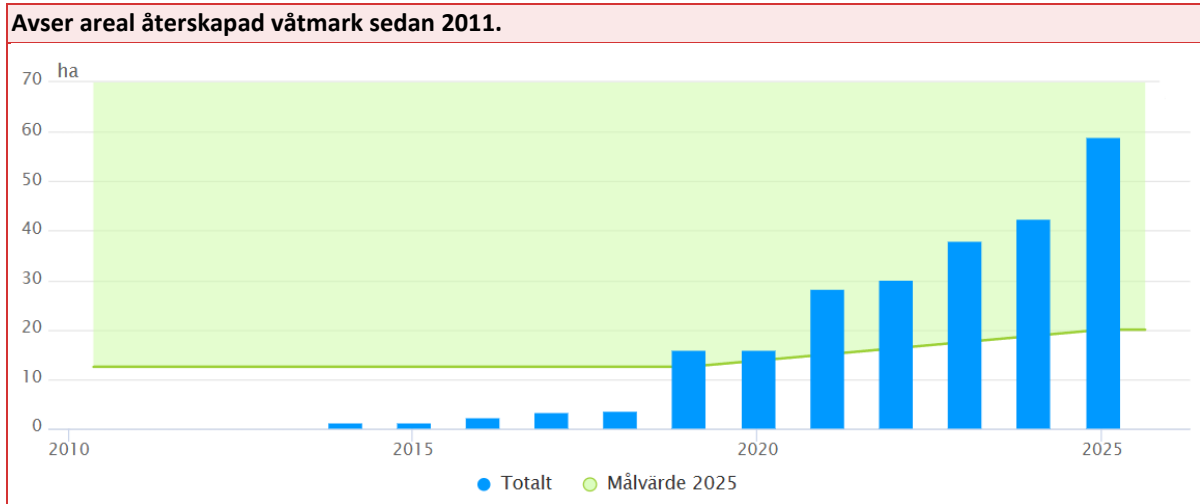
Målvärde 2025: 800 meter

Resultat 2025: 650 meter

Kommentar:

Inga vattendrag har återskapats 2025, resultatet är därmed samma som år 2024 på 650 meter. Målvärdet för programperioden om 800 meter har därmed inte uppnåtts.

Indikator 3.2.2 Areal återskapad våtmark sedan 2011. Mäts årligen (ha).

Datakälla: Kommunens eget underlag

Trend: ➡ Utvecklingen går åt rätt håll

Status: 😊 Tillståndet är gott

Målvärde 2025: 20 hektar

Resultat 2025: 59 hektar

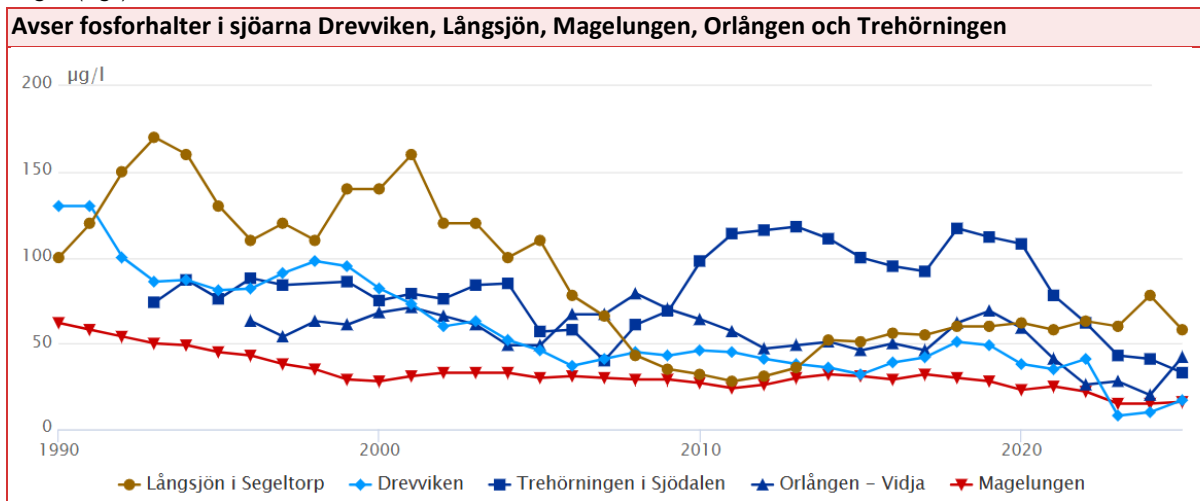
Kommentar:

Under 2025 har 16,5 ha våtmark återskapats, varav 1 ha i Balingsholmsdalgången och 15,5 ha sammanlagd yta för 16 återvätningsobjekt. Det innebär att 59 ha våtmark återskapats sedan 2011. Målvärdet för 2025 är uppnått.

☹️ Förbättrad dagvattenhantering

Delmål 3.3: Hantering av dagvatten inom kommunen bidrar till förbättrad ekologisk och kemisk status i kommunens sjöar och vattendrag.

Indikator 3.3.1 Fosforhalter i Drevviken, Långsjön (Segeltorp), Magelungen, Orlången och Trehörningen (Sjödalen). Mäts årligen ($\mu\text{g/l}$).

Datakälla: Kommunens eget underlag

Trend: ➡ Utvecklingen går åt rätt håll

Status: 😊 Tillståndet är ganska bra

Målvärde 2025: Drevviken (18 $\mu\text{g/l}$), Långsjön (Segeltorp) (23 $\mu\text{g/l}$), Magelungen (22 $\mu\text{g/l}$), Orlången (23 $\mu\text{g/l}$) Trehörningen (Sjödalen) (28 $\mu\text{g/l}$)

Resultat 2025: Drevviken (17 $\mu\text{g/l}$), Långsjön (Segeltorp) (58 $\mu\text{g/l}$), Magelungen (16 $\mu\text{g/l}$), Orlången (42 $\mu\text{g/l}$) Trehörningen (Sjödalen) (33 $\mu\text{g/l}$)

Kommentar:

Trehörningen

Fosforhalterna i Trehörningen fortsätter att minska och bedöms bero på aluminiumfällningen som genomfördes 2020. Fosforhalterna har minskat med i storleksordningen 50 procent i sjöns ytvatten efter fällning och statusen för fosfor har förbättrats från dålig till god. Det är dock fortsatt en stor extern belastning på sjön, vilket innebär risk för försämrat resultat framöver.

Orlången

Fosforhalterna i Orlången har minskat i sjön sedan aluminiumfällningen som genomfördes 2019. Fosforhalterna har efter fällning minskat med i storleksordningen 50–70 procent i sjöns ytvatten och i bottenvattnet har såväl totalfosfor som löst fosfatfosfor minskat med över 80 procent. Statusen för fosfor har efter fällningen förbättrats från dålig till god, nära gränsen till måttlig. Under 2025 har dock fosforhalten ökat något, vilket kan indikera att den externa belastningen fortfarande är för hög. Ett visst fortsatt läckage av fosfor

från sedimenten kan också verifieras och den externa fosforbelastningen behöver minska ytterligare för att sjön ska kunna uppnå god ekologisk status avseende alla kvalitetsfaktorer.

Magelungen

Fosforhalterna i Magelungen fortsätter att minska. En kraftig reduktion av fosforhalterna har erhållits efter genomförd aluminiumfällning (2021). Att Magelungen är en del i ett sjösystem gör att utvecklingen framöver även påverkas av uppströms liggande sjöar.

Drevviken

Fosforhalterna fortsätter att minska, vilket beror på de aluminiumfällningar som genomförts i sjön mellan åren 2022–2024. Då åtgärden är så pass nära i tid är det svårt att dra alltför långtgående slutsatser om resultatet, men initialt kan man se ett mycket positivt resultat av fällningen.

Långsjön

Fosforhalterna i sjön är höga och har under 2025 fortsatt höga fosforhalter, vilket primärt handlar om en extern belastning som är för stor. Det är mycket tveksamt om god status kan uppnås till 2027.

Bedömningen är att målvärdet 2025, som gäller för samtliga sjöar, inte är uppnått.

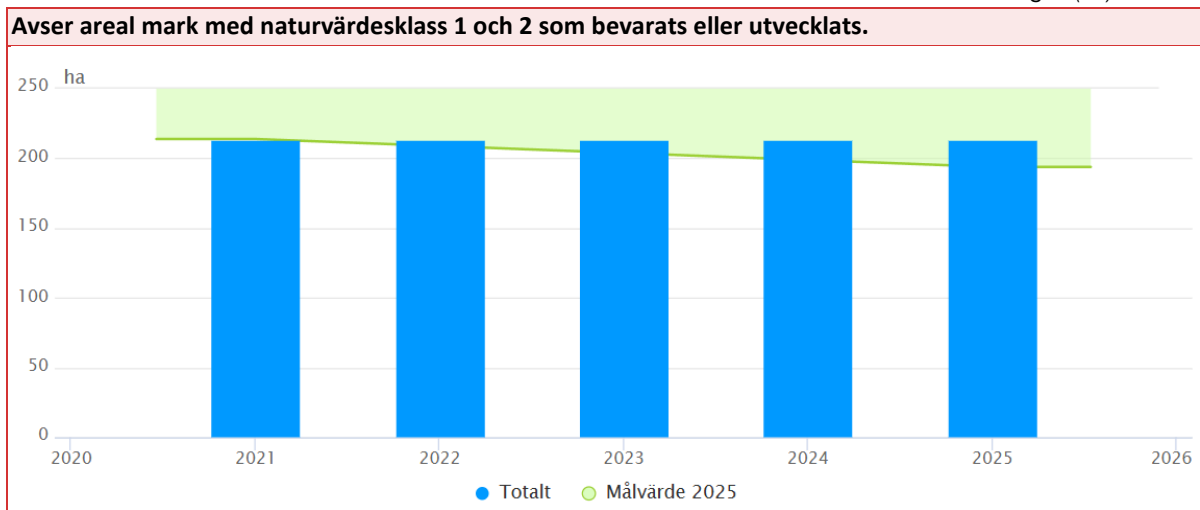
Biologisk mångfald och friluftsliv

Övergripande mål: Bevara, stärka och utveckla den biologiska mångfalden samt vidareutveckla den sammanhängande grönstruktur som skapar värde för människor, naturen och samhället i stort.

Stärkt biologisk mångfald i bebyggd miljö

Delmål 4.1: Kommunen arbetar med att öka spridning av olika arter samt bevarar och utvecklar områden med naturvärdesklass 1, 2 i syfte att stärka den biologiska mångfalden i bebyggd miljö.

Indikator 4.1.1 Antal hektar med naturvärdesklass 1 och 2 som har bevarats eller utvecklats. Mäts årligen (ha)

Datakälla: Kommunens eget underlag från kartsystemet HuGIS.

Trend: Ingen uppmätt förändring

Status: Tillståndet är gott

Målvärde 2025: 20 hektar mindre än nuläget (213,83 hektar)

Anledningen till att det inte står ett exakt målvärde är på grund av att nya klassificeringar kan tillkomma varpå nuläget kan komma att ändras. Dock har det innan antagandet av miljöprogrammet fattats beslut om vissa områden där en fragmentering av vissa naturmiljöer med höga naturvärden kommer att påverkas varför målvärdet för 2025 är 20 hektar mindre än nuläget.

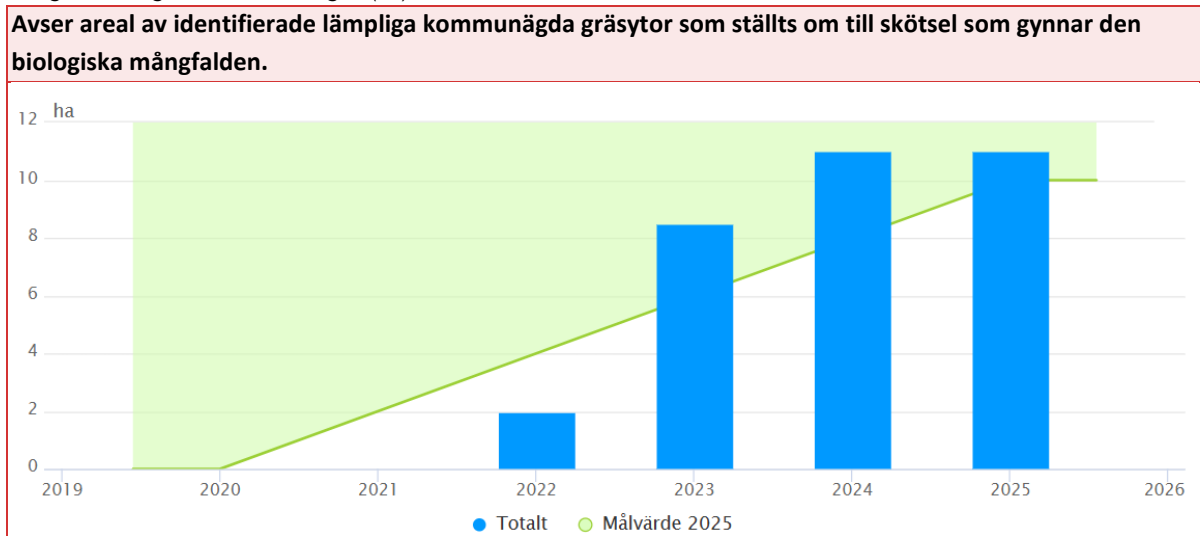
Resultat 2025: 213,83 ha

Kommentar:

Områden som klassats med naturvärdesklass 1 och 2 är de platser i kommunen som har de högsta naturvärden och innehåller särskilt artrika miljöer.

Vad som är känt har inga områden med naturvärdesklass 1 och 2 har tagits i anspråk under 2025. Det finns dock ett flertal pågående planer där områden med naturvärdesklass 2 riskerar att exploateras i framtiden. Bedömningen är att målvärdet för 2025 är uppnått.

Indikator 4.1.2 Areal av identifierade lämpliga kommunägda gräsytor som har ställts om till skötsel som gynnar den biologiska mångfalden. Mäts årligen (ha).

Datakälla: Kommunens eget underlag

Trend: ➡ Utvecklingen går åt rätt håll

Status: 😊 Tillståndet är gott

Målvärde 2025: 10 hektar

Resultat 2025: 11 hektar

Kommentar:

Att ställa om traditionellt skötta gräsytor till ängsliknande miljöer är en viktig del i arbetet för att stärka den biologiska mångfalden i urbana miljöer. Under programperioden 2022–2025 ett systematiskt arbete bedrivits för att ställa om traditionellt skötta gräsytor till ängsliknande miljöer som stärker den biologiska mångfalden. Arbetet har omfattat både fysisk omställning av ytor, utveckling av skötselrutiner samt ökad samverkan internt och med entreprenörer för att säkerställa långsiktiga effekter. Hittills har totalt 11 hektar gräsytor ställts om till skötsel som främjar biologisk mångfald.

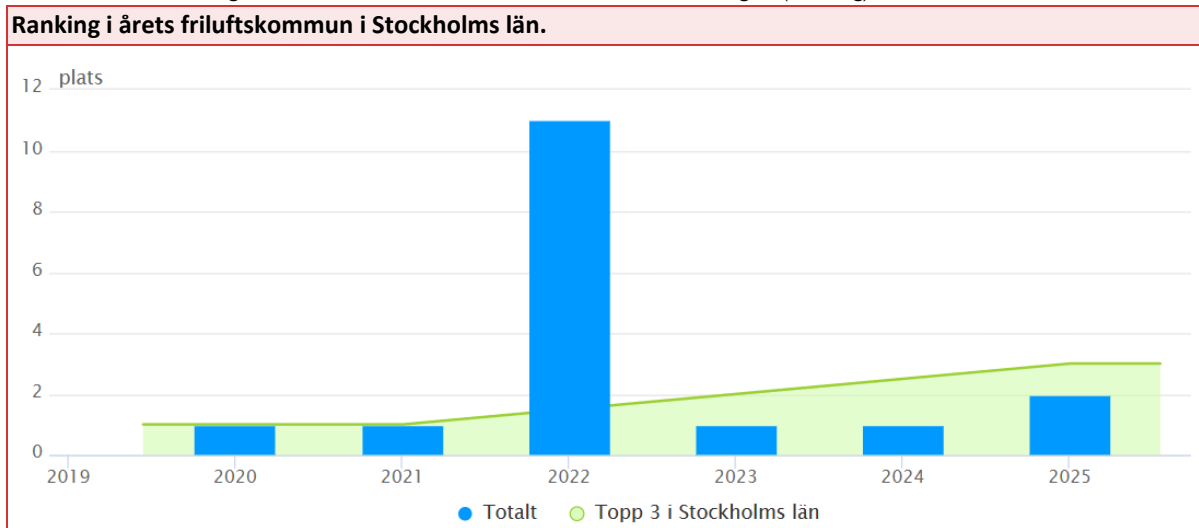
Framöver planeras fortsatt kartläggning och bedömning av nya ytor samt uppstart av omställning på ytterligare några strategiska platser, där vi ser stor potential att stärka spridningskorridorer och ekosystemtjänster.

Bedömningen är att målvärdet 2025 är uppnått.

Tillgänglig natur för invånarna

Delmål 4.2: Kommunen och dess helägda fastighetsbolag tillgodoser invånarnas behov av gröna miljöer samt tillgängliggör naturen.

Indikator 4.2.1 Ranking i årets friluftskommun i Stockholms län. Mäts årligen (ranking).

Datakälla: Enkätundersökning och ranking gjord av Naturvårdsverket.

Trend: Utvecklingen går åt rätt håll

Status: Tillståndet är gott

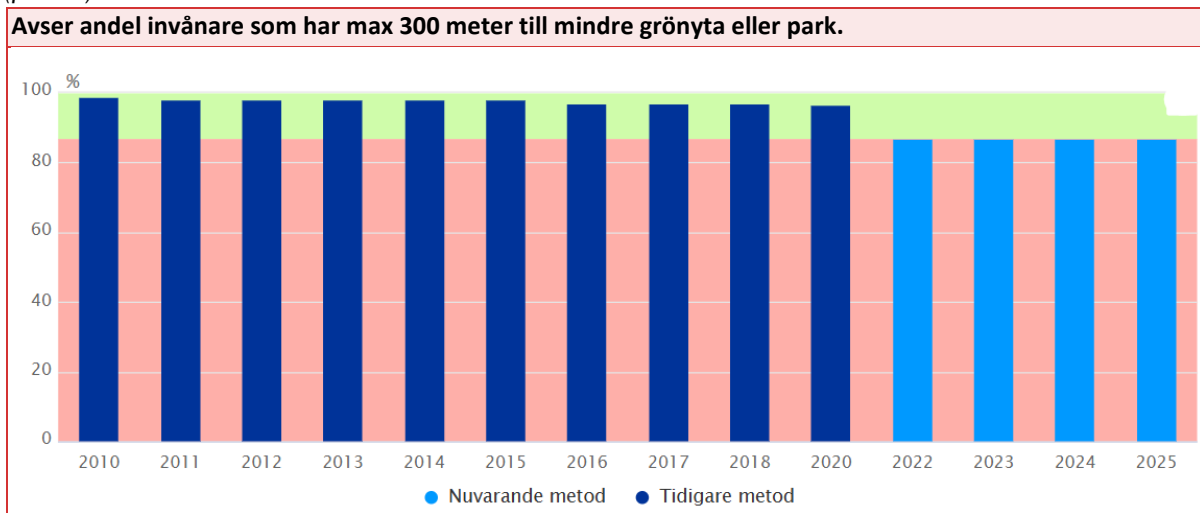
Målvärde 2025: Topp 3

Resultat 2025: 2a plats

Kommentar:

Priset delas årligen ut för att stimulera och uppmuntra kommunernas arbete med friluftsliv. Huddinge kommun är återigen rankad inom topp tre friluftskommun i Stockholms län 2025 och är på 18e plats nationellt. Huddinges totalpoäng är 31,5 av 33 möjliga. Den fina placeringen beror sannolikt på satsningar på tillgänglighet, fler guidningar och föreläsningar för allmänheten. Samverkan med föreningar har även förbättrats och intensifierats under programperioden 2022–2025. Målvärdet för 2025 är uppnått.

Indikator 4.2.2 Andel invånare som har max 300 meter till mindre grönyta eller park (minst 0,1–5 ha). Mäts årligen (procent).

Datakälla: Kommunens eget underlag från kartsystemet HuGIS

Trend: 🟡 Ingen uppmätt förändring

Status: 😊 Tillståndet är gott

Målvärde 2025: Inte minska jämfört med nuläge (87 procent)

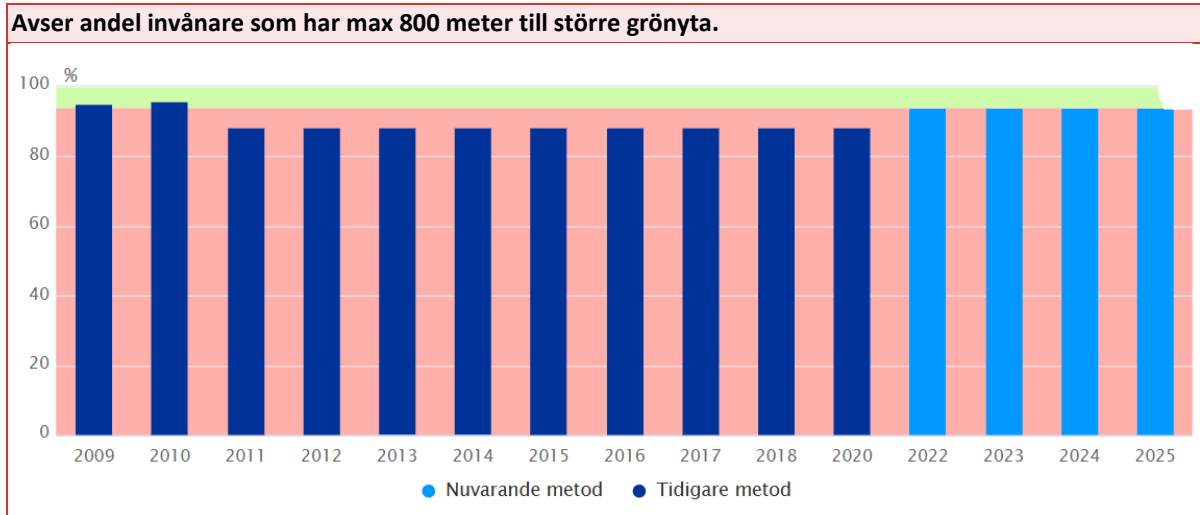
Resultat 2025: 87 procent

Kommentar:

Andel invånare som har närhet till mindre grönyta är oförändrat från tidigare år. Mellan år 2021 och 2022 minskade närheten till mindre grönyta eller park från 96,62 procent till 87 procent. Skillnaden beror på att det använts andra parametrar i framtagande av nuläget jämfört med tidigare år. Innan 2022 har värdet för indikator 4.2.2 närhet till mindre grönyta (0,1–5 hektar) tagits fram genom att ytor större än 5 hektar också har inkluderats, i värdet för 2022 inkluderas endast ytor i intervallet mellan 0,1–5 hektar.

Bedömningen är att målvärdet för 2025 är uppnått.

Indikator 4.2.3 Andel invånare som har max 800 meter till större grönyta (minst 5 ha). Mäts årligen (procent).

Datakälla: Kommunens eget underlag från kartsystemet HuGIS.

Trend: ☹ Ingen uppmätt förändring

Status: 😊 Tillståndet är gott

Målvärde 2025: Inte minska jämfört med nuläge (94 procent)

Resultat 2025: 94 procent

Kommentar:

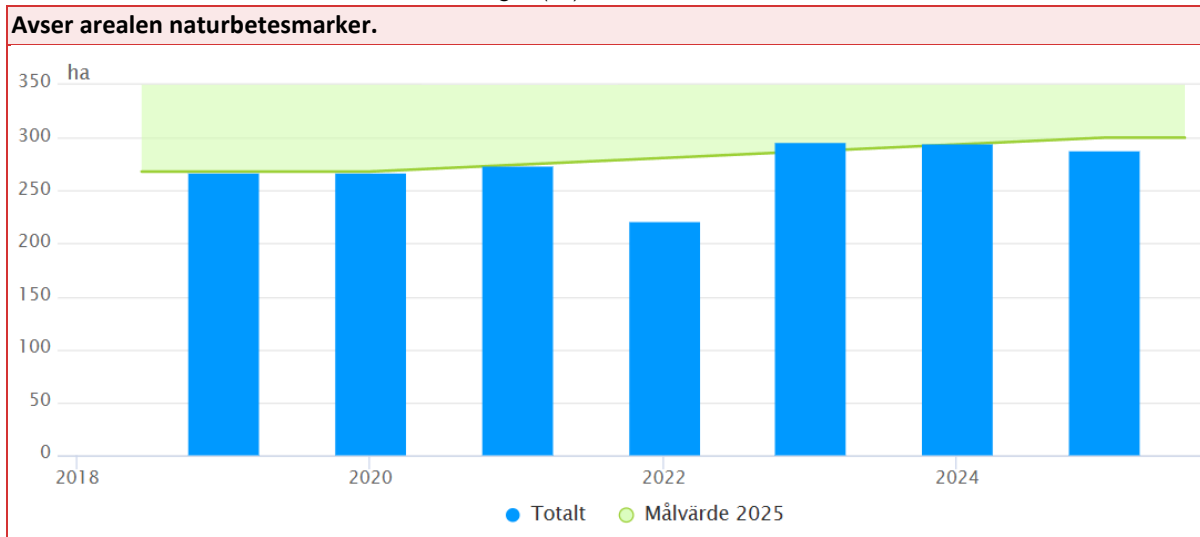
Bakåt i tiden syns en ökning från 88,39 procent 2021 till 94,12 procent 2022, det beror på att buffertavståndet ändrats från 615 meter till 800 meter.

Bedömningen är att målvärdet 2025 är uppnått.

☹️ Förvaltning av natur- och jordbruksmarker

Delmål 4.3: Förvaltning av kommunägda natur- och jordbruksmarker bidrar till att stärka den biologiska mångfalden.

Indikator 4.3.1 Areal naturbetesmarker. Mäts årligen (ha)

Datakälla: Kommunens eget underlag

Trend: ➡️ Utvecklingen går åt rätt håll

Status: ☹️ Tillståndet är ganska bra

Målvärde 2025: 300 hektar

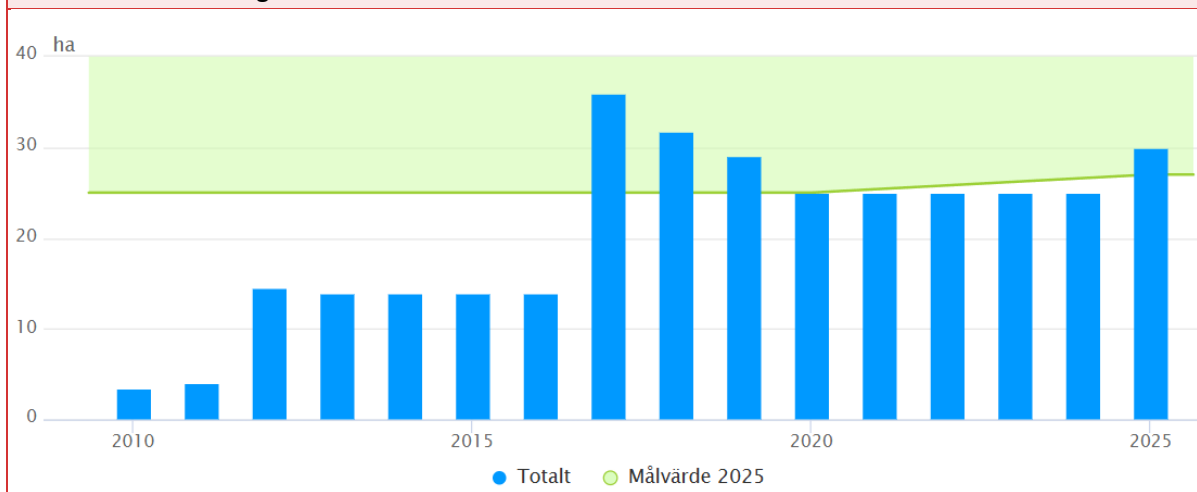
Resultat 2025: 289 hektar

Kommentar:

Arealen naturbetesmark under 2025 var 289 hektar. Föregående års redovisade resultat om 365 hektar visade sig vara felaktigt, då det egentligen var 295 hektar naturbetesmark. Målvärdet för 2025 är inte uppnått.

Indikator 4.3.2 Areal hävdad ängsmarker. Mäts årligen (ha)

Avser areal hävdad ängsmark.

Datakälla: Kommunens eget underlag

Trend: ➡ Utvecklingen går åt rätt håll

Status: 😊 Tillståndet är gott

Målvärde 2025: 27 hektar

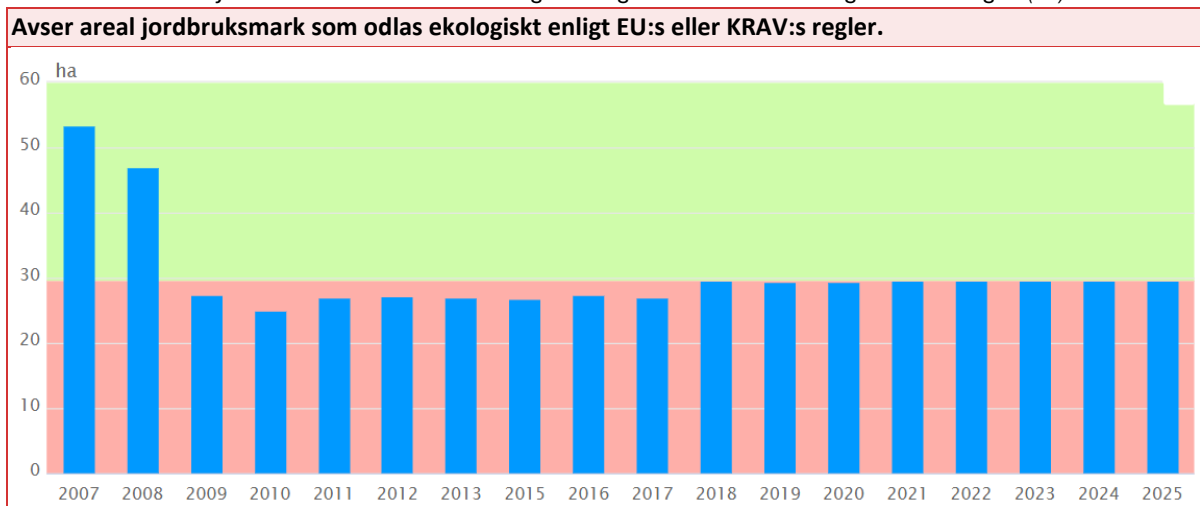
Resultat 2025: 30 hektar

Kommentar:

Kommunens arbete med att slå ängsmarker bedrivs systematiskt sedan flera år tillbaka. Årets slåtter genomfördes enligt plan med tillägg av slåtter vid Lövsta.

Målvärdet för 2025 är uppnått.

Indikator 4.3.3 Areal jordbruksmark som odlas ekologiskt enligt EU:s eller KRAV:s regler. Mäts årligen (ha).

Datakälla: Kommunens eget underlag

Trend: ☹ Ingen uppmätt förändring

Status: 😊 Tillståndet är ganska bra

Målvärde 2025: Öka från 29,7 hektar

Resultat 2025: 29,7 hektar

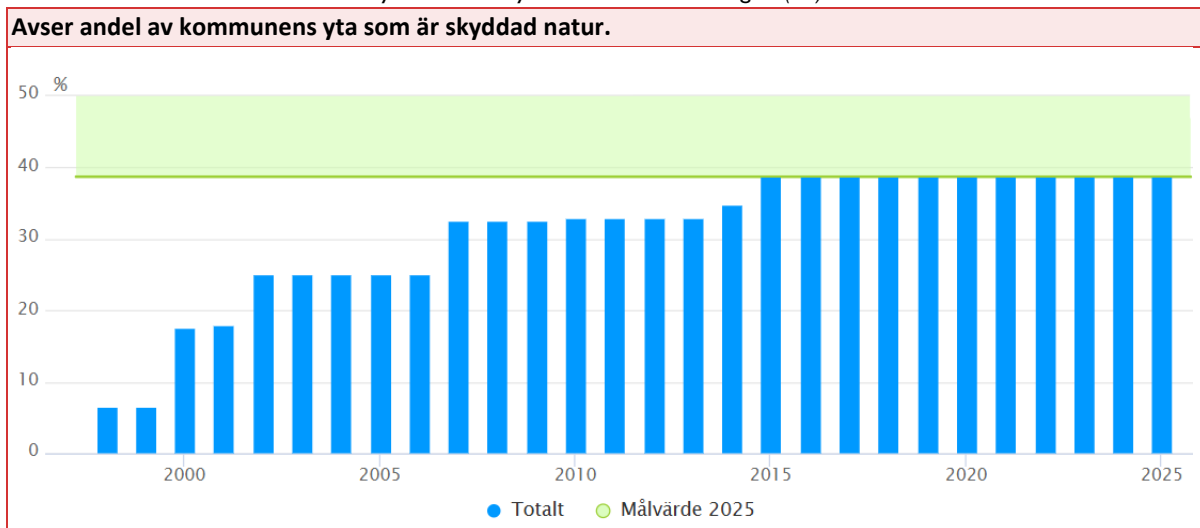
Kommentar:

Avseende areal jordbruksmark som odlas ekologiskt enligt EU:s eller KRAV:s regler anses ingen förändring skett jämfört med tidigare år. Detta eftersom ytor som tidigare sköttes av arrendatorer under 2025 sköts av kommunen som vall eller träda och inga bekämpningsmedel eller konstgödsel har använts. Förutsättningarna för att bibehålla nuvarande areal jordbruksmark som odlas ekologiskt är god, men utsikterna för att utöka arealen är begränsad eftersom Björksättra gård och Balingsholms gård saknar arrendatorer.

Bedömningen är således att utsikterna för att bibehålla nuvarande areal jordbruksmark är god, men att utsikterna för att för att utöka arealen är begränsad.

Målvärdet för 2025 är inte uppnått.

Indikator 4.3.4 Andel av kommunens yta som är skyddad natur. Mäts årligen (ha).

Datakälla: Kommunens eget underlag

Trend: 🟡 Ingen uppmätt förändring

Status: 😊 Tillståndet är gott

Målvärde 2025: Bibehålla nulägesnivån (38 procent)

Resultat 2025: 38,7 procent

Kommentar

Andelen av kommunens yta som är skyddad natur är fortsatt hög med 38 % av den geografiska ytan. Kommunfullmäktige beslutade under 2024 om upphävande av delar av berörda naturreservat enligt vägplan för Tvärförbindelse Södertörn samt att utvidga Orlångens naturreservat som kompensationsåtgärd, vilket sammantaget ökar den totala arealen naturreservat. Beslutet är dock överklagat och har därför ännu inte vunnit laga kraft. Kommunen har under 2025 även utrett förutsättningarna för att inrätta Kynäsberget som naturreservat. Ett eventuellt beslut om att påbörja reservatsbildning skulle komma att påverka målvärdet positivt på sikt.

Målvärdet för 2025 är uppnått.

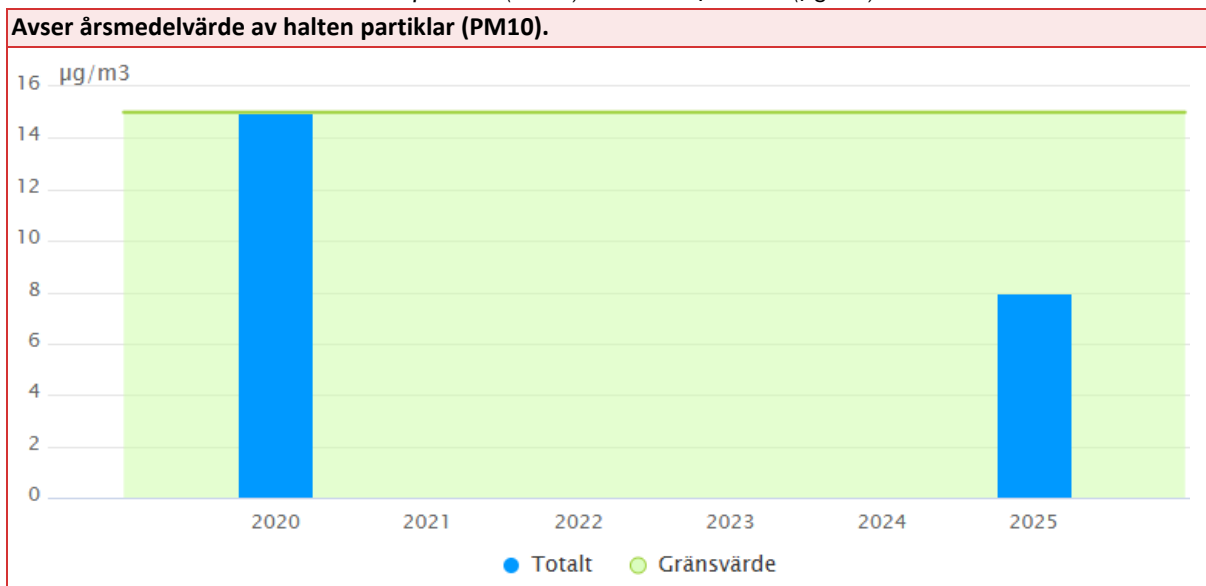
Gifter i miljön

Övergripande mål: Användningen av farliga ämnen i samhället ska minska samt spridning av miljögifter som har negativ inverkan på miljö och människor ska minimeras. Luften i Huddinge ska fortsatt vara ren och inte skadlig för människor, djur och växter.

Inga farliga nivåer av luftföroreningar

Delmål 5.1: Kommunen arbetar för att luften där människor stadigvarande vistas inte överstiger farliga nivåer.

Indikator 5.1.1 Årsmedelvärde av halten partiklar (PM10). Mäts vart femte år ($\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Datakälla: Stockholms Luft- och Bulleranalys

Trend: Utvecklingen går åt rätt håll

Status: Tillståndet är gott

Målvärde 2025: Under $15 \mu\text{g}/\text{m}^3$

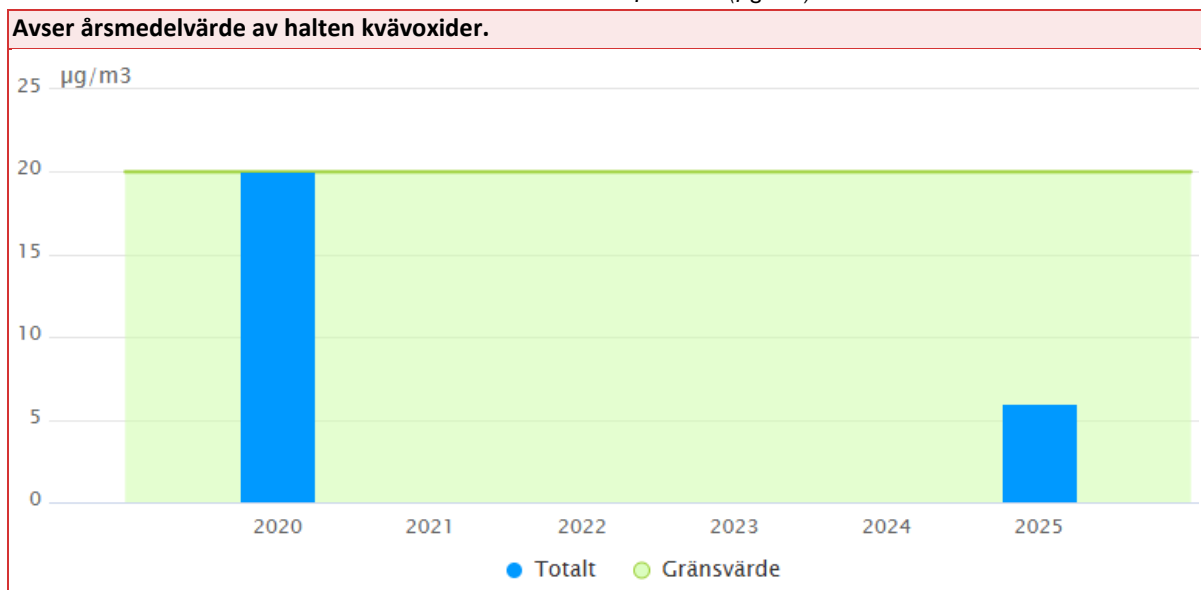
Resultat 2025: $\sim 8 \mu\text{g}/\text{m}^3$

Kommentar:

Halterna varierar beroende på var i kommunen en befinner sig. Målet på $15 \mu\text{g}/\text{m}^3$ klaras i alla delar av kommunen utom precis längsmed större vägar. Årsmedelvärdet för PM10 är $6\text{--}8 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i mindre tätbefolkade områden och $8\text{--}10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i mer stadsnära områden. Längsmed större vägar är halterna högre, där E4/E20, Huddingevägen och RV 73 har halter uppemot $15\text{--}20 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Mätningen utförs var femte år och senaste mätningen utfördes 2025.

Bedömningen är att målvärdet för 2025 har nåtts på platser där människor stadigvarande vistas.

Indikator.5.1.2 Årsmedelvärde av halten kvävoxider. Mäts vart femte år ($\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Datakälla: Stockholms Luft- och Bulleranalys

Trend: ➡ Utvecklingen går åt rätt håll

Status: 😊 Tillståndet är gott

Målvärde 2025: Under $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Resultat 2025: $\sim 6 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Kommentar:

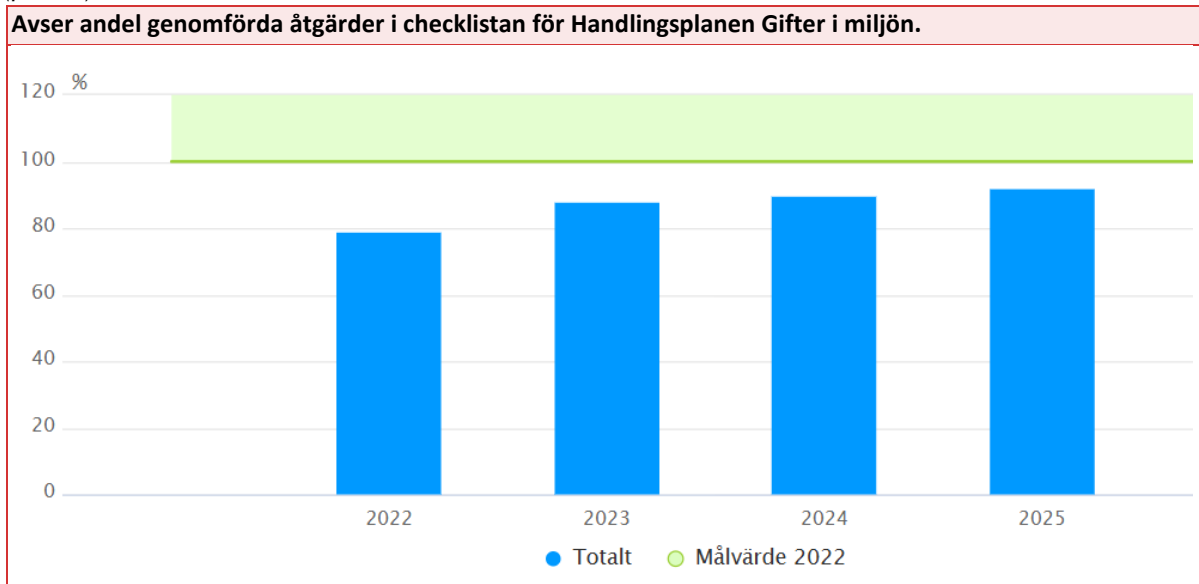
Halterna varierar var i kommunen en befinner sig. Målet på $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ klaras i hela kommunen. Årsmedelvärdet för NO_2 är $4\text{--}6 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i mindre tätbefolkade områden och $6\text{--}8 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i mer stadsnära områden. Längsmed större vägar är halterna högre, där Glömstavägen har halter uppemot $8\text{--}10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ och E4/E20, Huddingevägen och RV 73 har halter uppemot $15\text{--}20 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Enstaka mindre sträckor på E4/E20 har halter mellan $20\text{--}30 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Mätningen utförs var femte år och senaste mätningen utfördes 2025.

Bedömningen är att målvärdet för 2025 har nåtts på platser där människor stadigvarande vistas.

☹️ Minimerad spridning av miljögifter

Delmål 5.2: Kommunen och dess helägda bolag ska fasa ut farliga ämnen och minimera spridningen av miljögifter som kan skada människor och natur.

Indikator 5.2.1 Andel åtgärder i checklistan för Handlingsplanen Gifter i miljön som har åtgärdats. Mäts årligen (procent).

Datakälla: Kommunens eget underlag

Trend: ➡️ Utvecklingen går åt rätt håll

Status: 😊 Tillståndet är ganska bra

Målvärde 2025: 100 procent

Resultat 2025: 92 procent

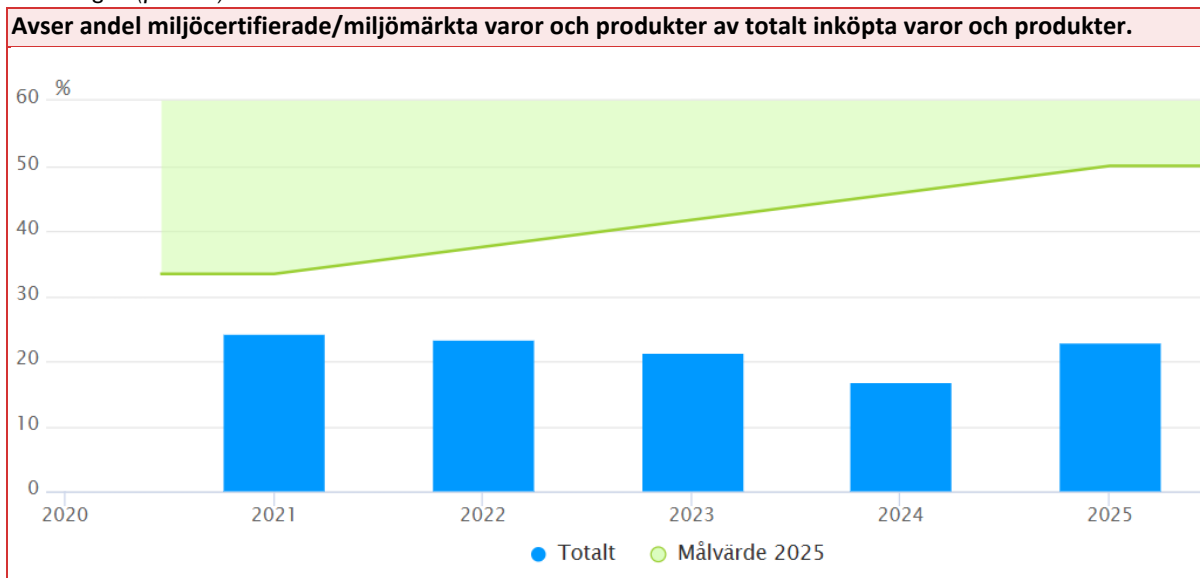
Kommentar:

Årets uppföljning visar att arbetet med *Handlingsplan Gifter i miljön* utvecklas positivt. Utfallet ligger i nivå med föregående år och bekräftar att handlingsplanen är väl integrerad i det löpande miljöarbetet.

Genomförandegraden är som högst där verksamheterna har rådighet, särskilt inom kemikaliehantering, städ- och hygienrutiner samt elektronik. Områden med lägre genomförandegrad sammanfaller med åtgärder som ligger enheterna anser ligger utanför deras kontroll, såsom exempelvis OVK, vissa livsmedels- och upphandlingsfrågor samt delar av leksaksutfasningen där arbetet pågår.

Målsättningen om att samtliga åtgärder skulle vara genomförda under 2025 nåddes inte fullt ut, vilket delvis beror på att många av åtgärderna är av löpande karaktär och utvecklas kontinuerligt. Det uppnådda resultatet bedöms därför som gott.

Indikator 5.2.2 Andel inköp av miljöcertifierade/miljömärkta varor och produkter av totalt inköpta varor och produkter. Mäts årligen (procent).

Datakälla: kommunens eget underlag från upphandlingssektionen och kommunens inköpsverktyg.

Trend: 🟡 Ingen uppmätt förändring

Status: 😞 Tillståndet är dåligt

Målvärde 2025: 50 procent

Resultat 2025: 23 procent

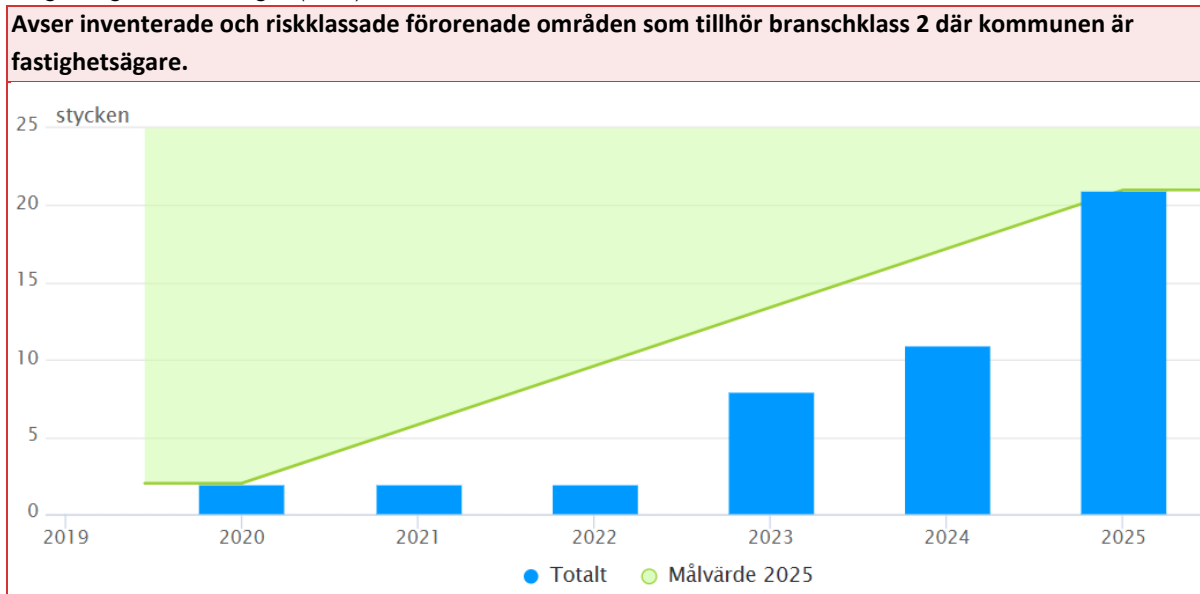
Kommentar:

Underlaget är framtaget genom en analys av inköp av varor och produkter som genomförts via kommunens inköpsverktyg. För att särskilja miljöcertifierade/miljömärkta varor och produkter från resterande varor och produkter har det gjorts en identifiering och bedömning av vilka märkningar som ska gälla för att en vara eller produkt skulle klassas som miljöcertifierad/miljömärkt. Nuläget är beräknat endast på inköp som klassas som varor och produkter. Inköp som inte klassas som en vara eller produkt, exempelvis inköp av konsultertjänster eller mjukvaruprogram, är inte med i beräkningen.

Vid 2025 års mätning har den nedåtgående trenden för indikatorn vänt då andelen miljöcertifierade/miljömärkta varor ökat med 7 procentenheter från 2024 till 2025. Resultatet för 2025 på 23 procent är dock fortfarande långt från målvärdet på 50 procent.

Målvärdet för 2025 är inte uppnått.

Indikator 5.2.3 Inventering och riskklassning av förorena - de områden som tillhör branschklass 2 där kommunen är fastighetsägare. Mäts årligen (antal).

Datakälla: Kommunens eget underlag

Trend: ➡ Utvecklingen går åt rätt håll

Status: 😊 Tillståndet är gott

Målvärde 2025: 21

Resultat 2025: 21

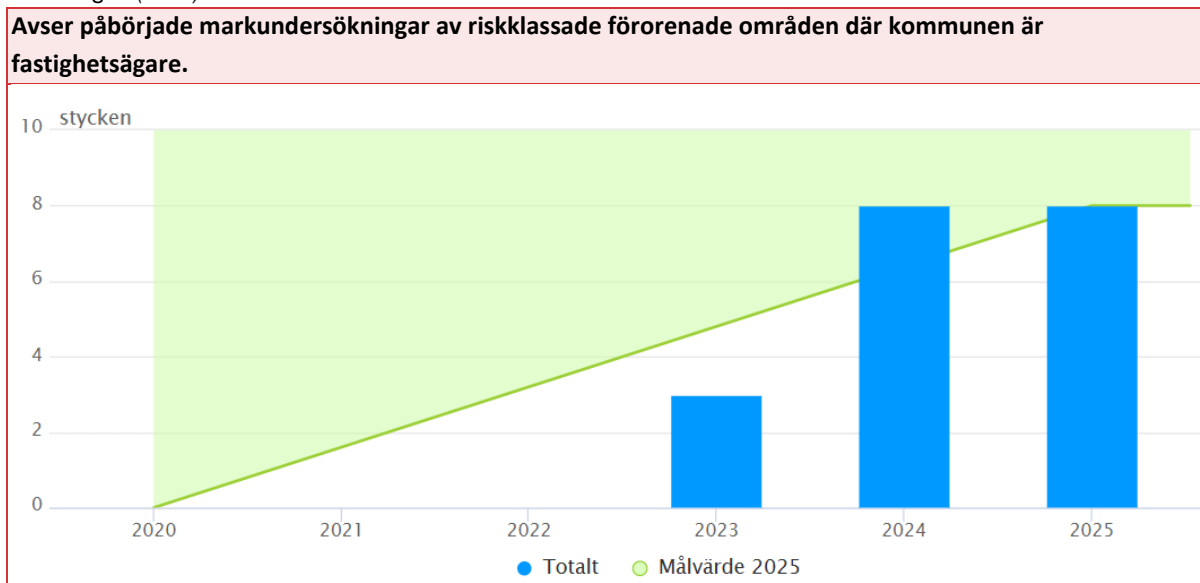
Kommentar:

Inventering och riskklassning har utförts på 21 EBH-objekt med branschklass 2 på kommunens mark under programperioden. Totalt har 23 objekt identifierats och miljötillsynsavdelningen har pågående inventeringsärenden även på de som kvarstår. Objekten har mestadels bestått av nedlagda kommunala deponier, men andra objektstyper som garveri, verkstadsindustrier och ytbehandlare har också förekommit.

Miljötillsynsavdelningen har arbetat vidare med objekten utifrån en prioriteringsordning efter inventeringen och kommer fortsätta sitt arbete med den egeninitierade tillsynen även efter miljöprogrammets slut.

Målvärdet för 2025 har nåtts.

Indikator 5.2.4 Påbörjad markundersökning av riskklassade förorenade områden där kommunen är fastighetsägare. Mäts årligen (antal).

Datakälla: Kommunens eget underlag

Trend: ➡ Utvecklingen går åt rätt håll

Status: 😊 Tillståndet är gott

Målvärde 2025: 8

Resultat 2025: 8

Kommentar:

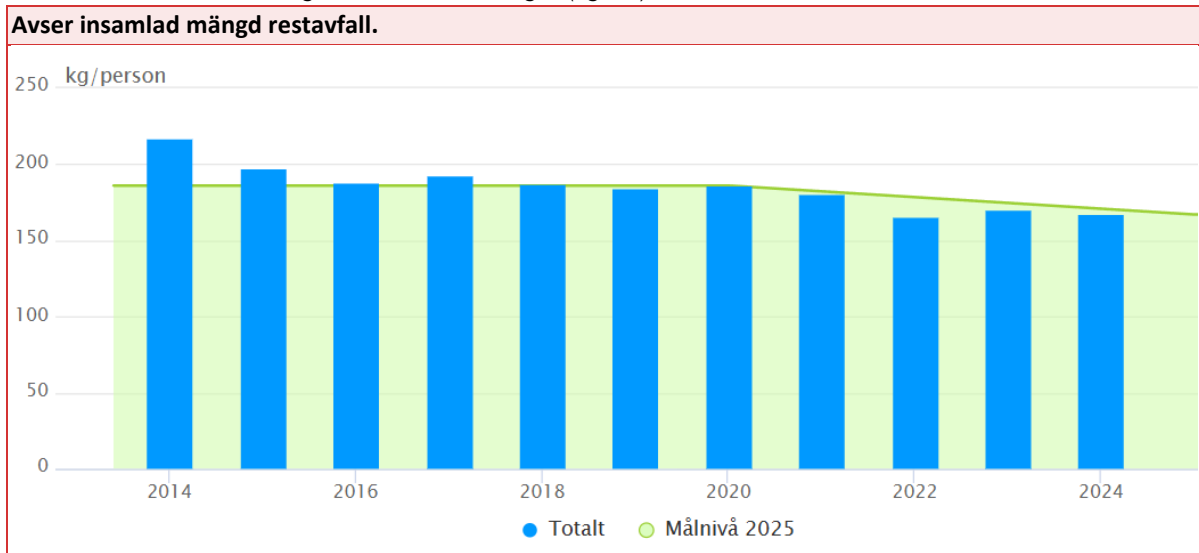
Åtta markundersökningar har utförts på redan riskklassade områden på kommunal mark under programperioden. Miljötillsynsavdelningen (MTA) på Miljö- och bygglovsförvaltningen och Mark- och exploateringssektionen (MEX) på kommunstyrelsens förvaltning har haft ett nära samarbete för att uppnå indikatormålet. MTA som miljöstöd och tillsynsmyndighet och MEX som beställare av markundersökningarna och fastighetsägare. Utifrån de inventeringar som utförts har de mest prioriterade förorenade områdena valts ut för markundersökningar, där fokus legat på nedlagda handelsträdgårdar och deponier. Föroreningar har noterats på samtliga platser som markundersökts, varvid vissa krävt direkt uppföljning för att skydda människors hälsa och miljön. Samarbetet mellan avdelningarna är fortsatt nära och uppföljningen av de förorenade områdena fortsätter även efter att indikatormålet har uppfyllts.

Målvärdet för 2025 är uppnått.

Minskat avfall och cirkulära flöden

Delmål 5.3: Kommunkoncernen arbetar med att minska mängden uppkommen avfall i kommunen som en geografisk plats genom cirkulära flöden.

Indikator 5.3.1 Insamlad mängd restavfall. Mäts årligen (kg/ inv).

Datakälla: Kommunens eget underlag från avfallsbolaget SRV återvinning AB

Trend: Utvecklingen går åt rätt håll

Status: Tillståndet är gott

Målvärde 2025: 10 procent minskning från 186 kg/invånare

Resultat 2025: 168 kg/invånare (2024).

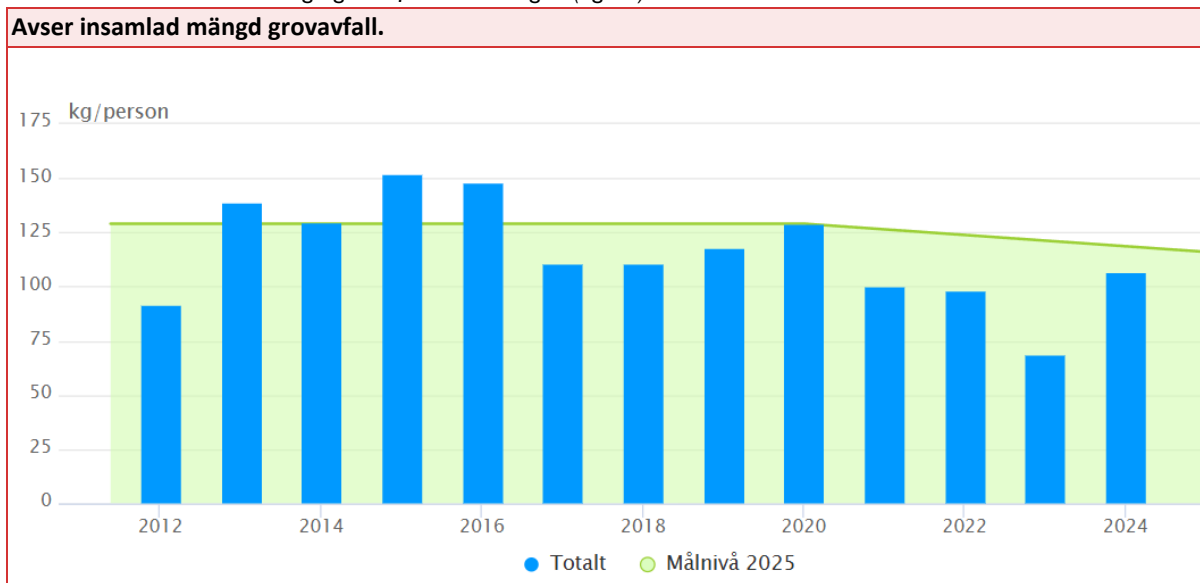
Kommentar:

Restavfall är det avfall från hushåll och verksamheter som kvarstår efter att material som kan återanvändas eller materialåtervinnas har sorterats ut. Det avser således det avfall som inte lämnas till materialåtervinning – vare sig genom fastighetsnära insamling, vid återvinningsstation eller återvinningscentral – och inte heller utgörs av utsorterat matavfall.

Inrapporteringen av avfallsstatistik sker i efterhand och i bokslut för 2025 presenteras siffror för 2024.

Efter en positiv nedåtgående trend under de senaste åren uppgår resultatet för 2024 till 168 kg per invånare. Målvärdet för 2025 var en minskning av avfallsmängden med 10 procent under hela programperioden. Det slutliga utfallet visar en minskning med 9,68 procent, vilket är 0,32 procent eller 0,6 kg restavfall per invånare från målvärdet. Då skillnaden är så pass liten bedöms målvärdet för indikatorn vara uppfyllt under programperioden 2022–2025.

Indikator 5.3.2 Insamlad mängd grovavfall. Mäts årligen (kg/inv).

Datakälla: Kommunens eget underlag från avfallsbolaget SRV återvinning AB

Trend: ➡ Utvecklingen går åt rätt håll

Status: 😊 Tillståndet är gott

Målvärde 2025: 10 procent minskning från 129 kg/invånare.

Resultat 2025: 107 kg/invånare. (2024)

Kommentar:

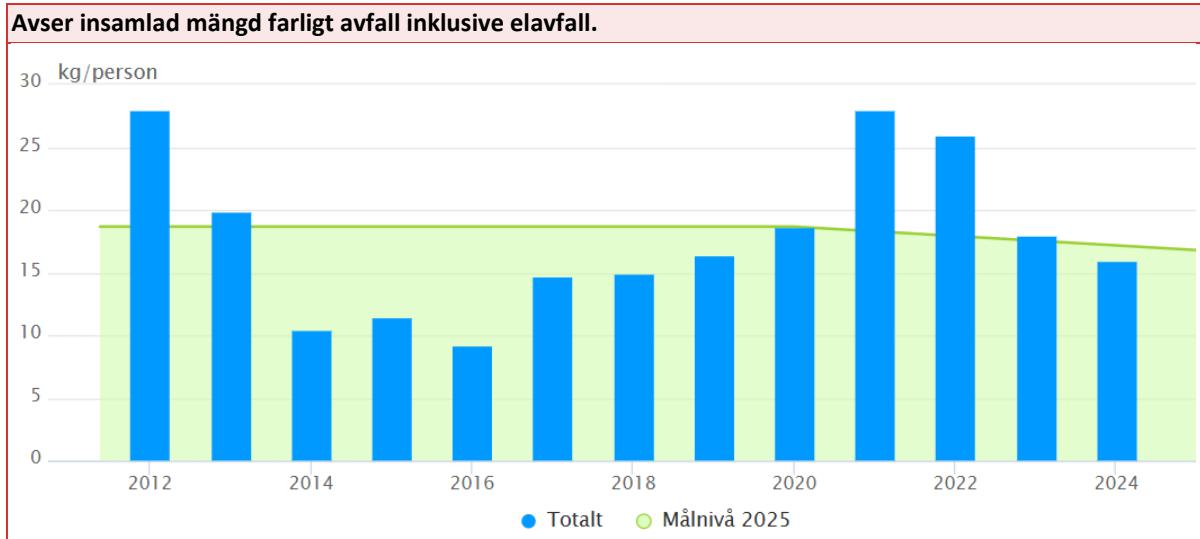
Grovavfall är den del av avfallet som är så tungt och skrymmande eller har andra egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samlas in tillsammans med restavfallet. Det kan exempelvis vara möbler, vitvaror, cyklar och grytor.

Inrapporteringen av avfallsstatistik sker i efterhand och i bokslut för 2025 presenteras siffror för 2024.

För 2024 används en ny beräkningsmodell som inkluderar schabloniserade mängder grovavfall som SRV-invånare lämnat på återvinningscentraler i Stockholms stad. I beräkningsmodellen fördelas även mängderna inlämnade på SRV:s återvinningscentraler på besökarens hemkommun i stället för som tidigare kommunen där återvinningscentralen är belägen. Trots denna ändrade uppföljningsmetod, som inkluderar tidigare oredovisade mängder, har totalmängden grovavfall minskat sett över alla ägarkommuner. Däremot har fördelningen mellan kommunerna förändrats vilket särskilt påverkat Huddinge kommun.

Nationellt genererades i genomsnitt 151 kg grovavfall per person under 2024. I en nationell jämförelse genereras därmed en lägre mängd grovavfall per person i Huddinge kommun (107kg/invånare). Resultatet för hela programperioden visar en minskning med 17 procent, vilket innebär att målet om en minskning på 10 procent är uppnått med god marginal.

Indikator 5.3.3 Insamlad mängd farligt avfall inklusive elavfall. Mäts årligen (kg/invånare).

Datakälla: Kommunens eget underlag från avfallsbolaget SRV återvinning AB

Trend: ➡ Utvecklingen går åt rätt håll

Status: 😊 Tillståndet är gott

Målvärde 2025: 10 procent minskning från 18,6 kg/invånare.

Resultat 2025: 16 kg/invånare (2024).

Kommentar:

Farligt avfall är avfall som är explosivt, brandfarligt, frätande, smittförande eller giftigt för människor eller miljö.

Inrapporteringen av avfallsstatistik sker i efterhand och i bokslut för 2025 presenteras siffror för 2024.

Den insamlade mängden farligt avfall, inklusive elavfall, uppgick till 16 kg per invånare under 2024, vilket är en minskning med 2 kg per invånare jämfört med 2023. Sett över hela programperioden har mängden farligt avfall minskat med 14,0 procent. Målet om en minskning på 10 procent har därmed uppnåtts.

Informera och engagera

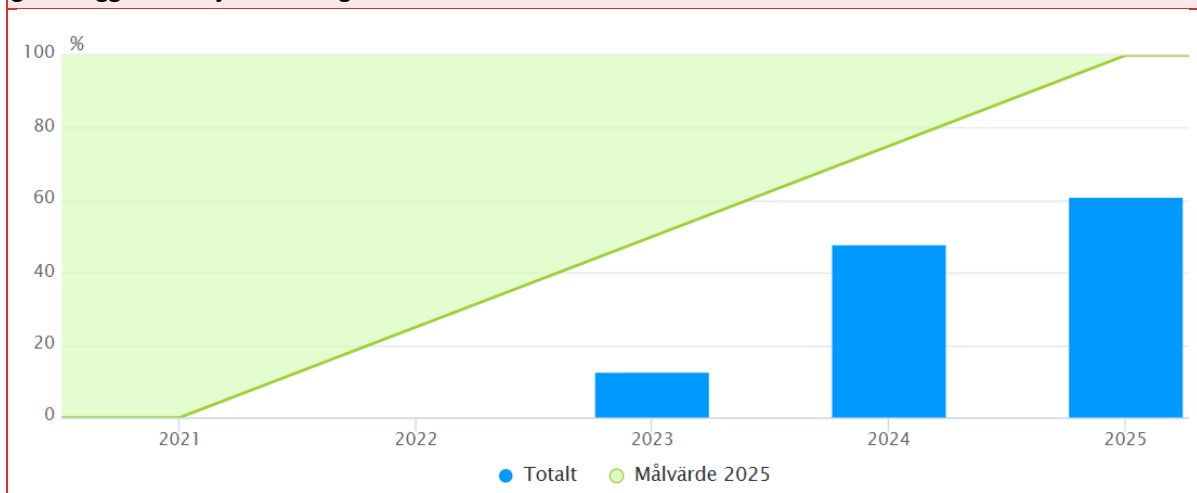
Övergripande mål: Huddinge kommuns anställda, invånare och verksamma ska ha god kännedom om miljöproblem och hur deras val till vardags bidrar till hållbar utveckling.

🔴 Ökad medvetenhet om miljöarbetet

Delmål 6.1: Kommunen och dess helägda fastighetsbolag arbetar för att höja medvetenheten och kunskapen om både miljöproblem och det interna miljöarbetet hos anställda och förtroendevalda.

Indikator 6.1.1 Andel medarbetare som har varit anställda i minst nio månader och som genomgått en grundläggande miljöutbildning. Mäts årligen (procent).

Avser andel medarbetare som har varit anställda i minst nio månader och som genomgått en grundläggande miljöutbildning.

Datakälla: Kommunens eget underlag

Trend: ➡ Utvecklingen går åt rätt håll

Status: 🔴 Tillståndet är dåligt

Målvärde 2025: 100 procent

Resultat 2025: 61 procent

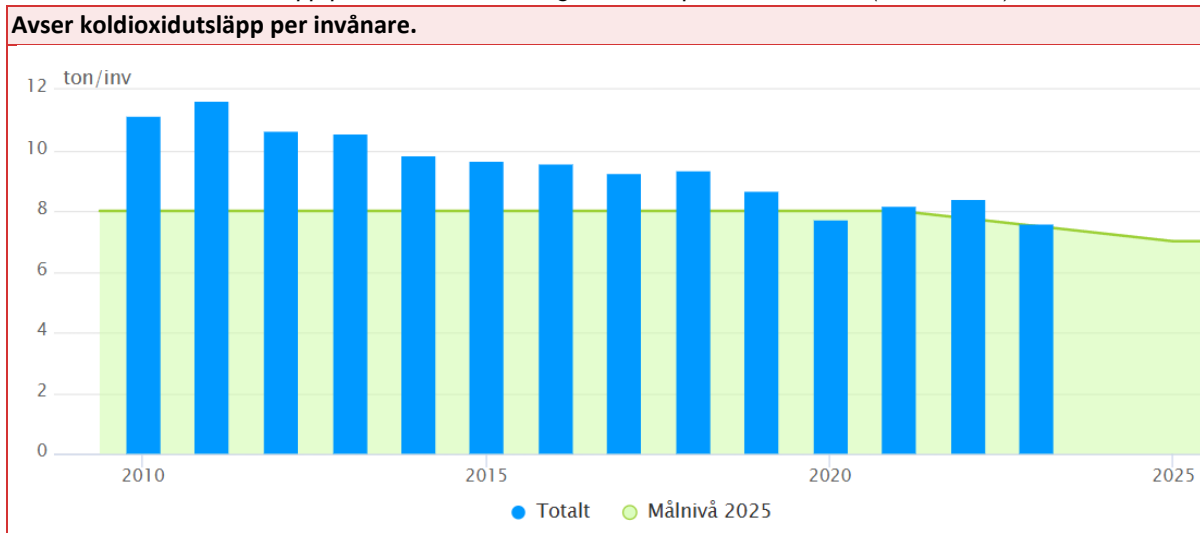
Kommentar:

Vid utgången av 2025 hade 3 059 medarbetare som varit anställda i minst nio månader slutfört miljöutbildningen. Det innebär att 61 procent av berörda medarbetare har genomfört utbildningen under programperioden. Målet för programperioden 2022–2025 är därmed inte uppnått.

Informerade och engagerade medborgare

Delmål 6.2: Kommunen och dess helägda fastighetsbolag arbetar med att informera och engagera invånare och verksamma i syfte att minska sin miljö- och klimatpåverkan.

Indikator 6.2.1 Koldioxidutsläpp per invånare. Mäts årligen baserat på nationella data (ton/invånare).

Datakälla: Naturvårdsverket

Trend: Utvecklingen går åt rätt håll

Status: Tillståndet är ganska bra

Målvärde 2025: 7 ton/invånare.

Resultat 2025: 7,6 ton/invånare. (2023)

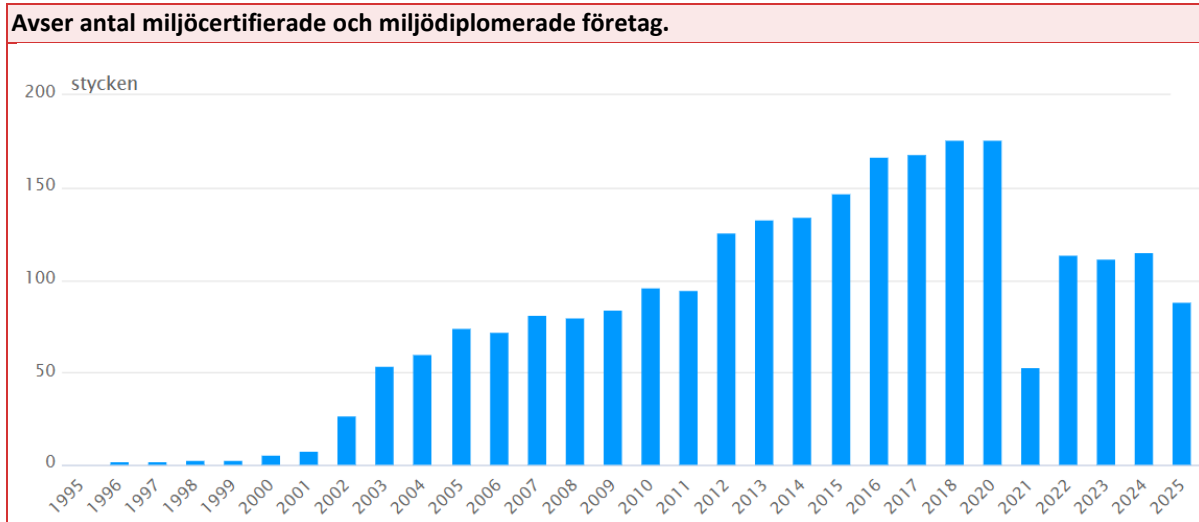
Kommentar:

Senaste data är från 2023. Utsläppen per invånare har minskat med 2,5 procent jämfört med 2022 (2024 års analys). Då statistiken eftersläpar saknas utfall för 2024 och 2025.

Växthusgasutsläpp från svensk konsumtion (som inkluderar privat konsumtion, offentlig konsumtion och bruttoinvesteringar) minskade med 9 procent 2023 jämfört med 2022.

Utsläpp inbäddade i produkter som Sverige importerar minskade med 13 procent, samtidigt som konsumtionsutsläppen som uppstår i Sverige minskade med 3 procent. Målvärdet på 7 ton/invånare är därmed inte uppnått.

Indikator 6.2.2 Antalet miljöcertifierade och miljödiplomerade företag. Mäts årligen (antal).

Datakälla: Egen sammanställning från extern söktjänst (www.certifiering.nu), FR2000.se, susa.nu och svanen.se

Trend: ? Osäker trend

Status: ? Tillståndet är tveksamt

Målvärde 2025: Successivt öka från 176 stycken

Resultat 2025: 88 stycken

Kommentar:

Det går inte att dra någon slutsats kring resultatet då underlaget inte är heltäckande. Certifiering.nu har meddelat att de avslutar sin verksamhet under 2026 med anledning av att merparten av utfärdarna valt att inte längre medverka i deras verksamhet. De uppger därför att det med stor sannolikhet finns verksamheter som innehar certifiering men som inte syns i certifiering.nu databas. För vidare uppföljning av antalet miljöcertifierade och miljödiplomerade företag i Huddinge kommun krävs annan metod för uppföljning.